

ПРОЕКТ

**ТАСТ: Трансгранично партньорство между
Ценово - Хотареле - Гряка срещу природни
рискове,, код eMS ROBG - 417**

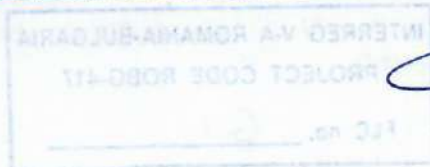
INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417
FLC no. <u>6.1</u>

2019

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	стр. 2
ГЛАВА I : Правна и институционална рамка за сътрудничество при Извънредни ситуации в трансграничния регион Гюргево-Русе	стр. 4
ГЛАВА II : Представяне на териториалните административни единици на окръг Гюргево Т.А.Е. Хотареле и Т.А.Е. Гряка, на област Русе и на община ЦЕНОВО в България.....	стр. 14
ГЛАВА III: Потенциални рискове на ниво териториални административни единици Хотареле, Гряка, окръг Гюргево, Румъния и област Русе и община Ценово в България.....	стр. 20
ГЛАВА IV: Специфични действия и мерки, които се изискват както при превенцията на риска, така и по време на самата интервенция в случай на риск от: НАВОДНЕНИЯ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ, ПОЖАРИ.....	стр.25
ГЛАВА V: Последователна и съгласувана рамка за управление на риска от: НАВОДНЕНИЯ, ПОЖАРИ И ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ.....	стр. 47
ГЛАВА VI: Планиране и превенция с цел по-добро управление на риска в трансграничния регион.....	стр. 50
ГЛАВА VII: Задължения и отговорности на партньорите в областта на управлението на извънредните ситуации.....	стр. 59
ГЛАВА VIII: Правната и институционална ситуация в Румъния и България в областта на реагирането при извънредни ситуации.....	стр. 70
ГЛАВА IX: Правила на поведение при рискови ситуации.....	стр. 74
ГЛАВА X: Заключение.....	стр. 89

ПРОЕКТ

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово - Хотареле - Гряка срещу природни рискове,, код eMS ROBG - 417

ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременното общество се сблъсква постоянно с изключително разнообразие от рискове: природни рискове, професионални рискове, рискове, които влияят на здравето, рискове, които влошават околната среда и имат отрицателни последици за бъдещите поколения и др., чието въздействие е непрекъснато.

Едно от многото определения, дадени на риска, показва, че това е заплаха, възможност за предизвикване на събитие, което ще причини щети, характеризиращо се, от една страна, посредством тежестта на последиците, които произтичат от него, а от друга - чрез вероятността за настъпването му.

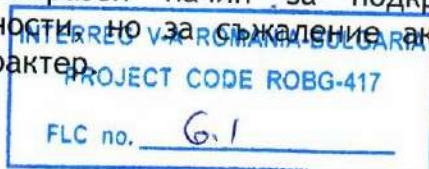
Трудно е да се определи степента на дадена заплаха, тъй като един и същ риск може да причини значително различни ефекти, в зависимост от условията, при които той възниква.

Анализът на риска предлага отговор на въпроса „Какво може да се случи в определен контекст?“. Рискът може да бъде оценен като функция на вероятността от причиняване на щети и вероятните последици, разбирани като мярка за размера от природната „заплаха“. Следователно анализът на риска представлява една опорна точка в процеса на вземане на решения когато става дума за предприемането на конкретни мерки, които трябва да доведат до ограничаване и смекчаване на риска (управление на риска). Понятието риск се състои от три елемента, те се отнасят до анализ на риска, оценка на риска и управление на риска.

- *Анализът на риска* представлява систематичен подход за характеризиране и, ако е възможно, количествено определяне на риска, от гледна точка на вероятността за настъпването му и размера на неговите последици.
- *Оценката на риска* представлява по-късен етап, при който се решава значимостта на приемливите рискове, като това се извършва от административните фактори въз основа на сравняването на предимствата и недостатъците, свързани с възможното събитие.
- *Управлението на риска* се отнася до прилагането на мерки и методи, за достигане на предложеното ниво на безопасност в контекста на адаптирането към промените в околната среда.

Следователно, основата на ръководенето на управлението на природните рискове - и тук биват включени всички области от превенцията до управлението на щетите, се състои в изготвянето на анализ на риска, който да е колкото се може по-ясен, всеобхватен и подробен по отношение на управлението на рисковете от **наводнения, затрупване със сняг, пожари.**

Наводненията са резултат от взаимодействието между екстремни хидрологични събития и екологични, социални и икономически процеси. Количествата излишна вода, които са характерни за естествените влажни зони, допринасят по своеобразен начин за подкрепата на околната среда и икономическите дейности, но за съжаление акцентът обикновено пада върху разрушителния им характер.

Поради тази причина интегрираният подход за управление на наводненията може да играе важна роля в устойчивото развитие.

Затрупванията със сняг представляват натрупване/струпване на голямо количество сняг, обикновено поради действието на вятъра по наземните комуникационни пътища, върху полетата и по планинските склонове, в резултат на обилни снеговалежи или виелици, което води до натрупването на големи количества сняг.

Пожарите се отнасят до процеса на самостоятелно горене, протичащо без контрол върху продължителността и пространството, което води до загуба на човешки живот и/или материални щети и което изисква организирана намеса с цел прекъсване на процеса на изгаряне.

Поради тази причина интегрираният подход за управление на рисковете може да играе важна роля в устойчивото развитие на местните общности.

Възможно рисковете да бъдат намалени чрез практически комбинации от мерки, съгласувани с мащаба на бедствието и степента на излагане и уязвимост на общността.

Необходимо е ясно разбиране на съществуващите и потенциалните рискове от наводнения/затрупване със сняг/пожари, за да бъдат установени превантивни мерки за тяхното намаляване, отнасящи се до подхода за управление на извънредни ситуации.

Местните жители/доброволци могат да бъдат мобилизирани за превантивни мерки и да съставят капацитета за отговор на общността, ако рисковете, с които те биха се сблъскали, са напълно оценени.

Целта на специализираното проучване в областта на управлението на извънредните ситуации в българо-румънския трансграничен регион е да се даде възможност на властите и другите вземащи решения фактори да направят най-добрия възможен избор по отношение на:

- оценката и превенцията на риска;
- разполагането и големината на единиците за отговор при извънредни ситуации;
- създаването на концепция, изработката на планове за интервенция при извънредни ситуации, изработването на планове за сътрудничество за отговор при извънредни ситуации;
- разпределението на необходимите ресурси (сили и средства за интервенция).

Целите на специализираното изследване са:

- създаване на единна рамка за действия по предотвратяването и управлението на рисковете, произтичащи от извънредните ситуации;
- разполагане и големина на единиците за отговор при извънредни ситуации;
- създаване на концепция, изработка на планове за интервенция и сътрудничество при извънредни ситуации;
- разпределение на необходимите ресурси (сили и средства за интервенция);
- психологическа помощ на хора/семеиства от общността.

Не съществуват универсални решения, които да улесняват участието на всички вземащи решения фактори и на гражданското общество когато става дума за вземане на решения относно управлението на извънредни ситуации.

От решаващо значение е да бъдат възприети практики, подходящи за обстоятелствата в даден социално-икономически контекст.

През повечето време ние не се замисляме за наводненията, затрупванията със сняг, пожарите преди те да настъпят, защото това са събития със сериозни и нежелани последици. Днес ние живеем в свят, в който благополучието, безопасността и дори животът ни понякога са застрашени или поставени на изпитание от подобен вид събития, които невинаги можем да предвидим и които,

въпреки еволюцията на науката и технологиите, можем само от части да контролираме.

Общото между тези събития и това, което знаем със сигурност, е, че независимо от това кога и къде се случват, те засягат, в различна продължителност и време, емоционалния баланс на всички участващи.

Страх, гняв, срам, безсилие, болка, дълбока загриженост, ужас са само някои от възможните емоции, които хората, преживявали през подобни събития, изпитват, като често те не могат да се справят сами с тези чувства.

За да може възстановяването от такова травматично събитие да се случи при най-добрите условия, психологическата помощ, която хората получават, трябва да бъде научно обоснована, тоест такава, която да се позовава за методи, доказали своята валидност и ефективност в рамките на действията за ефективна подкрепа на пострадалите или оцелелите при бедствия.

ГЛАВА I :

Правна и институционална рамка за сътрудничество при Извънредни ситуации в трансграничния регион Гюргево - Русе

• Правни и институционални механизми;

Южната граница на Румъния, съответстваща на румънско-българския трансграничен сектор, има дължина от 631 км, което се равнява на 19,8% от общата дължина на румънските граници.

Румънско-българската дунавска граница е установена чрез *Конвенцията за определяне речната граница между България и Румъния* от 1-14 януари 1908 година, конвенция, посредством която е регламентиран и правния режим на островите и пристанищата в трансграничната зона.

В същото време румънско-българската граница в дунавската област представлява ос на прекъсване между два природни района с различни характеристики: на север Румънската равнина, която влиза в контакт с Дунава посредством ливадна зона и добре развити тераси, а на юг - Лудогорското плато, част от предбалканското плато, с надморска височина между 200 и 400 м, което се спуска на север, до около 100 м в района на Русе.

Сътрудничеството на двете страни беше формализирано през 2000 година с меморандум, подписан от местните публични администрации в Гюргево и Русе, а на 23 април 2001 година в Гюргево беше подписана Конвенцията за създаване на Еврорегиона Русе - Гюргево.

Дейностите по сътрудничество областта на извънредните ситуации между Румъния и България понастоящем се осъществяват съгласно Споразумението между правителството на Румъния и правителството на България за сътрудничество в областта на гражданската защита по време на мир, подписано в Букурещ, на 18 януари 1996 година и ратифицирано със Закон №11/1998. Към момента на сключването на съответното споразумение двете структури за гражданска защита са били към рамките на Министерствата на националната отбрана на двете държави.

Вземайки предвид необходимостта от създаване на подходяща нова правна рамка, приведена в съответствие с новите геополитически реалности и с новите действащи международни и европейски изисквания (статутът на двете държави-членки на Европейския съюз и Организацията на Северноатлантическия договор), както и с настоящите изисквания по отношение на сътрудничеството и взаимопомощта при извънредни ситуации, в съответствие с принципите на постепеност и пропорционалност, на експертно ниво бяха започнати редица предварителни консултации.

1.1. Подходящи институционални участници;

РУМЪНИЯ

- ✓ Правителството на Румъния;
- ✓ Министерството на националната отбрана;
- ✓ Министерството на вътрешните работи - чрез Инспектората за извънредни ситуации - на окръг Гюргево;
- ✓ Главната инспекция за извънредни ситуации;
- ✓ Министерството на околната среда и водите - MMGA;
- ✓ Националната администрация „Apele Române“- ANAR;
- ✓ Националният институт по хидрология и управление на водите - INHGA;
- ✓ Националната метеорологична администрация - ANM;
- ✓ Окръжните съвети, местните общински съвети, градовете и селата и местните съвети;
- ✓ Групата за техническа поддръжка в рамките на окръжния комитет;
- ✓ Оперативният център на Окръжния инспекторат за извънредни ситуации;
- ✓ Префектурата - окръг Гюргево;
- ✓ Окръжният инспекторат за извънредни ситуации - на окръг Гюргево;
- ✓ Инспекторатът за извънредни ситуации - на окръг Гюргево - чрез „Трансграничен център за координация и управление на интервенциите, Гюргево - Русе“;
- ✓ Системата за управление на водите - на окръг Гюргево.

БЪЛГАРИЯ

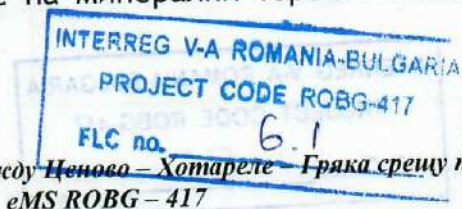
- ✓ Правителството на България;
- ✓ Министерството на вътрешните работи - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“;
- ✓ Регионалните дирекции на Министерството на вътрешните работи;
- ✓ Червеният кръст в България;
- ✓ Центровете за спешна медицинска помощ;
- ✓ Нестопанските организации;
- ✓ Доброволческите формирования.

1.2. История и еволюция на регистрираните природните рискове в местностите Ценово, България - Хотареле - Гряка, Румъния

1.2.1. Община Ценово няма регистър на природните рискове.

Съгласно Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай 2015-2030, периодът, за който има данни за отчетени от общината минали бедствия, е: Декларацията за бедствие, обявена със заповед на кмета № РД-11-268 от 5 юли 2005 г., за наводнения във високите води на река Янтра; Декларацията за бедствие за обилен снеговалеж и отстраняване на снега със заповед на кмета № РД-11-004 от 03.01.2008, както и заповед на кмета № 18 от 17.01.2016 г., Планът на община Ценово за защита срещу природни бедствия е приложен на свой ред срещу обилните снеговалежи.

Докладите за доброволно обучение показват, че общината е засегната от екстремни метеорологични условия: горещина, суша, която води до полеви и горски пожари. На територията на община Ценово има предприятие с висок потенциал за рискове - „Депозит за съхранение на минерални торове“ в село Долна Студена „Бореалис Л.А.Т България ЕООД“.

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код eMS ROBG – 417

История и еволюция на регистрираните природни рискове

А) НАВОДНЕНИЯ:

Най-често срещаните природни бедствия на територията на окръга са наводненията.

Най-често наводненията биват причинени от потока на течащата вода или от образуването на потоци, в резултат на продължителни и обилни дъждове, бързото топене на снежните слоеве, блокирането на водни течения от блокове лед или създаването на язовирни стени поради образуването на наноси и на запушването на речните дъна в района на мостове и мостчета, и водостоците или разрушаване на защитните диги, изградени по поречието на река Дунав.

Това явление се дължи на преливането на реките, покриващо обикновено суха повърхност, заради увеличаването на водния поток поради силните дъждове или внезапното топене на снега или освобождаването на голям дебит на вода от натрупващите се езерата, които посредством своя ефект или продължителност, деградират стоки или предотвратяват нормалната дейност, причинявайки вреди или загуба на човешкия живот.

Валежите представляват висока степен на неравномерност, както по отношение на количествата, така и по продължителност. Например, през лятото, при продължителни периоди на суша, в някои ограничени райони падат проливни дъждове и дори градушка, като количеството на водата достига до 141 л/кв.м за 24 часа.

1.2.2. Община ЦЕНОВО

Териториална административна единица	Засегнати цели
7/5/2005	
Община ЦЕНОВО - Долна Студена	мостът над река Янтра е разрушен
7/1/2017	
Община ЦЕНОВО - Караманово	наводнени 5000 декара земеделска земя, телекомплекс, свинеферма и предприятие за биокомпост
7/14/2017	
Община ЦЕНОВО	от ул. „Васил Левски“ до първото кръстовище на ул. „Янтра“, от ул. „Осар Освободител 57“ и цялата улица „Етьр“; улица Плика №1,4,6,8.

В следствие на **обилните валежи**, регистрирани в окръг Гюргево през периода 2005 - 2018г., ситуацията с щетите е представена по следния начин:

1.2.3. Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ

Териториална административна единица	Засегнати цели
Април - 8 Октомври 2005:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	- 44 разрушени къщи, - 232 повредени къщи, - 10 унищожени пристройки на къщи, - 1 социално-икономическа цел (църква),

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код eMS ROBG – 417

	- 900 хектара земеделска земя, - 1500 кладенци, - 3 хидротехнически конструкции.
01 - 17 април 2006:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	- над 14 тежки наводнения със значителни материални щети;
29 юни - 30 юли 2013:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	- 2 наводнени жилища заедно с пристройките
28 март 2018:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	- наводнение - ул. Буковина, над 9 пристройки на къщи и домакинства

1.2.4. У.А.Т. ГРЯКА	
Териториална административна единица	Засегнати цели
Април - 8 Октомври 2005:	
Т.А.Е. ГРЯКА	- 1 повредена къща;
01 - 17 април 2006:	
Т.А.Е. ГРЯКА	- 203 хектара жито; - 40 хектара ечемик; - 80 хектара рапица.
29 юни - 07 юли 2013:	
Т.А.Е. ГРЯКА	- 9 повредени домакински пристройки; - 478 хектара обработваема земя; - 388 хектара обработваем остров; - 747,87 хектара земеделска площ.
30 юли 2013:	
Т.А.Е. ГРЯКА	- 69,29 хектара обработваема земеделска площ; - 8,95 хектара лозова култура.

В) СНЕГОВАЛЕЖИ/ ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ ГОРСКИ ПОЖАРИ

Зимите, под въздействието на източно-континенталните и арктическите студени въздушни маси, са студени, с много мразовити дни, като стойностите на средните месечни температури са между $+0,30^{\circ}\text{C}$ и $-3,20^{\circ}\text{C}$, а тези на средните месечни минимуми между $-11,50^{\circ}\text{C}$ и $-16,40^{\circ}\text{C}$. Валежите падат под формата на сняг, покривайки почвата с различен слой като дебелина и стабилност, а преобладаващият вятър, известен като „кривец“, има значителна интензивност и продължителност, силно нявавайки снежен слой.

Обилните снеговалежи/затрупване със сняг създават проблеми на жителите на селските райони. Повечето от домовете биват покрити със сняг.

През периода **февруари 2010 - февруари 2016**, силният снеговалеж и вятър, който понякога надвишава 80 км/ч на места, доведоха до затрупване със сняг, които за определено време блокираха националните, окръжните и общинските пътища в окръга, както и комуникационните и железопътните пътища в много местности.

Обилният снеговалеж през **януари 2012 година**, в нощта между 25 и 26 януари 2014 година, доведе до блокирането на повечето пътища в окръга, включително част от DN 5.

Поради силния вятър беше прекъснато захранването на няколко електрически стълба или проводници с високо напрежение, като 114 местности останаха без електричество, като бяха засегнати 648 мрежи със средно напрежение, а села бяха изолирани.

Скоростта на вятъра бележи различни стойности във времето и дори по територия. Най-високите отчетени стойности произлизат от североизточните и източните ветрове; най-високите средни месечни стойности са регистрирани през март, април и май, като най-ниските са били през юли и септември, а средният брой дни със „силен вятър“ (11-16 м/с) е бил около 70, в сравнение с тези с „много силен“ вятър (над 16 м/сек), които са били 5-10.

В Т.А.Е. Гряка две села са били изолирани, като са се нуждаели от помощ тъй като комуникационни канали са били блокирани и е нямало електричество (Пуцу Гречи и Збою).

Също така са били блокирани окръжните комуникационни пътища Хотареле - Букурещ, Хотареле - Олтеница, Хотареле - Гюргево, Гюргево - Гряка, Гряка - Олтеница.

➤ **обилни снеговалежи и ветрове**

Териториална административна единица	Засегнати цели
1/3/2008	
Община ЦЕНОВО	непроходимата общинска пътна мрежа
1/17/2016	
Община ЦЕНОВО	непроходимата общинска пътна мрежа

Централизацията на синтезните доклади, разработени в периода между 2010 - 2018 година от Групата за техническа поддръжка за управление на аварийни ситуации, породени от наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и случайно замърсяване към Окръжния комитет за извънредни ситуации в Гюргево, беше представена както следва:

➤ **обилни снеговалежи и виелици**

Териториална административна единица	Засегнати цели
февруари 2010:	
Т.А.Е. ГРЯКА	Блокирани са окръжните комуникационни пътища Хотареле - Букурещ, Хотареле - Олтеница, Хотареле - Гюргево, Гюргево - Гряка, Гряка - Олтеница;
	Две изолирани села (Пуцу Гречи и Збою).
януари - февруари 2012:	
Т.А.Е. ГРЯКА	Две изолирани села (Пуцу Гречи и Збою).
	Блокирани окръжни и общински пътища, непрактични улици, липса на хранителни продукти и др.;

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417
FLC no. 6.1

26 януари 2014:	
	Блокирани окръжни и общински пътища, непроходими улици;
януари - февруари 2012:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	Блокирани окръжни и общински пътища, непроходими улици, липса на хранителни продукти и др.;
	- 4 повредени къщи;
26 януари 2014:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	Блокирани окръжни и общински пътища, непроходими улици;

➤ **валежи и градушки:**

Териториална административна единица	Засегнати цели
февруари 2010:	
Т.А.Е. ГРЯКА	353,32 хектара земеделска земя (лози, малини, ягоди, пшеница, царевица, ечемик, слънчоглед, грах);
	524,35 хектара полски култури.
януари - февруари 2012:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	4 повредени къщи;
	394,31 хектара земеделска земя (пшеница, ечемик, царевица, домати, салата, тиква, зеле, спанак, овес, ечемик, люцерна, черен пипер, карфиол);
януари 2015:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	2 повредени къщи;
15 юни - 15 август 2015:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	589,08 хектара обработваема земя;
Т.А.Е. ГРЯКА	174,63 хектара обработваема земя;
17 юни - 10 август 2016:	
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	947,78 хектара обработваема земя (400,88 хектара слънчоглед, 408,67 хектара царевица, 5,96 хектара люцерна, 132,27 хектара соя);
Т.А.Е. ГРЯКА	- 473,85 хектара обработваема земя (37,33 хектара слънчоглед, 153,14 хектара царевица, 1,86 хектара люцерна, 267,43 хектара соя, 11,93 хектара лози, 2,16 хектара зеленчуци);

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417
FLC no. G-1

С) ГОРСКИ ПОЖАРИ

Метеорологичните условия са основен фактор за горските пожари.

При високи температури поради значителен дългосрочен недостиг на вода, метеорологичните фактори могат да се превърнат в първопричина за горски пожари, особено в случай на екстремни метеорологични събития (напр. светкавици). Въпреки това, по-голямата част от пожарите в горския фонд са източник на задействане на човешкия фактор на фона на благоприятния климатичен контекст.

Количественото определяне на влиянието на метеорологичните фактори върху риска от горски пожари може да се извърши на две нива на анализ: едно в голяма времева и пространствена скала, съответно подробен анализ, специфичен за всяко отделно събитие.

Гористата зона, принадлежаща на Горската дирекция на Гюргево, се управлява от четири горски зони, а именно Гюргево, Комана, Болинтин Вале и Гимпац.

Горите в рамките на горския район Гюргево се състоят от дървета от вида бяла акация, 33% процента върба и топола, 77% процента дървета, храсти и разнообразна растителност.

Гористите площи се простират на 7971 хектара, особено по поречието на река Дунав, в пропорция 75%, като останалите проценти са представени от Остров Лунгу, Мокану, Камадину и горите в района Влашину и Плопшору. Тези горски територии се управляват от 5-те области, на които са подчинени 5 горски кантона.

Горите в този район не се пресичат от главни пътища за достъп или електропроводи.

По време на лошо време, обикновено през есента и зимата, пътищата за достъп до тези горски територии са труднодостъпни или непроходими.

Горският фонд е разположен в лесно достъпни райони, в рамките на които са изградени пътища за достъп, които са достъпни по всяко време на годината.

От общата площ, заета от гори, 40% са гори от смолисти дървета, 39% бук, 12% дъб, 6% различни твърди дървета, 3% различни иглолистни дървета. Средната гъстота на горите е 0,6. Средната надморска височина на горския фонд е 150 м.

Зоните, които са най-трудни за достъп на техниката за гасене на пожари, са тези на хълма, Гората Голасей - Букшани, където, поради трудноподвижността на техника за интервенция, която тежи над 20 тона и в по-голямата си част се използва физически, това може да бъде много трудоемко.

Уязвимостта към пожари на горския фонд се увеличава през пролетта, преди появата на растителността и през есента, след изсушаването на растителността, в периоди на суша и в периоди на увеличен туристически поток.

Електрическите заряди, основен източник на горски пожари, са често срещани по целия горски фонд на окръг Гюргево.

За да се намали рискът от масови пожари, гората е разделена на части, а между парцелите има защитни ленти с ширина 5 м, които постоянно се поддържат.

Статистически можем да кажем, че през последните 5 години метеорологични явления са били наблюдавани в административните единици Хотареле и Гряка, като те са причинили големи материални щети и затруднили социалния живот на жителите, като най-често това се е изразявало в:

- **НАВОДНЕНИЯ:**

- Т.А.Е. Хотареле:

- над 14 силни наводнения със значителни материални щети;

- Т.А.Е. Гряка:

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417

ELC no. 61

- серия от наводнения, които са засегнали големи площи от селскостопански култури;
- **СИЛЕН СНЕГОВАЛЕЖ:**
 - Т.А.Е. Гряка:
 - над 13 силни снеговалежа, които изолират селата (Пуцу Гречи и Збою) и блокират комуникационните пътища;
 - Т.А.Е. Хотареле:
 - серия от силни снеговалежи, блокирани комуникационни пътища и материални щети;
- **ПОЖАРИ:**
 - Т.А.Е. Гряка:
 - над 50 пожара, като най-често се наблюдава горенето на суха растителност, стърнища, къщи и пристройки на къщи;
 - Т.А.Е. Хотареле:
 - над 11 пожара на суха растителност, къщи, пристройки и др.;

ПРИМЕРИ ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ *насърчаване преди, по време и след настъпването на природния риск на ниво Т.А.Е. Гряка и Хотареле*

Съществена част от интервенцията в случай на риск от извънредни ситуации се състои в процеса на оценка на риска, на вземане на решения за управлението на риска, както и на съобщаването на риска, при ограничени времеви условия, липса на данни и/или недостатъчни знания.

Процесът на оперативно прилагане на концепцията за анализ на риска при извънредни ситуации все още не е напълно развит.

Някои държави обаче имат добре дефинирани процедури за оценка, управление и съобщаване на риска в контекста на извънредните ситуации, като това са процедури, от които могат да се черпят най-добри практики.

Преди възникването на някаква спешна ситуация е полезно да има критерии за определяне на това, което се счита за извънредно, както и стратегия за събиране на информацията, необходима за определянето на това дали инцидентът отговаря или не на тези критерии.

Извънредните ситуации могат да се развият от дребни проблеми или да изглеждат като непредвидими събития. При извънредни случаи възможностите за управление на риска могат да бъдат ограничени, а решенията трябва да се вземат бързо.

Определянето на наличните опции за управление на риска и избора на правилния отговор не са прости в моменти, когато времето е ограничено и информацията не е пълна.

Примерите за добри практики подчертават начина, по който кметовете изпълняват своята роля и правомощия, описани от закона в акта за извършване на децентрализирани обществени услуги на ниво административно-териториални единици.

На нивото на местни общини Хотареле и Гряка, кметовете обръщат специално внимание, дори дават приоритет на ръководството на извънредни ситуации, насърчават действа на добри практики при управлението на природните рискове, а именно:

ПРИ НАВОДНЕНИЯ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ, ПОЖАРИ

а) организационни проблеми:

Със заповед на кмета:

- се актуализира съставът на Местния комитет за извънредни ситуации, групите за техническа поддръжка и постоянният технически секретариат;
- се установява потокът от информация, както и правомощията на структурите, които управляват информацията в областта на извънредните ситуации;
- се създава база данни за извънредни ситуации, специфични за местната общност, както в електронен вариант, така и на хартия, която е достъпна за служителите на кметството с задължения в тази област.

б) проблеми с разбирането:

- разработва се наръчник за Местния комитет за извънредни ситуации, който ще осигури правното основание относно правомощията за събиране, обработка, съхраняване, манипулиране, класифициране и предаване на данни и информация за извънредни ситуации;
- разработва се процедура за уведомяване на персонала като цяло и друга процедура за уведомяване и алармиране на персонала на кметството, която се осъществява посредством отдела за извънредни ситуации и обслужващия персонал в кметството;
- изработва се е документална карта, която ще бъде използвана от кмета, и която съдържа прогнозата на действията и моделите на наредби, които той трябва да издаде при извънредни и/или кризисни ситуации;
- в съответствие със законовите разпоредби е разработен План за превенция, защита и намеса в ситуации на гражданска защита - приложим за персонала, работещ в кметството, който интегрира всички оперативни планове за защита и намеса при извънредни ситуации на ниво кметство;
- в отдела за спешни случаи се пазят копия на други оперативни планове.

с) извършени дейности:

- Периодична (полугодишна) актуализация на плановите за действие според промените във вътрешната среда при извънредни ситуации;
- Включване на всички служители на кметството в процеса на разработване, преразглеждане и обновяване на плановите за действие в съответствие с промените във вътрешната среда при извънредни ситуации чрез искане на идеи, предложения, организиране на работни срещи, дебати.
- Разпространение на действия и ценности, в съответствие с промените, настъпили във вътрешната среда при извънредните ситуации, както и насърчаването на бенефициентите посредством: публикуване на уебсайта на кметството, изготвяне на рекламни документи, прессъобщения и др.
- Започване на постоянна практика за следене на изпълнението на планове за действие при извънредни ситуации с цел спазване на крайните срокове - установяване на отговорни лица за мониторинг на всяка предложена дейност, предприемане на коригиращи мерки, когато е необходимо.
- Организиране на неформални срещи извън специфичната организационна рамка за работа с децентрализираните ръководители на обществени услуги с цел укрепване на връзката между тях и кметския персонал.
- Насърчаване на доброволчеството на местно ниво; въпреки че доброволците не извършват дейности с повишена отговорност, те допринасят значително за освобождаването на служителите от отнемащи време задачи, които също могат да се повтарят, освен това понякога доброволците предлагат нови идеи/решения за борба с дадени проблеми, тяхното „външно“ мнение има голямо значение при

анализа на теми, които засягат общността когато става дума за управление на извънредни ситуации.

d) предприемане на мерки за отстраняване на последиците от природни бедствия:

За да се пребори с последиците от природните бедствия, кметът предприе следните инициативи с въздействие върху засегнатото население:

- предложи изработката на „Ръководство за управление на извънредни ситуации” на ниво кметство;
- насочи вниманието към разкриването на солидарна сметка;
- поиска подкрепа от страна на някои фирми за предоставяне на спонсорство на местните власти с цел осигуряване на питейна вода, хляб, хранителни продукти от първа необходимост и строителни материали за реконструкция/ремонт на къщите, засегнати по време на извънредните ситуации;
- поиска подкрепа от страна на Префектурата и от Окръжния съвет във връзка с осигуряването на необходимите ресурси за намесата в извънредни ситуации (наводнения, затрупване със сняг, пожари);
- осигури участието на централните власти в извършването на работните действия по възстановяване на инфраструктурата, засегната от наводненията, осигурявайки необходимите средства;
- поиска от централните власти да осигурят необходимите средства за осъществяване на дезинфекция в районите, засегнати от наводнения.

e) сформирание на алармени екипи:

- Проверка на алармените средства и осигуряване на тяхното функциониране;
- Постоянно следене на вероятността от наводнения и затрупване със сняг от страна на подготвения за тази задача персонал на кметството, както и от членове на местните комитети за извънредни ситуации;
- Организиране на евакуацията на населението, животните и стоките, като се вземат предвид плановете за действие при извънредни ситуации;
- Обмяна на информация с лицата, вземащи решения на ниво окръг, както и със съседните местни общности;
- Постоянно информиране на гражданите директно чрез местната кабелна телевизия за потенциалните рискове и правила на поведение при такива ситуации;
- Изработване на списъци с хора, които се нуждаят от спешна евакуационна помощ;
- Създаване на различни инструменти, като формуляри/шаблони за събиране на данни, доклади и дървета на решенията, както и ясни и кратки референтни материали, които да се използват при извънредни ситуации, като това може да ограничи броя на решенията, които ръководителите на риска ще трябва да вземат под натиска на времето. По този начин се дава възможност на екипа да се съсредоточи върху въпросната извънредна ситуация и да може да взема решения относно важните въпроси, които възникват по време на събитието. Използването на дървета на решенията и/или модели също може да бъде полезно когато се прилагат установени критерии, за да се определи дали дадено събитие може да се счита за извънредно и да се гарантира, че критичните процеси не се пренебрегват, ако се изисква активирането на плана за незабавна реакция.

f) записване на резултатите от дейностите по анализ на риска:

Важно е резултатите от тези начални етапи, както и целия процес на анализ на риска при извънредни ситуации, да бъдат записани.

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове”, код MS ROBG – 417

13

VIROEL GHEA
TRANSLATOR
CALARASI

Системата за регистрация също трябва да включва архивиране на имейли, изграждане на база данни и използване на географска информационна система за пространствен анализ на събитието/риска.

Тези записи могат да бъдат полезни при оценка на аварийните реакции след приключване на събитието и са от съществено значение за установяването на пропуски и потребности от подобрене.

g) активиране на интервенцията при спешни случаи:

След като бъде установена извънредна ситуация, органът/кметството вече няма да работи по обичайния си начин. По правило стандартните процедури, използвани при малък проблем с управлението на риска, включват всички компоненти на анализа на риска. В извънредни ситуации процесът на анализ на риска обикновено следва същия ред, но може да бъде по-динамичен и интензивен и могат да се предприемат мерки за управление на риска преди приключване на оценката на риска.

След като бъде установено, че събитието представлява извънредна ситуация, трябва да се активира планът за реагиране при извънредни ситуации и да се създаде група за координация и управление на намесата.

Планът определя ролите и отговорностите на лицата, участващи в управлението на извънредните ситуации достатъчно подробно, така че хората, които участват, ясно разбират своите роли и по този начин се избягва объркването и припокриването.

Групата за координация и управление на интервенцията трябва да включва експерт по комуникация от самото начало на процеса, така че групата да може да разработва материали за съобщаване на риска, в зависимост от ситуацията.

В допълнение, мениджърът на риска трябва:

- Да идентифицира целите на интервенцията в случай на съответната извънредна ситуация и данните, които ще се събират;
- Да оцени какви други важни фактори трябва да бъдат взети предвид;
- Да вземе под внимание необходимостта от включване на други агенти/специалисти в групата за координация и интервенция;
- Да определи кои страни трябва да бъдат уведомени (например спешни служби, вземащи решения лица, префектура, окръжен съвет, други агенции, засегнати оператори от частния сектор и т.н.);
- Да вземе предвид включването на дърво на нарушенията в проектирането на първоначалните мерки и получените резултати.
- Да организира бърз преглед на контекста и историята по време на извънредната ситуация бързо, за да могат те да бъдат използвани в последващи съобщения.

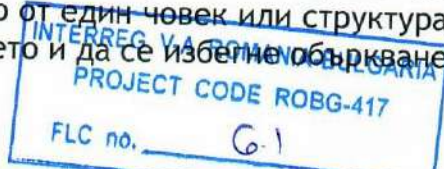
h) съобщаване на риска при извънредни ситуации:

Съобщаването на извънредни ситуации често е много различно от общуването при обикновени обстоятелства;

Съобщаването трябва да се извършва често по време на извънредна ситуация, тъй като в тези случаи заинтересованите страни спешно искат актуална информация/доклади;

Често такива известия за съобщаване трябва да бъдат разработвани в много кратък период от време и да включват консултации с повече органи, отколкото в нормални ситуации;

Съобщаването на риска по време на извънредна ситуация трябва да бъде координирано от един човек или структура, за да се гарантира последователността на съобщението и да се избегне объркване;

Когато спешността не е напълно разбрана, може да се наложи съобщаваните известия бързо да бъдат променени, тъй като непрекъснато се получава допълнителна информация или мерките за управление на риска бързо се променят;

Понякога се очаква съобщаването на риска да се осъществява под голямо напрежение и при внимателно наблюдение от страна на медиите.

При тези обстоятелства е важно да се гарантира, че подходящите съобщения достигат до целевата аудитория.

При извънредна ситуация ефективната комуникация е важна и изисква предварителна подготовка, за да може да се даде възможност за навременна, открита и точна обмяна на информация между всички участващи страни и всички партньори.

Този аспект осигурява общо разбиране на детайлите, свързани с извънредната ситуация и поддържа увереността в начина, по който екипите действат в тези случаи.

Поради това, по време на инцидент екипът за реагиране при извънредни ситуации трябва да включва и членове, които притежават адекватни познания относно ефективни методи за съобщаване на риска, за да могат те да съветват екипа за интервенция при необходимост и да действат както като говорители, така и като защитници по отношение на съобщенията до обществеността.

ГЛАВА II

Представяне на териториалните административни единици на окръг Гюржево Т.А.Е. Хотареле и Т.А.Е. Гряка, на област Русе и на община ЦЕНОВО в България

2.1. Представяне на окръг Гюржево:

Окръг Гюржево е разположен в южната част на Румъния, на долното течение на Дунав. Местоположението на брега на река Дунав, по протежение на 72-рия км, дава възможност на окръга да поддържа речни връзки с речните държави и също така с Черно море. Седалището на окръга е община Гюржево, намираща се на 64 км от столицата на държавата, по пътя Букурещ - София - Атина или Букурещ - Истанбул. Притежаваща документално удостоверение от XIV век, община Гюржево е била домакин на някои технически премиери: първата железопътна линия в Румъния (Букурещ - Гюржево), първата телеграфна линия и мостът над река Дунав.

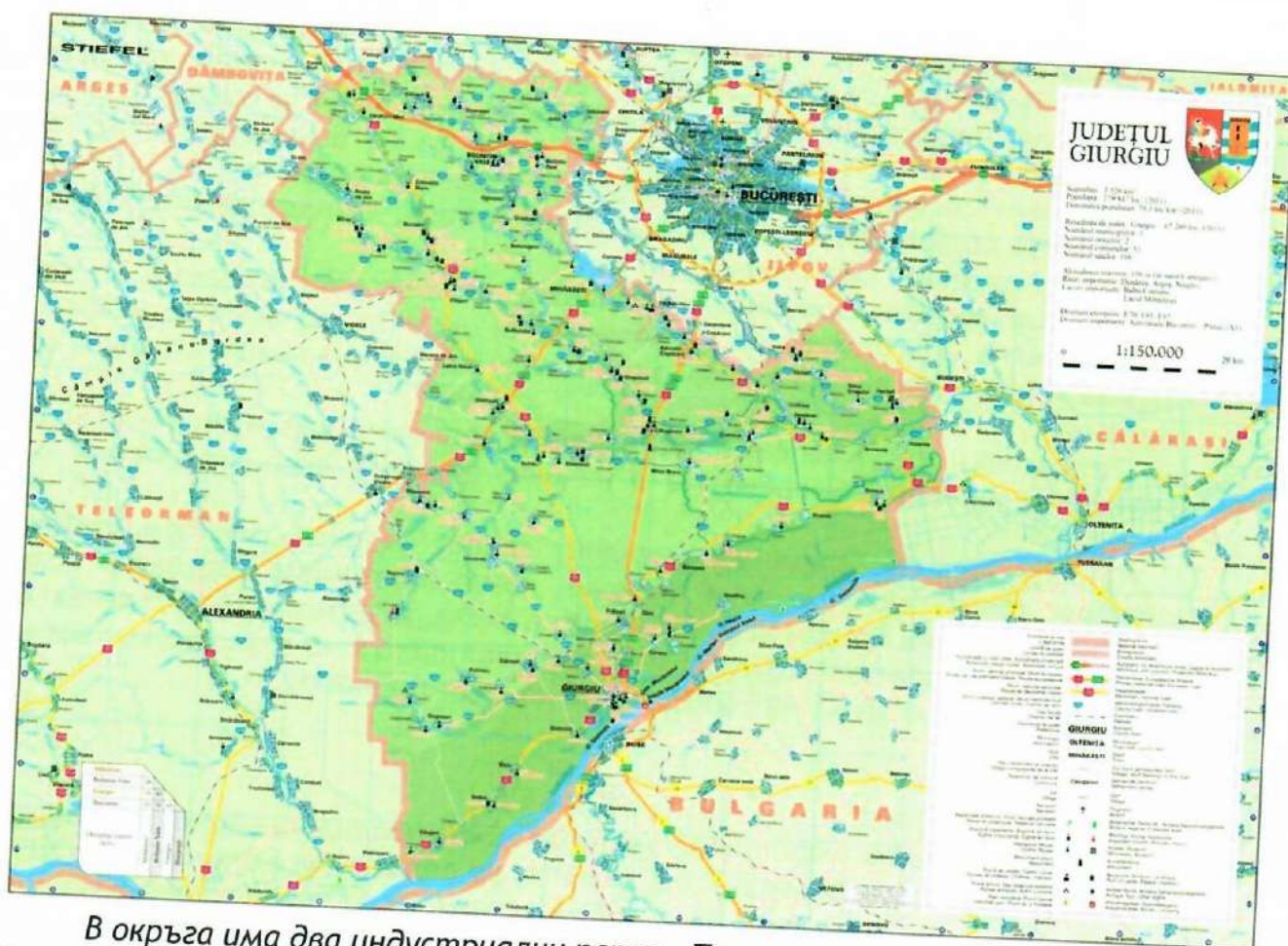
Гюржево е важен гранично-пропускателен пункт за движение на стоки и хора. Гюржево е едно от най-важните румънски пристанища на река Дунав. В северната част на окръга има нефтени находища в експлоатация, а от водите на Дунав и реките, които преминават през окръга, се извличат пясъци и чакъл.

Принадлежача към Румънската равнина, повърхността на окръга е съставена от гори и обработваема земя. В състава на окръг Гюржево влиза една община, два града, 51 комуни и 167 села. Населението на окръг Гюржево представлява 1,3% от населението на Румъния. В икономиката на окръг Гюржево се отличават дейности със значителен дял в селското стопанство, индустрията и търговията. В рамките на индустрията на окръга са представени: хранително-вкусовата промишленост и напитките, добивът на нефт и природен газ, текстилната индустрия и изработката на изделия от текстил.

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417

FLC no. 6.1

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле Гряка срещу природни рискове,, код eMS ROBG – 417

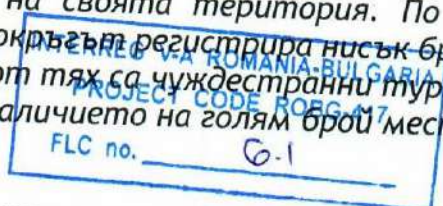
В окръга има два индустриални парка - Технологичен и индустриален парк Гюржево Север и Индустриален парк Болинтил-Диъл, но окръжната икономика все още не предлага всички условия за привличане на голям брой инвестиции, въпреки това отварянето на окръга към главни пътища, железопътни и морски маршрути представлява ключов аргумент за развитието на този потенциал.

Пристанището на Гюржево и Свободната зона могат да осигурят лесен и разнообразен икономически транзит на стоките, които преминават през търговския коридор южно от Румъния. Повечето МСП са активни в областта на търговията, леката промишленост, строителството, транспорта.

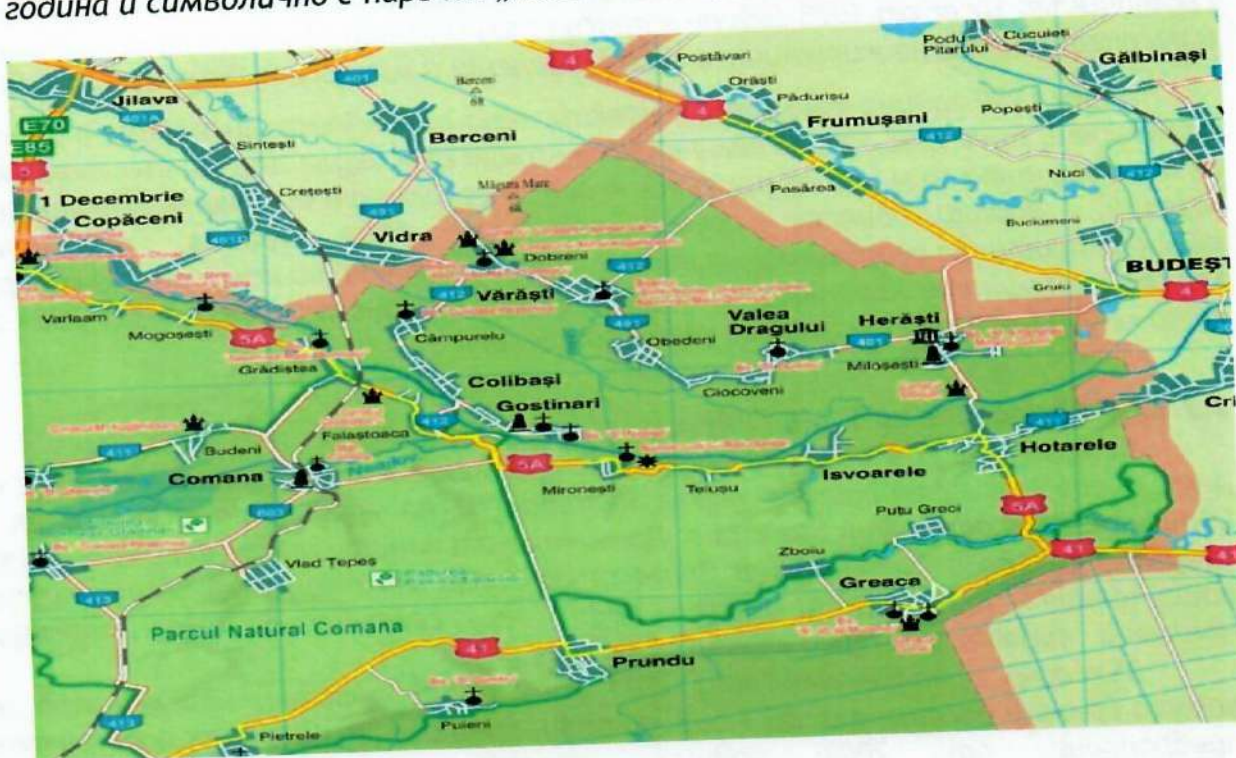
Окръг Гюржево все още е преобладаващ селскостопански окръг, като почти 50% от населението е заето в този сектор. Тъй като повече от половината от населението продължава да работи в селското стопанство, се прилагат мерки, за да се направи селското стопанство по-ефективно.

Сухопътният транспорт, първата връзка с община Букурещ и с останалата част от държавата, разполага с експресен път и национални пътища, които в голяма степен имат приемливи пътни условия. Пристанището Гюржево може да се превърне във вариант за транспорт на стоки от пристанище Констанца, по възможния маршрут Констанца - Гюржево - Букурещ. Този излаз на река Дунав е важна геостратегическа точка за Румъния, тъй като чрез тази точка се осъществява една от основните връзки на Западна Европа с Близкия Изток, и този аспект разкрива големия потенциал за развитие на окръг Гюржево.

Окръг Гюржево се възползва от наличието на множество туристически атракции на своята територия. По отношение на броя на пристигащите туристи, окръгът регистрира нисък брой, но това е компенсирано от факта, че повечето от тях са чуждестранни туристи. Един важен туристически ресурс се състои в наличието на голям брой места за акостиране на моторни лодки.

Между Гюргево и Русе се намира единственият мост над река Дунав помежду Румъния и България, мост, който е построен през периода 1952 и 1954 година и символично е наречен „Мостът на приятелството“.

2.2. Описание/ представяне на териториалните административни единици Хотареле и Гряка:

2.2.1. Представяне на Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ

Комуната се намира в югоизточната част на окръга, разположена е на десния бряг на река Арджеш, на границата с окръг Кълъраш. Пресича се от национален път DN5A, който свързва Гряка с Адунации Чопачени (където завършва в DN5). При Хотареле от този път се разклонява окръжния път DJ401, който води на север към Хераци, Валя Драгулуй, Варащи, а след това по-нататък към окръг Илфов де Видра и Берчени (където бива пресечен от околновръстния път Букурещ) и Букурещ. Също при Хотареле, DN5A започва съвместна част с окръжния път DJ411, път, който води на изток към окръг Кълъраш до Радовану и Кирнодж (където завършва в DN41), и на запад, след общия участък с DN5A, който завършва при Комана, в Калугерени (където се пресича с DN5), Сингурени, Йепуреци където се пресича с DN6), Булбуката и Клежани (където завършва в DN61).

Съгласно проведеното през 2011 година преброяване, населението на комуна Хотареле е достигнало до 3.939 жители, което е по-малко от предишното преброяване от 2002 година, когато са били регистрирани 4.497 жители. Повечето жители са румънци (91,37%), като малцинството са роми (4,16%). Етническата принадлежност на 4,47% населението не е известна. От конфесионална гледна точка повечето от жителите са православни християни (95,43%). Конфесионалното членство на 4,47% от населението не е известно.

PROJECT CODE ROBG-417

FLC no. 6.1

В края на XIX век комуната е част от мрежата Олтеница на окръг Илфов и е била образувана от селата Хотареле и Збою, като 3720 жители са живеели в 508 къщи и 8 земянки. В комуната е имало две църкви и две смесени училища. Годишникът Soses от 1925 година я вписва към мрежата Будещи на същия окръг и посочва, че броя на жителите в село Хотареци и махалата Скаришоара е 4098.

През 1950 година комуната е прехвърлена към област Олтеница в района на Букурещ. През 1968 година комуната се връща към окръг Илфов, възстановява се отново, като към нея се присъединяват и селата от комуните Извоареле и Хераци, които биват премахнати. През 1981 година регионална административна реорганизация води до прехвърлянето на комуната към окръг Гюргево. Комуните Хераци и Извоареле биват отново разделени през 2004 г., като комуната остава само със село Хотареле.

2.2.2. Представяне на Т.А.Е ГРЯКА

Комуната е разположена в югоизточния край на окръга, на левия бряг на река Дунав, на границата с окръг Кълъраш и на границата с Русенския и Силистренския регион от България. Пресича се от националния път DN41, който свързва Гюргево с Олтеница. В близост до Гряка от този път се разклонява националния път DN5A, който води на североизток до Адунации Чопачени (където завършва в DN5).

Съгласно проведеното през 2011 година преброяване, населението на комуна Гряка е достигнало до 2.543 жители, което е по-малко от предишното преброяване от 2002 година, когато са били регистрирани 2.843 жители. Повечето жители са румънци (98,03%). Етническата принадлежност на 1,53% населението не е известна. От конфесионална гледна точка повечето от жителите са православни (96,97%). Конфесионалното членство на 1,53% от населението не е известно.

В края на XIX век комуната е част от мрежата Олтеница на окръг Илфов и е била образувана само от селото на пребиваване, като 1653 жители са живеели в 273 къщи и 5 земянки. В комуната е имало църква и смесено училище, с 43 ученика (от които 7 момичета). Годишникът Soses от 1925 година я вписва към същата мрежа, като посоченият брой на жителите в селата Гряка, Пуцу Гречи и Збою е бил 2353 жители.

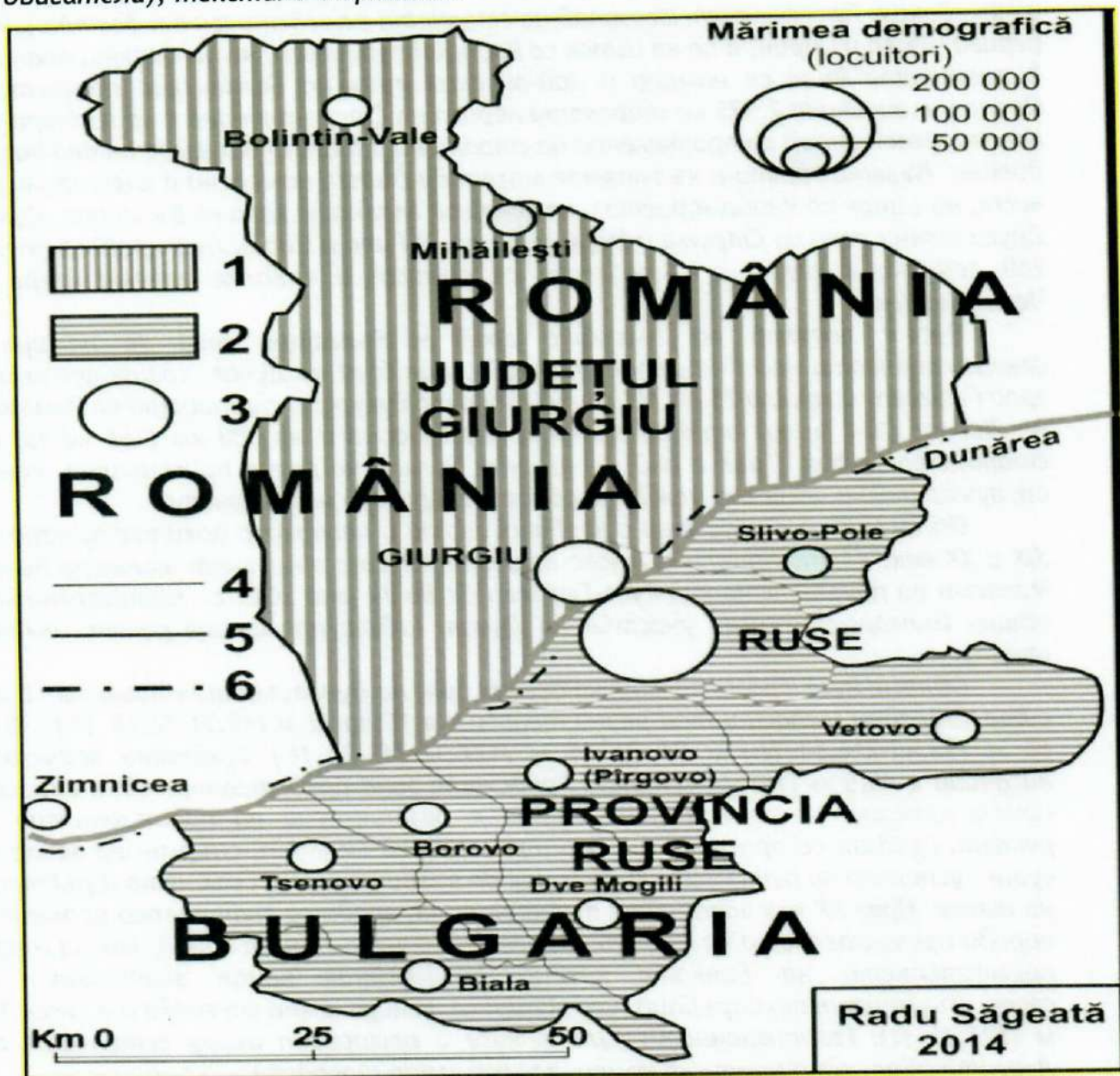
През 1950 година комуната е прехвърлена към област Олтеница в района на Букурещ. През 1968 година комуната се връща към окръг Илфов, който е възстановен През 1981 година регионална административна реорганизация води до прехвърлянето на комуната към окръг Гюргево.

2.2.3. Представяне на област Русе и община ЦЕНОВО в България

Гюргево - Русе се е утвърдил във времето като най-важната точка за свързване в дунавския сектор на румънско-българската граница. Значението на това биполарно градско ядро и неговото отлично местоположение в рамките на румънско-българските трансгранични оси произтичат, от една страна, от големината и значението на двата града в националните градски системи, а от друга - от връзката им посредством първия мост над река Дунав, изграден в румънско-българския трансграничен сектор (1954). По този начин се обяснява факта, че преди 1989 година търговските потоци между балканските страни и останалата част на континента са били насочени почти изцяло през връзката Гюргево - Русе (Batvarov, 1998).

Позиционният потенциал се определя от разположението на двата града по оста на връзката между Букурещ и Балканския полуостров, компонент на коридора за движение, свързващ европейските страни от Мала Азия и Близкия изток, което, от румънска гледна точка, им придава първостепенно значение за румънско-българско трансгранично сътрудничество. В този геополитически, международен и регионален контекст създаването на Еврорегион Гюржево - Русе е иницирано на нивото на двата града.

Област Русе (149 642 жители през 2011 г.), разположена на десния бряг на Дунав, срещу Гюржево, е петият по големина град в България, най-голямото пристанище на Дунав в страната и един от основните ѝ индустриални центрове. Тук е построен един от първите индустриални паркове в България, доминиран от корабостроенето, химическите отрасли (бои и масла за двигатели), текстила и храните.

Еврорегион Данубис - Провинция РУСЕ

1. Румънският граничен сектор, 2. Българският граничен сектор, 3. Поляризационни ядра,
4. Административна граница, 5. Граница на Еврорегиона, 6. Държавна граница.

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417
FLC no. 6.1

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове., код eMS ROBG – 417

България е европейска държава, разположена на Балканския полуостров. Граничи с Румъния на север (предимно по Дунав), Сърбия и Република Северна Македония на запад и Гърция и Турция на юг. На изток територията на страната е ограничена от Черно море. Тя е с площ от 110,879 км² и е 14-та по големина държава в Европа.

От географска и климатична гледна точка България притежава забележително разнообразие от пейзажи, вариращи от високи заснежени върхове в планините Рила, Пирин и Стара планина до умереното и слънчево време по брега на Черно море, от типичната континентална Дунавска равнина (древна Мизия) на север, до силното средиземноморско влияние върху македонските долини и по-ниските райони на Южна Тракия.

България е съставена от региони на древните провинции Тракия, Мизия и Македония. Планинският югозапад на страната е представен от две планински вериги - Рила и Пирин, а по на изток са Родопите, по-къси, но по-широки планини. В планината Рила се намира и най-високият връх на Балканския полуостров, Мусала, с височина 2.925 м; широката верига на Стара планина е ориентирана в посока изток-запад по протежение на страната, на север от известната Розова долина. Възвишенията и хълмовете могат да бъдат намерени в югоизточната част, на изток по Черноморието и на север по главната река на България, Дунав. Други важни реки са Струма и Марица на юг. В Рила и Пирин има приблизително 260 ледникови езера, а също така се срещат и няколко големи езера по Черноморието.

Русе е петият по големина град в България, той се намира в североизточната част на страната, на десния бряг на Дунав, срещу румънския град Гюржево, на около 75 км (47 мили) южно от Букурещ, столицата на Румъния, на 200 км (124 мили) от българското Черноморие и на 300 км (186 мили) от столицата София. Това е най-значимото българско речно пристанище, което обслужва важна част от международната търговия на страната.

Област Русе е известна с необароковата и неорококо архитектурата от XIX и XX век, която привлича много туристи. Често я наричат Малката Виена. Мостът на приятелството Русе-Гюржево бе до 14 юни 2013 г., единственият в общия българо-румънски участък на Дунав, който пресичаше реката именно тук.

Област Русе е разположена на десния бряг на Дунав, който е високият бряг, с две подводни тераси и три речни тераси от 15 до 22 м (49,21-72,18 ft), 30 до 66 м (98,43-216,54 ft) и 54 до 65 м (177,17-213,25 ft). Средната надморска височина е 45,5 м (149,28 ft) AMSL. Градската зона представлява една елипса с приблизително 11 км дължина, която е разположена по протежението на реката. Градът се простира и на остров Матей (Матей), свързан на запад по суша с устието на река Русенски Лом чак до възвишението Сръбчето (Сръбчето) на изток. През XX век западните покрайнини на града са значително променени поради преместването на устието на река Русенски Лом на запад, както и чрез преместването на банката заедно със нейния канал значително на север. Възвишението Саръбаур (Саръбаур) се намира южно от града и е висок 159 м (521,65 ft). Телевизионната кула в Русе е построена върху останките от Левенттабия, едно османско каменно укрепление (крепост).

Област Русе има континентален климат (климатична класификация на Köppen Dfb) с много горещо лято и сравнително студени зими.

Температурите през зимата често падат под 0 °C (32 °F), понякога дори до -20 °C (-4 °F). През лятото средната температура е 25 °C (77 °F). Температурите често достигат от 35 до 40 °C (95 до 104 °F) през средата на лятото в центъра на града и остават от 18 до 20 °C (64 до 68 °F) през нощта. През пролетта и

есента, дневните температури варират между 17 и 22 °C (63-72 °F), а валежите през този период са повече отколкото през лятото, с по-чести, но по-леки периоди на дъжд. Най-високата регистрирана температура е била 44,0 °C, а най-ниската е била -22,8 °C.

След като става част от съвременна България на 20 февруари 1878 г., Русе се превръща в един от основните културни и икономически центрове на страната. Интензивното строителство променя архитектурния аспект на града в типичен за Централна Европа. Русе е известен с многото си иновации в България, включително:

Изграждането на моста Русе-Гюржево през 1954 г. и бързата индустриализация, дават нов тласък на развитие на града. Русе отново се превръща във важен икономически, транспортен, културен и образователен център. Химическата и леката промишленост биват разширени; построено е голямо пристанище; а градът се превръща в университетски център. При преброяването през 1985 г. броят на отчетеното население е бил 186.000 души.

Община ЦЕНОВО се намира в североизточната част на България, принадлежаща към област Русе. Намира се по протежението на долното течение на река Янтра, в централната Дунавска равнина, на 32 километра от Свищов и на 45 километра от областния град Русе.

Модерното село е основано в края на XVI и началото на XVII век като ферма на администратора на парк Гюлхане в императорският дворец Топкапъ в Истанбул, наречен Кара Али. Селището постепенно се увеличава, тъй като много хора се заселват около хана; селото първо е наречено Чаушан и Чаушкюй. След освобождението на България, името е било българизирано чрез добавяне на наставката -ево, превръщайки го в Чаушево. На 14 август 1934 г. е преименувано на Ценово в чест на влиятелния свищовски търговец Димитър Апостолов Ценов, дарил 40 милиона лева за изграждането на Свищовския икономически университет.

Община ЦЕНОВО се намира по протежението на долното течение на река Янтра, в хълмистата равнина на Дунав. Това е северозападната граница на област Русе. На север граничи с река Дунав, на запад с община Свищов, на юг с община Полски Тръмбеш и Бяла, а на изток с община Борово. Намира се на най-високото ниво на река Янтра и устието на река Дунав. Надморската височина при църквата в село Ценово е 30 м.

Общината има 9 населени места с общо население от 7282 жители (09.2006) и заема площ от 249,7 км. кв.

Сегашното седалище датира от края на XVI и началото на XVII век, наречено Чаушан, по името на Кара Али от Константинопол, който е бил началник на бостанджиите от двореца Гюлхан (началникът на парковете в султанския палат в Гюлхан).

През 1934 година, село Ценово премина към област Белен. Селото се превръща в център на община с две съставни села - Долна Студена и Белцов. През 1960 г., след затварянето на околностите, село Ценово се регистрира в област Русе.

Съгласно новото административно деление от 1979 г. на 25 март Ценово се превръща в център на селищна система (сега община). Общината се състои от девет населени места Ценово, Долна Студена, Белцов, Караманово, Новград, Кривина, Пиперково, Джулуница и Беляново, заемащи обща площ от 249,7 км. кв.

PROJECT CODE ROBG-417

FLC no. 6.1

3.1. Потенциални рискове в Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ

а) НАВОДНЕНИЯ

Наводненията остават една от най-често срещаните и най-опустошителните природни опасности в света. Докато съществуващите системи за прогнози и предупреждения могат значително да допринесат за намаляване на загубите, потенциалът за по-нататъшно предотвратяване на загубите, които могат да бъдат избегнати посредством подобрения на системата чрез технологичния напредък, остава значителен.

Моделирането на наводненията може да помогне за установяването на причинителя на наводнения и да се идентифицират потенциалните райони, които биха могли да бъдат наводнени, като по този начин се дава възможност за планиране на намаляването на щетите от наводнения чрез ранно предупреждение на населените места надолу по течението, особено в районите, които ще бъдат засегнати от наводнения. В същото време моделирането може да се използва за оценка на различни мерки за смекчаване на наводненията, за да се определи кои алтернативи ще бъдат икономически и екологично осъществими предвид преобладаващите условия.

Т.А.Е. Хотареле е разположена в югоизточната част на окръга, в рамките на голямата географска единица, наречена Румънска равнина, там, където повече реки - Арджеш, Нейловул, Сабарул - се събират едно място в една широка и ниска долина, която е очертана на юг от река Дунав, намираща се на територията на окръг Гюргево, като се простира между $43^{\circ} 41' 40''$ и $44^{\circ} 32' 35''$ северна ширина и $25^{\circ} 26' 10''$ и $26^{\circ} 25' 40''$ източна дължина.

Хидрографската мрежа на регион Южна Мунтения се състои от потоци и езера, разположени на териториите, управлявани от АВА (Речна администрация) Арджеш - Веда и АВА Бузю - Яломица.

Територията на окръг Гюргево регистрира висока плътност на хидрографската мрежа, в естествен и изкуствен режим. Според генезиса и общите характеристики водите на окръга попадат в три широки категории: реки, езера и подземни води.

Най-често срещаното бедствие в окръга е наводнението. Това явление се дължи на преливането на реките, покриващи обикновено суха повърхност, поради увеличаването на водния поток заради обилни дъждове или рязкото топене на снега или изхвърлянето на големи потоци от натрупващите се езера, които по своя ефект или продължителност деградира сточища или възпрепятстват нормалната дейност, причинявайки щети или загуби на човешки животи.

НАВОДНЕНИЕ - покриване на земята със слой вода в застои или в движение, което по размер и продължителност може да причини човешки жертви и материални щети, и което нарушава доброто развитие на социално-икономическите дейности в засегнатия район.

Изобилието от валежи през последните години (1941, 1955, 1970, 1975, 1999, 2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2010, 2014) е причинило наводнения на големи площи, засягащи земеделска земя, жилища, пътища.

Арджеш събира по-голямата част от течащата вода в окръга, имайки през всички 113 км, които преминават през територията на окръга, среден наклон на оттичане от 0,99% (0,99 м/км). Потоците регистрират доста различни стойности от един период до друг, максималните годишни потоци регистрират $1.910 \text{ м}^3/\text{с}$ при

Малу Спарт и почти 3.000 м³/с на изхода на територията на окръга. Дейностите по изграждане на диги и тези за регулиране на горното течение, посредством създаването на задържащи басейни с хидроенергийна функция, значително ограничават наводненията.

Басейнът на река Арджеш - се характеризира с дълга долина с много меандри, а надолу по течението на язовир Михайлещи дренажната част е подредена в трапецовидна форма, с ширина 60 м, за обичайните потоци от 250 м/с.

При хидрологичния режим река Арджеш представя модифициран режим на течението поради сложните хидротехнически условия, язовири и натрупващи се езера, разположени по горния участък, както и нейното регулиране надолу по течението посредством язовир Михайлещи. За територията на окръг Гюргево е важно регулирането на потоците по река Арджеш да се прави така, че средния дневен поток да не пада под 20-25 м³/с, дебит, необходим за доставка на сурова вода до изхода на Crivina RGA за водоснабдяване на столицата.

Основните притоци на река Арджеш на територията на окръг Гюргево са:

- Нейловул с Калнищя, Дамбовникул, Неяйлов;

Валежите представляват висока степен на неравномерност, както по отношение на количествата, така и по продължителност. Например, през лятото, при продължителни периоди на суша, силни валежи и дори градушка падат върху някои ограничени райони, като водата достига 141 л/кв. м. за 24 часа.

Проливни дъждове - въпреки че валежите не са белязани от проливни дъждове, през лятото често се наблюдават бързи и обилни валежи, които на местно ниво причиняват наводнения с голяма сила на унищожение, но също така и свлачища от склоновете.

Поради проливния характер на валежите през лятото, наводненията, които възникват, внасят значителни количества алувий (пясък, баласт, речни камъни), които водят до запушване на важни сектори на речните корита и е необходимо често да се прави обезцветяване, регуларизация и ректификации на речните дъна за предотвратяване на наводнения.

От хидрометеорологичната характеристика се вижда, че валежите достигат максимум през май, юни, юли, август и септември, което води до надхвърляне на защитните квоти. 80% от регистрираните материални щети идват от наводненията на отделни домакинства, поради обилните валежи.

Езерата - представени от естествени или изкуствени езерни басейни с доста различни размери - са тясно свързани с хидрографската мрежа. Според генезиса си те попадат в три основни типа: ливадни, долинни и изкуствени, като първите два са естествени.

Ливадните езера, наричани обикновено мочурища, са се образували в ниските части на долните равнини, както и в изворите, произтичащи от подземните води. Най-голямото и в същото време най-типично ливадно езеро е **Балта Комана**. Намира се в долината - Нейловул, на 7 км от мястото на вливане в Арджеш, Балта Комана има повърхност от 700 хектара, дължина от 7 км и максимална широчина от 2,5 км и се охранва от водите на Нейловул и от изворите. По местоположението си, при контакта между поляната и равнината Бурназ, в район с големи и масивни широколистни гори и с богат ловен произход, те притежават ценен туристически потенциал.

Така наречените **долинни езера**, намиращи се в долните части на речните корита, с намалени повърхности и дълбочини и с форми, обикновено издължени по протежението на долината, се охранват от съответните реки, валежи и извори от подземните води.

Изкуствените езера са натрупвания на вода, известни като езера, с много различни размери, направени чрез блокиране на долините с временни или ниско

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

FLC no.

6.1

MS ROBG – 417

поточни долини с цел регулиране и поддържане на обем вода, необходима за селското стопанство и рибовъдството. По долините на Збою, Парапанка, Измар, Порумбени, Милковъц, Главациок, Балера и др. има 86 такива натрупвания (язовири), управлявани от SC Piscicola SA Giurgiu съответните местни кметства.

Водно течение	Наименование на натрупването	Местност	Obs.
Збою	Магура I, II, III, IV, V, VI	Хотареле	
	Бараж	Извоареле	
	Збою	Гряка	
	Пуцу Гречи	Пуцу Гречи	

Местност, засегната от природните опасности, посочени в Закон 575, причините за щетите, причинени от природните опасности - наводнения:

Nr crt.	Териториална административна единица	Видове наводнения		Плавателни реки/реки
		По водни течения	По потоци	
1.	Хотареле	Не	Да	Арджеш, Сабар и водните басейни

Статистиката за последните 5 години потвърждава, ТАЕ Хотареле се е сблъсквала с над 14 тежки наводнения, причинени главно от водните потоци на река Арджеш.

Статистиката от последните години показва, че превишаването на квотите и нивата, значителните количествени валежи с проливен характер и свлачищата по склоновете, са причини следните негативни ефекти в тази териториалната административна област:

Nr crt.	Причини за щетите	Местност	Засегнати цели	
			Физически	Стойност (хиляди леу)
1.	Валежи и напрежение на реките в местността	Т.А.Е. Хотареле	Брой къщи, от които:	
			-разрушени = 44	1898,50
			-пострадали =232	1679,80
			-брой на пристройки =10	3,900
			-брой социално-икономически цели =1	40,000
			-брой на мостове = 11	110,00
			-хектара земеделска земя = 440	557,035
			-брой фонтани = 1500	12100,00
			-брой хидротехнически съоръжения =3	25500,00
			-kmDN =0,7	10000,00
			-kmDJ+DC = 7,5	210,00

От хидрометеорологичната характеристика се вижда, че 2005 година е била богата на валежи, около 1000 л/км. м., с пикове през май, юни, юли, август и септември, което е довело до превишаването на защитните квоти на повечето реки, пресичащи окръг Гюргево. Записаните материални щети, в съотношение 80%, са дошли от наводненията на отделните домакинства, поради обилните валежи, причинени на територията на окръг Гюргево, при липса на правилно оразмерена и добре поддържана система за събиране и управление на дъждовните води.

3.2. Потенциални рискове в Т.А.Е. Гряка (село Збою, село Пуцу Гречи);

а) ПОЖАРИ

➤ КОНЦЕПЦИЯ ЗА РИСКА:

Огънят е естествено явление, което по принцип се контролира от човека.

От самото начало на човешкото съществуване до сега огънят е бил сериозна заплаха за човека. Опитвайки се да го запази и пресъздаде според собствената си воля, човекът се е развил, като по този начин се бележи етап от развитието на човечеството. Тогава когато човек не е могъл да си обясни дадено физическо явление, той го е преписвал на божествата и го е почитал като божествен дар.

Стремейки се да защити живота и имуществото си, човекът е опознал феномена, наречен огън, в опит да намери последващата му еволюция във времето и пространството, в случай на проявление.

Огънят е термин, заимстван от латинския език през XVI век, който произлиза от „incendium“, което означава „пожар“ - като тази дума произлиза от своя страна от термина „incendere“, който означава „да се запали“. Терминът се отнася до насилствено изгаряне, което се измъква от човешкия контрол във времето и пространството.

Стандартите по отношение на терминологията в тази област разграничават понятията огън и пожар:

- *огънят* това е самостоятелно организирано изгаряне с полезни ефекти, чието разпространение във времето и пространството е ограничено (контролирано изгаряне);

- *пожарът* това е самоустойчиво, неорганизирано изгаряне, с вредни ефекти и чието разпространение във времето и пространството е неограничено, ако човек не се намеси (неконтролирано горене).

Пожарът, с юридическа конотация, е изгарянето извън контрол, породено от точно определена причина (воля или не), която причинява загуба на живот и/или материално имущество и изисква, за да се прекъсне, действия по загасяване.

Пожарът е сложно явление, основащо се на неговото възникване и еволюция върху горивни процеси (включително, където е подходящо, образуване на пламък), топлобмен и газ с прилежащата среда, както и на трансформациите в материали на строителните елементи.

Пожарите биват естествени или изкуствени, които водят до загуба на човешки и животински живот, както и материални щети.

Основните характеристики на пожара са:

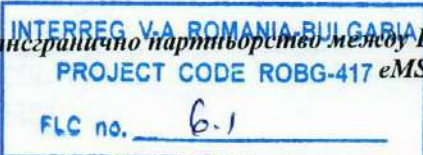
- засегнатата повърхност от земята;
- количеството на отделената топлина;
- начина на разпространение на огъня (огнени бури, масивни или изолирани пожари и др.);

Причината за пожара (открит огън, нагрети или прегрети тела, искри от горими или заваръчни материали, електрически искри и дълго или късо съединение, мълния, механични искри, експлозия, самозапалване, химически реакции); отделяне на токсични газове и пари.

Основните ефекти на пожара се проявяват чрез:

- загуба на човешки и животински живот;
- повреда или унищожаване на петролни комплекси (рафинерии, центрове за съхранение, кладенци, помпени инсталации, тръбопроводи и др.);
- унищожаването на горския фонд, зърнените култури и лозята;
- повреди и унищожаване на сгради от всякакъв вид;
- евакуация на населението и материални и културни ценности;

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код

- повреди по електрически и телекомуникационни мрежи.

В окръг Гюргево статистиката за последните 5 години потвърждава че годишно над 392 пожара и наченки на пожари се случват.

В Т.А.Е. Гряка през последните 5 години са се случили 50 пожара и наченки на пожари.

Най-често пожарите възникват в Т.А.Е. Гряка при:

- залесени площи, суха растителност, в площи, обработвани с тревни площи, по време на живота на културите или след прибиране на реколтата;
- граждански домакинства и техните пристройки;

б) ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

Зимите, под въздействието на източно-континенталните и арктическите студени въздушни маси, са студени, с много студени дни, като стойностите на средните месечни температури са между $+0,3^{\circ}\text{C}$ и $-3,2^{\circ}\text{C}$, а тези на средните месечни минимуми между $-11,5^{\circ}\text{C}$ и $-16,4^{\circ}\text{C}$. Валежите падат под формата на сняг, покривайки почвата с различен слой като дебелина и стабилност, а преобладаващият вятър, известен като „кривец“, има значителна интензивност и продължителност, силно разклащайки снежния слой.

Снеговалежите - снежните натрупвания върху пътната платформа в резултат на обилен сняг или виелици, които водят до големи количества сняг, където положението на пътя срещу вятъра и профила на напречното сечение благоприятстват образуването на снежни дебелини над 0,3 метра в непрекъснати или прекъснати сектори.

Валежите са до голяма степен нееднородни както по отношение на количествата, така и по продължителност.

Снеговалежът е характерен за по-студените периоди на годината. По принцип се регистрират около 50 дни със снежна покривка (покрита земя), като първият снеговалеж пада обикновено в края на ноември - началото на декември, а последният през втората половина на март.

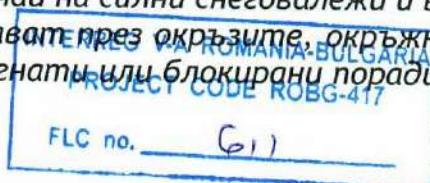
През месец февруари 2012 година са паднали обилни снеговалежи с дебелина 30-60 см, а на някои места, поради силният вятър, който е надвишавал 80-90 км/ч, са се образували натрупвания, които са надвишавали 2-3 метра. Появата на тези явления доведе до смъртни случаи сред населението, причиняването на материални щети и се създаването на паника сред населението.

Снеговалежът се получава в резултат на обилните снеговалежи и виелиците, които могат да продължат от няколко часа до няколко дни. Те затрудняват особено придвижването по всички видове транспорт (въздушен, автомобилен, железопътен), дейностите в селскостопанските цели, доставката на суровини, електричество и газ, както и телекомуникациите и др.

За да се премахнат големи количества сняг от пътищата за достъп и за нормалното възобновяване на дейностите са необходими голям брой специализирани механични средства и хора.

По правило снежните натрупвания имат специален характер по отношение на защитните мерки, в смисъл, че този вид бедствия, с редки изключения, се формират за по-дълго време и съществува възможност за предприемане на някои мерки, така че повечето от техните ефекти да бъдат намалени.

В случай на силни снеговалежи и виелици някои от националните пътища, които минават през окръзите, окръжните или общинските пътища, могат да бъдат засегнати или блокирани поради тези явления.

ТАЕ Гряка е била подлагана на тестове повече от 13 пъти през последните 5 години от масивни снеговалежи, блокиращи околните пътища.

СТАТИСТИКА

Потенциални рискове на ниво териториални административни единици Хотареле, Гряка, окръг Гюргево, Румъния и област Русе и община Ценово в България, през последните 5 години

Териториална административна единица	Идентифициран потенциален риск
2013 - 2018:	
Община ЦЕНОВО - Долна Студена	Наводнения, валежи и градушка - (годишна честота);
Община ЦЕНОВО - Караманово	Снеговалежи, снежни натрупвания и виелици - годишна честота;
Община ЦЕНОВО	Полеви и горски пожари - годишна честота;
Т.А.Е. ХОТАРЕЛЕ	Наводнения, валежи и градушка - над 14 наводнения; (валежи и градушка, годишна честота)
	Полеви пожари, суха растителност, домакинства - (над 11 пожара);
	Снеговалежи, снежни натрупвания и виелици - (годишна честота);
Т.А.Е. ГРЯКА	Наводнения, валежи и градушка - (годишна честота);
	Гори, полеви и сухи растителни пожари, домакинства и пристройки (над 50 пожара);
	Снеговалежи, снежни натрупвания и виелици (над 13 обилни снеговалежа);

ГЛАВА IV

Специфични действия и мерки, които се изискват както при превенцията на риска,
така и по време на самата интервенция в случай на риск от:
НАВОДНЕНИЯ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ, ПОЖАРИ

НАВОДНЕНИЯ.

Вижда се, че по-голямата част от общините са изложени на риск от наводнение, като в голяма степен при тях могат да бъдат засегнати земеделски земи и дори градски райони.

Количеството на валежите варира от 300 до 600 мм, като те имат доста нередовен режим.

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код
 PROJECT CODE ROBG-417

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
 PROJECT CODE ROBG-417
 FLC no. 6.1

В северната зона водните течения са с по-голяма ширина, имат предимно гладки брегове, а дъното на реките е образувано най-вече от пясък, с леки склонове.

За да се предотврати опасността от наводнения, причинени от преливане на вода когато реките прииждат, в определени места около някои водни потоци в окръг Гюргево са били извършени регулаторни дейности в дадени зони, като посредством подсилването на брега и препрофилирането на речното дъно се цели също така и отстраняването на опасността от наводнения в съответните области.

Въпреки всички предприети мерки на територията на окръг Гюргево все още съществува опасност някои местности и цели да бъдат засегнати, както от разливи на водни потоци при наводнения, така и от отводняване на води по склонове или свлачища по време на силни валежи.

Хидрометеорологичният информационен поток, който предоставя предупреждението и сигнализирането за целите и местностите, се осъществява от SGA Гюргево, въз основа на измерванията, които се правят в хидрометеорологичните станции и валежите в основната мрежа.

Наводненията са природни явления и са част от естествения хидрологичен цикъл на Земята. Наводненията и особено мащабните наводнения са някои от природните явления, които са белязали и бележат развитието на човешкото общество, те са географски най-широко разпространените бедствия в света, а също и най-големите причинители на щети и човешки жертви. В същото време мащабните наводнения играят ролята на спусков фактор и катализатор за големи промени в подхода при борбата с тези явления, от приемането на наводненията като прищявка на природата до опитите да се противопоставим на природата чрез подходи като борбата с наводненията, т.е. защита от наводнения и опити за предотвратяване на наводнения.

Наводненията през последните 10 години в много държави, а както и последиците, до които последваха от тях, доведоха до увеличаването на социалната отговорност към един нов подход за управление на риска от наводнения, подход, при който осведомеността и участието на човешките общности имат съществена роля за избягване на загубата на човешки животи и намаляване на щетите. Този подход е квази общ и представлява начин за посрещане на бъдещи предизвикателства посредством въвеждането на нови понятия като повече място за реките или живот с наводнения, а най-вече чрез усвояване на концепцията за устойчиво развитие в областта на управлението на риска от наводнения.

Световната практика показва, че появата на наводнения не може да бъде избегната, но те могат да бъдат овладени и последиците от тях могат да бъдат намалени чрез систематичен процес, който съдържа редица мерки и действия, предназначени да помогнат за намаляването на риска, свързан с тези явления. Управлението на наводненията се улеснява от факта, че мястото им на настъпване е предвидимо, често може да се отправи предупреждение към населението и обикновено е възможно да се уточни кой и какво ще бъде засегнато от настъпването на това бедствие.

Управлението на риска от наводнения означава прилагането на политики, процедури и практики, насочени към идентифицирането на рискове, техният анализ и оценка, борбата, мониторингът и преоценката на рисковете, за да бъдат те сведени до минимум, така че човешките общности и всички граждани, да могат да живеят, работят и задоволяват нуждите и стремежите си в устойчива физическа и социална среда.

Рискът от наводнения се характеризира чрез техният характер и вероятността за настъпване, степента на излагане на приемниците (броят на населението и стоките), податливостта към наводняване на приемниците и техният размер, което

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

PROJECT CODE ROBG-417

FLC no.

6.1

MS ROBG - 417

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код

от своя страна води до действия по тези характеристики с цел предотвратяване на наводненията.

Основният проблем при управлението на риска от наводнения е заплахата, приета от населението и лицата, вземащи решения, които знаят, че няма пълна защита срещу наводнения (нулев риск), както и че не съществува консенсус относно степента на приемливия риск.

Следователно приемливият риск трябва бъде резултат от баланса между риска и ползите, приписвани на дадена дейност, която цели намаляването на риска от наводнения или държавната регулация.

Намаляването на щетите и загубите на човешки животи, причинени от наводненията, не зависи само от действията за реагиране, предприети по време на наводненията, дейности, понякога адресирани поотделно под името управление на извънредни ситуации.

Намаляването на последствията от наводненията е резултат от комбинацията между мерките и действията преди появата на явлението, на управлението по време на наводнението, както и на предприетите след него действия (реконструкция и научени уроци поради настъпването на това бедствие). В резултат на това в световен мащаб се използва по-всеобхватното понятие за управление на наводненията, което включва както управление на риска от наводнения, така и ръководството на извънредните ситуации, причинени от наводнения.

За да бъдат координирани усилията на правителството, на компетентните органи, агенциите и на обществото, за да се получи ефектът на готовата да се справи с явлението наводнение общност, към управлението на наводненията трябва да се подходи интегрирано.

Видове рискове, генериращи извънредни ситуации:

- наводнения, поради естественото увеличаване на водата във водните басейни, заради покачването на водните потоци или запущвания, причинени от залежания, поплавъци, наноси и снежни лавини, както и поради свлачища от склонове;

- наводнения, причинени от аварии или повреди на хидротехнически конструкции;

- опасни метеорологични явления: обилни дъждове, обилен снеговалеж, бури и виелици, натрупване на лед, скреж, поледици, ранни или късни залежания, градушка и суша (хидрологични);

- случайно замърсяване на повърхностни и подземни води и замърсяване на морето в крайбрежната зона, наричано по-долу „случайно замърсяване“.

Наводненията могат да генерират следните ефекти:

- **Икономически**, съответно разрушаване или повреждане на: промишлени цели, пътища и железници, местности, нефтени, водопроводи или газопроводи, електрически и телекомуникационни линии, мостове и мостчета, както и на зоотехническият сектор;

- **Социално негативни**: загуба на човешки животи, евакуация на населението, опасност от епидемии, прекъсване на образователния процес, унищожаване на културни блага, паника, намаляване на степента на развитие на засегнатите райони и намаляване на доходите на населението;

- **Екологично негативни**: влошаване на околната среда, замърсяване на повърхностни и подземни води, замърсяване на почвата, излишна влажност, деградация на склоновете, унищожаване на флора и фауна.

В допълнение към преките ефекти, описани по-горе, могат да се проявят и редица косвени ефекти:

- прекъсване на производствените процеси;

- забавяне на доставката на продукти;
- разходи за защита по време на наводнения;
- разходи за нормализиране на живота след наводнения;

Пряко или косвено изложени на тези видове риск са:

- населението, както и неговото движимо и недвижимо имущество;
- социалните цели;
- производствените съоръжения (компани, индустриални платформи, електроцентрали, агрозоотехнически стопанства, риболовни съоръжения и др.);
- язовирите и други хидротехнически работи, които представляват източници на риск надолу по течението, в случай на аварии;
- пътните, железопътните и морските комуникационни канали, електроснабдителните мрежи, газовите, водните и канализационните източници и системи, пречиствателните станции, телекомуникационните мрежи и други;
- естествената среда (водни екосистеми, гори, земеделски земи, градски зони и други).

Защитата от наводнения никога не е абсолютна и нещата могат да вървят в нежелана посока.

Трябва да вземем предвид факта, че природата е непредсказуема.

Въпросът, който обикновено възниква, е какво ниво на сигурност е възможно и на каква цена, както и каква част от остатъчния риск трябва да бъде приета от обществото.

Има няколко основни принципа и подхода за устойчива превенция на наводненията, чието прилагане изисква сътрудничество на всички нива на управление и координация на секторните политики за опазване на околната среда, градоустройство, селско стопанство, транспорт и градско развитие.

СПЕЦИФИЧНИ МЕРКИ

Принципите могат да бъдат разделени в зависимост от различните фази на наводненията, както следва:

Преди наводнението

Използването на долините, предразположени към наводнения, от хората трябва да бъде адаптирано към съществуващата опасност.

Очертаните инструменти и мерки, като анализ на риска и карти, трябва да бъдат разработени, за да се намали рискът от щети от наводнения.

Рисковите карти, чрез които е картографиран потенциалният риск, могат да съдържат например прогнозната честота на наводненията; местонахождението на химическите инсталации и други източници на опасност, на жилища, обществени сгради и транспортна система в риск.

По-голямата част от населението живее в градските райони и усилията за избягване на проблема с наводненията трябва да се съсредоточат върху тези райони.

Излизането на реките от коритата невинаги причинява наводнения в градските райони, това може да бъде причинено и от висока интензивност на валежите в градовете, съчетана с наличието на неадекватни канализационни системи.

Особено внимание трябва да се обърне на сегашната канализационна система за дъждовна вода, най-вече на капацитета на градските канализационни системи.

Опитът също така показва, че местните мерки за защита от наводнения могат да имат неблагоприятно въздействие както надолу, така и нагоре по течението на реката.

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

PROJECT CODE: ROBG-01

FLC no. 6.1

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код eMS ROBG – 417

Поради тази причина е необходим единен подход за разглеждане на целия речен басейн.

Подобен единен подход се основава на многостранно сътрудничество, включително интердисциплинарно планиране за целия район за събиране на водата.

Там, където е подходящо, трябва да се организират съвместни учения за реагиране в случай на наводнение или разрушаване на язовирни стени.

Властите трябва да гарантират, че информационните и защитни планове за предотвратяване на наводнения са прозрачни и лесно достъпни за обществеността.

Информацията трябва да се разпространява рано и активно, не само при поискване, като е необходимо да бъде придружена от процедурите, предвидени за участие на населението.

В зоните на наводнения трябва да се предприемат превантивни мерки за намаляване на потенциалните неблагоприятни ефекти от наводнения върху водни и сухоземни екосистеми, като замърсяване на водата и почвата.

Солидарността е от съществено значение, за да не се прехвърлят проблемите с управлението на водата от един регион в друг.

По време на наводнението

Предупрежденията за наводнения, информацията и прогнозите трябва да се предават в реално време между засегнатите райони или крайречните страни, според предварително установена процедура.

Съответната информация също трябва да бъде предоставена на обществеността посредством медии, интернет или други подходящи методи. Тези издания също трябва да съдържат информация за това какво трябва да прави населението.

Населението трябва да бъде насърчавано да предприема собствени мерки за предотвратяване на наводнения и да бъде информирано за хода на действията по време на такова събитие.

Всеки, който може да пострада от подобно събитие, трябва, доколкото е възможно, да предприеме собствени предпазни мерки.

След наводнението

Изчерпателните планове за непредвидени събития на национално и местно ниво за реагиране при наводнения трябва да бъдат актуализирани своевременно, ако е необходимо. В близко бъдеще властите също трябва да имат капацитет за реагиране на подобни събития във връзка със съответния план за действие при извънредни ситуации.

Друг ефект от наводненията върху здравето на хората е възможното нарушаване на „нормалните“ здравни и социални услуги.

Персоналът на социалните и здравните служби вероятно ще бъде твърде ангажиран в отговор на непосредственото и трайно въздействие на бедствието, като тази ангажираност се отдалечава от дейностите по грижите, които обикновено те извършват.

Още веднъж е необходимо интердисциплинарно сътрудничество на всички фази от управлението на риска.

Предотвратяване на наводнението или намаляване на неговото въздействие - елиминирането на разрушителните действия може да бъде осигурено от:

➤ **извършването на някои дейности, предназначени** да ограничат и забавят потока от води, идващи от склоновете, от по-малките притоци на водните басейни или потоците, които се образуват в резултат на обилни дъждове или от топенето на снеговете посредством:

- дейности по залесяване или повторно залесяване на склонове;
- създаване на видове покрития, които благоприятстват инфилтрацията и намаляват водния поток по склоновете;

- изграждане на задържащи язовири в дъното на долините.
 - **промяна на долното течение на реките чрез:**
- изграждане на диги и канали;
- създаване на временни басейни в някои части на долината, за да се задържи в тях разлятата вода.
 - зонирание на равнините, които биват наводнени, с цел определяне на места, в зоната на които да бъде забранено всякакво строителство, установяване на ограничителни области, в които ще бъдат разрешени само някои видове конструкции, и предупредителни зони, разположени извън нивото на наводнение;
 - прилагане на проектни мерки, които позволяват на сгради и други граждански или промишлени конструкции да издържат на увеличаването на водното ниво и скоростта на нейното движение.

Също така е необходимо спешно да се предприемат всички необходими мерки, за да се осигури оттичането на голямото количество вода към постоянните и временните водни басейни в местностите, в района на мостове и мостчета, с цел създаване и поддържане на канавки и канализационни канали, както и отстраняване на дървен материал, т.е. дървени стърготини и битови отпадъци от бреговете на реките.

За да се гарантира стабилността и целостта на дигите, язовирните стени и други защитни работи срещу разрушителните действия на водата, е забранено:

- извличането на пръст или други материали от диги, язовирни стени или подобни отбранителни съоръжения, както и от техните защитени зони;
- засаждането на дървета от всякакъв вид върху диги, язовирни стени и други отбранителни работи;
- паша по диги и язовирни стени около брегове или в района на малки реки и техните защитени зони, където се извършват хидротехнически работи;
- извършването на баластни или изкопни дейности в речното корито в района на мостове и мостчета, на минимум 1 км нагоре по течението и на минимум 2 км надолу от моста или в района на водни течения, които имат по своето протежение инфраструктура, намираща се под управлението на публични институции/национални дружества/национални компании/търговски дружества/автономни региони от сферата на транспорта, строителството и туризма, на по-малко разстояние от предвиденото в действащите нормативни актове, спрямо защитената зона, в зоните на водни електроцентрали, на каптиране с просмукване от брега, на преминаване на тръбопроводи и други дейности от този вид;
- движението на превозни средства върху короната на дигите и язовирните стени, които не са проектирани за тази цел;
- разяването на горския фонд за защита на дигите и натрупващите се езера;
- блокирането на дъното за източване на язовирните стени.

ХИДРОЛОГИЧНИ УСЛОВИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА НАВОДНЕНИЯ

Хидрометеорологични причини:

- Продължителни валежи;
- Валежи с голяма интензивност;
- Внезапно топене на снеговете през пролетта;
- Едновременна поява на два феномена;

Повреди:

- Проблем с дигите за натрупване;
- Блокаж поради лед;
- Изкуствени препятствия в речните корита;

Фактори, които влияят на времето на изтичане:

- Високото ниво на подпочвените води или пренасящане на земята поради валежи;

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

eMS ROBG – 417

- Замръзналата почва;
 - Условията на наклона на хидрографския басейн и степента на покритие от растителност;
 - Прохладното време (ниско изпаряване);
- Наводненията, които се случват в страната, са следните:

- През месеците януари - април са характерни зимните наводнения (топене на сняг през пролетта, дъжд, замръзнала почва, рядка растителност, фактор на изпаряване, прииждане на вода след топенето на снеговете);
- През месеците май - юни са характерни летните наводнения, пролетното прииждане на реките (топене на сняг в планините, големи валежи през летните месеци, разпространението на наводнителните вълни е много сложно, най-често срещаните характерни данни са следните:

- Кота на водата (см); хидрометрична летва;
- Воден поток (m^3/s);
- Скорост на водата (м/с);
- Спадане на нивото на водата (см/км).

Наводнителната вълна е самостоятелна вълна, скоростта на нейното разпространение зависи от склоновете и водния поток. Нормалната жизнена вълна нагоре по течението се изравнява, но водният поток значително се увеличава.

ПРИОРИТЕТНИ МЕРКИ:

- Актуализиране на картите на риска от наводнения;
- Създаване на ИТ платформа за наблюдение, координация и намеса при извънредни ситуации;
- Създаване на система за предупреждение на населението във всяка създадена ситуация, която ще бъде осигурена от:
 - поддържането в постоянно функциониращо състояние на всяко алармено средство;
 - използването на няколко вида алармени устройства, базирани на различни експлоатационни източници на енергия (електричество, сгъстен въздух, пара, горива и др.);
 - общи средства: свирки със сгъстен въздух, звънци, клаксони и др.;
 - осигуряването на непрекъснатост на връзките, необходими за работа на алармените средства;
 - възстановяването на засегнатите средства и системи в кратък период от време;
 - разумната употреба на алармените сили и средства в секторите и районите на намеса;
 - осигуряването на високо ниво на обучение на персонала, който работи с алармените средства.
- Предоставяне на средства за намеса при извънредни ситуации по видове рискове (НАВОДНЕНИЯ, ПОЖАРИ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ);
- Създаване на екипи за предоставяне НА КРИЗИСНА ИНТЕРВЕНЦИЯ И ПЪРВА ПСИХОЛОГИЧЕСКА ПОМОЩ.

- **АРГУМЕНТ**- Въпреки че областта на психичното здраве се появява и развива от началото на XIX век, техниките за намеса при психологическата криза, свързана с извънредни ситуации, бедствия или катастрофи, изглежда са привлекли вниманието на специалистите по психично здраве едва в началото на 90-те.

Този период съвпада с изтъкването на ролята на критични инциденти/събития с травматичен потенциал за генериране на непосредствени стресови реакции при

здравата популация, изложена на екстремни житейски ситуации, като израз на защитни механизми, с променлива продължителност и интензивност, които понякога могат да се развият в симптоми на психични разстройства, в зависимост от определени съществуващи рискови фактори или неадекватно управление на стресовите реакции.

Развитието на тази област се дължи на съвкупност от фактори, като, от една страна, признаването на последиците от подобни ситуации върху психичното здраве, но също така и увеличаването на честотата на терористичните действия на глобално ниво, а от друга страна, появата и разширяването на мрежите от организации, специализирани в подпомагането на жертвите, свързани с Международния Червен кръст.

Трябва да се помни, че първоначалната разработка на всяка област представлява несъвършен процес. Ето защо се очаква, че чрез продължаване на усилията за практическо утвърждаване на полето, с течение на времето по естествен начин ще настъпят, значителни стратегически и тактически промени.

Много красноречив пример в това отношение е развитието на психологическия разбор (психологически въпрос), който до преди няколко години представляваше центъра на тежестта на непосредствената намеса при криза.

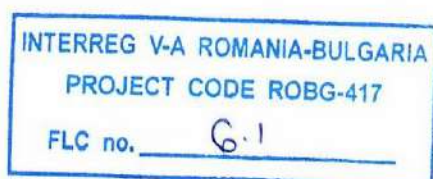
Понастоящем, според основните научно утвърдени източници относно използването на пакетите за психологическа интервенция, психологическият разбор е невалидна техника, която не само не помага на страдащите хора, но дори може да причини негативни ефекти поради намесата ѝ в естествените механизми на възстановяване след травматично събитие.

Според определението психологическата криза е ситуация, предизвикана от критичен инцидент/събитие с травматичен потенциал, при който механизмите за справяне на човека с нея са се провалили, като индивидът изпитва значително ниво на емоционален дистрес, психическо влошаване и неспособност да функционира правилно.

Повечето хора притежават способността да контролират емоциите си и да преодоляват трудните ситуации, пред които са изправени. Съществува обаче праг за приемане на отрицателни житейски ситуации, над които всяко човешко същество може да попадне в психологическа криза, с различна продължителност и интензивност, в зависимост от индивидуалните психологически характеристики.

Кризисната интервенция започна да се откъсва от психотерапията, и все повече автори разглеждат кризисната намеса като вид психологическа първа помощ на засегнатите хора, за да им се помогне да преодолеят временния период на неспособност при справянето със стресови обстоятелства. По този начин кризисната интервенция се превръща в първата линия на реакция при извънредни ситуации, което ѝ дава нейните основни характеристики, а именно скорост на реагиране и обхват при ограничено време.

Следователно поставянето на подходящи цели за психологическа намеса при кризи, породени от действието на събития с потенциални травматични обстоятелства при извънредни ситуации, бедствия или катастрофи, трябва да се основава на реалистичната формулировка на това какво означава намесата при криза.

ПОЖАРИ

Статистиката от последните години показва, че на национално ниво броят на пожарите в гористите райони и в домакинствата на гражданите се е увеличил. Много от тези събития биха могли да бъдат избегнати, ако се вземат подходящи мерки навреме. Явлението се дължи главно на неспазването на правилата и мерките за предотвратяване и гасене на пожари.

Понятието „пожар“ има в съответствие с чл. 1 ал. (2) буква „с“ от Закон № 307/2006 следното значение: „самоподдържащо се горене, което протича без контрол върху времето и пространството, което причинява загуба на човешки живот и/или материални щети и което поражда необходимостта от организирана намесата, за да се прекъсне процеса на горене“.

Пожарът е сложен процес на изгаряне, с неопределена еволюция, включващ и други явления от физическо и химическо естество (топлопредаване, образуване на пламък, обмен на газ с околната среда, структурни трансформации, произведени в строителни материали и елементи на устойчивост и др.).

Топлинните, химическите, електромагнитните или биологичните агенти, възникнали в резултат на пожара, действат върху конструкциите, инсталациите и потребителите като могат да предизвикат множество отрицателни ефекти (деформации, намаляване на съпротивлението, нестабилност, срыв, съответно изгаряния, интоксикации, травми, паника и т.н.).

Пожарът е сложно, разрушително явление, което понякога може да се превърне в катастрофа, носейки нещастие и страдание на хората. Всеки пожар има техническа причина или се появява най-често в резултат на човешка небрежност. Небрежността, проявена от хората поради невнимание или понякога от незнание, допринася значително за избухването на пожари.

Класификацията на пожарите по отношение на причините, които са ги породили, може да се извърши съгласно споменатите задължителни елементи. В зависимост от източниците на запалване могат да бъдат разграничени следните категории:

1. Източници на запалване с пламък:

- пожари на открито;
- пламък (кибрит, свещи);
- пламъци от термични уреди;

2. Източници на запалване от термичен характер:

- предмети с нажежаема жичка (цигари, метални отливки, електрически крушки и електрически прожектори, пепел, шлага от отоплителни устройства, нажежаеми частици от заваряване и др.);
- топлина от термични уреди (битови, промишлени);
- топлинния ефект на електрическия ток;
- дефектни и непочистени комини (пукнатини, искри и др.);

3. Електрически източници на запалване:

- електрически дъги и искри;
- късо съединение (оборудване, кабели и др.);
- статично електричество;

4. Източници на спонтанно запалване:

- спонтанно запалване от химическо естество (включително екзотермични химични реакции);
- спонтанно запалване от физико-химичен характер;
- спонтанно запалване от биологично естество;

5. Източници на запалване с механично естество:

- механична искра;

- триене;
- 6. Естествени източници на запалване:
 - слънчева топлина;
 - мълния;
- 7. Източници на запалване поради експлозивни и запалителни материали;
- 8. Непреки източници на запалване (радиация от огнище, пламък от експлозивна смес и т.н.).

Пожарите „тип палежи“, породени от умишлени или престъпни действия, са отделна категория, поради техните специфични характеристики, въпреки че източниците на запалване, използвани от правилото за палежи, се намират в предишните категории.

ГОРСКИ ПОЖАРИ

Метеорологичните условия са основен фактор за горските пожари. В случай на високи температури поради значителен дългосрочен дефицит на вода, метеорологичните фактори могат да се превърнат в първопричина за горски пожари, особено при екстремни метеорологични събития (напр. светкавици).

Въпреки това причинителят на по-голямата част от пожарите в горския фонд е човешкият фактор, особено на фона на благоприятния климатичен контекст. Количественото определяне на влиянието на метеорологичните фактори върху риска от горски пожари може да се извърши на две нива на анализ: едно в голяма времева и пространствена скала, съответно подробен анализ, специфичен за всяко отделно събитие.

В зависимост от характеристиките на растителността и климатичните условия, мястото на огнище и според изгарящите елементи (главно силата и посоката на вятъра) се разграничават следните видове горски пожари, както следва:

- по почвата или изсъхналите листа;
- в дървесната корона;
- подземни;
- комбинирани (на слоя изсъхнали листа и короната);
- паднали дървета.

Пожарите на почвата или изсъхналите листа, наричани още и „пожари бегачи“ – се характеризират с това, че изгарят живия и мъртвия горски слой на повърхността на почвата: мъх, жива трева, изсъхнали и паднали листа, борови иглички, остатъци от дървесен материал и др.

Пожарите на дървесните корони – се характеризират с изгарянето на короната на дърветата (боровите иглички, клончетата), намиращи се на стъблото им. Скоростта на горене е между 8 и 25 км/час.

Подземният пожар – така се нарича още земния огън, защото причинява изгарянето на материали непосредствено под повърхността на почвата, като: торф, въглища и плитките корени на дърветата. Този пожар се разпространява бавно, като прогресира само с 10-20 м/ч.

Комбинираният пожар (на слоя изсъхнали листа и короната) – се среща по-често в смолистите гори, където не са предприети мерки за почистване на растителността, клоните и други дървесни отломки, намиращи се в долните части на дърветата. Този вид пожар се ражда от пламък в постелята и се разпространява в короните на дърветата.

Пожарът от паднали дървета – възниква в частите на гората, където дърветата са били изкоренени поради силни бури или свлачища, или в райони, където те се експлоатират, и места където операцията по изсичане на дърветата не е последвана веднага от действия по почистване и отстраняване на дървесината от района.

Обикновено тези пожари отделят големи количества топлина, а скоростта им на разпространение е много висока.

Този тип пожари са по-трудни за гасене, тъй като вятърът е по-силен, а горивото по-сухо.

Горските пожари са едно от основните смущения, които засягат улавянето на въглерод в европейските гори и в много случаи водят до загубата на животи. Всъщност е общопризнато, че честотата на горските пожари в Европа се дължи главно на антрополия характер, като година след година рискът от пожари все по-често се свързва с метеорологичните и климатичните условия. Намалването на летните валежи в Южна Европа и увеличаването на честотата на засушаване вероятно ще увеличи риска от горски пожари, което в крайна сметка ще доведе до силното въздействие върху природните ресурси и стабилността на екосистемите с преки и косвени последици за икономическите загуби. Активното управление и практиките в областта на пожарите и горите могат до известна степен да противодействат на влиянието на изменението на климата.

Характеристика на пожарите на почвата или изсъхналите листа

В случай на този вид пожари се разрушава чрез изгаряне слоя от изсъхнали листа, оформения и подреден на купове дървесен материал, отсечените дървета с цел оформяне и намаляване на короната на несъборените дървета, в тяхната долна част.

Разпространението на пожара се определя от следните фактори:

- сухотата на слоя от изсъхнали листа, намиращ се на почвата;
- количеството запалим материал, намиращо се на повърхността на почвата;
- наличието на постоянни въздушни течения, специфични за съответната зона;
- мястото на огнище на огъня (когато възникнат в райони с нарушен терен, пожарите, избухнали в подножието на склона, ще се разпространяват по-бързо към върха на височината в сравнение с избухналите по билото му).

Пожарите на слоя от изсъхнали листа се развиват неравномерно, разпространяват се в корените, в различни направления във връзка с промените в посоката на въздушните течения и състоянието на влажност на срещаните материали.

Пожарите на слоя от изсъхнали листа се разпознават отдалече поради следите от бяло-сивия дим.

По време на горенето се развиват температури от 800-1200°C в зависимост от същността на дървесината, степента на влажност и количеството материал, който гори.

В зоната на изгаряне се консумират големи количества кислород, което от своя страна води до феномена поглъщане на големи количества въздух от зоната на пожара и образуването на водовъртежи, които се издигат до височината на искрите, жарта или парчета дървесина, които са възпламенени и които се носят на големи разстояния, а тяхното падане на земята поражда нови огнища на огън.

Пожарите на слоя от изсъхнали листа те могат лесно да се трансформират в пожари в дървесната корона ако горящият слой растителност достигне до короната на дърветата - особено в горите от мека дървесина.

Характеристиките на пожарите в дървесната корона

Тези пожари възникват най-вече в горите с мека дървесина, като развитието им се благоприятства значително от смолата, която се съдържа клоните и стволите на дърветата, както и терпентина и етеричните масла в състава на листата.

Пожарите в дървесната корона на смолисти дървета също се разпространяват интензивно посредством горящите шишарки, които се пукат и разпръскват от

въздушните потоци, възпламенявайки короните на дървета, намиращи се на значителни разстояния. В много случаи огънят се предава на земята чрез горящия материал, който пада върху настилката.

В зависимост от степента на горене и нейната интензивност пожарите в дървесната корона се класифицират, както следва:

- бавна скорост на огъня: скорост на горене до 8 км/час;
- бързи пожари: скорост на изгаряне 8-25 км/час;
- жестоки пожари, изгарящи повече от 25 км/час.

Характеристика на подземните пожари

Тези пожари се срещат най-вече във вековните гори, върху почвата, на която през годините се е отложило гъсто одеяло от сухи листа, клонки, дървесни остатъци, които са изгнили и са образували изгнил слой и торф.

Подземните пожари унищожават корените на дърветата и при благоприятни условия могат да се разпространят по отпадъци.

Подземните пожари имат индикация за външно проявление, по-специално дим, излизащ през различни пукнатини, места, където се извършва снабдяването с зона за изгаряне на кислород в атмосферата, имат неправилен контур на проявление, в зависимост от процепите, които съществуват в мъртвия слой и препятствията, които срещат по пътя си.

Характеристика на комбинираните пожари (на слоя изсъхнали листа и короната)

Такива пожари възникват в резултат на разпространението на искри от короните на дърветата в райони, където храстите и тревите представляват благоприятна среда за тяхното предаване.

В много случаи огънят се трансформира от постелята до короната на дърветата, поради предаването на топлина чрез конвекция и радиация и предизвиква дестилация на летливите продукти, съдържащи се в смолите, като по този начин се превръща в подходяща среда за разпространение на пламъци на височина, посредством запалване на летливите газове, излезли на свобода.

Този процес протича непрекъснато при големи пожари на дърва за огрев, които моментално запалват короните и оформят огнената вълна.

Характеристика на пожарите от паднали дървета

Тези пожари се развиват бързо поради наличието на борови иглички, сухата кора на дърветата и голямото количество дървесен материал върху горската почва.

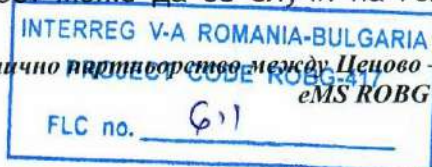
Скоростта на разпространяване зависи от количеството дървесен материал, неговия характер, степента на влажност и метеорологичните условия, както и от топографските характеристики на земята.

Пожари на суха растителност

От двете страни на Дунава, в допустимата зона, се извършва интензивна селскостопанска дейност, която се фокусира главно върху едрата реколта (житни растения и царевица). Когато тези култури достигнат зрялост, те представляват реална опасност преди, по време и след прибиране на реколтата.

Най-често причините имат субективен характер, поради небрежност, невежество или намерения на хората.

Тези пожари на суха растителност, независимо от причината, която ги е причинила, се разпространяват бързо и могат да засегнат големи площи земя. Ако времето е благоприятно (среден или силен вятър), разпространението на пожара на суха растителност може да се случи на големи разстояния от мястото, където е

започнал. Бързото разпространение се благоприятства и от появата и развитието на подобни огнища на огън в изолирани райони, в случаите когато водните източници са разположени на големи разстояния.

Гората винаги е била приятел на румънците: убежище за хайдутите, източник на вдъхновение за поетите, място за отдых на туристите.

За съжаление, в Румъния около 350 хектара гори се губят годишно в резултат на пожарите, като щетите са още по-големи, ако вземем предвид последствията от всеки един от тях, които предполагат в краткосрочен план (промяна на ландшафта, изчезване на фауна или флора, понякога принадлежаща към редки видове) или в дългосрочен (реконструкция на биотопи).

Заздравяването на горските рани става чрез залесяване, но първоначалната горска среда се възстановява много трудно и отнема години.

Сред най-честите причини за пожар се отличават природните фактори и факторите, свързани с човешки дейности.

Влиянието на природните фактори, метеорологичните условия и растителните характеристики допринасят за разпространението на пожари. Периодите на суша и силен вятър благоприятстват огнищата. Вятърът ускорява изсушаването на почвата и растителността и увеличава риска от разпространение на пожари на големи разстояния.

Топлината изсушава растителността чрез изпаряване и през най-топлите периоди предизвиква отделянето на летливите есенции, които стоят в основата на разпространението на пожари.

Също така мълниите често са първоизточници на пожари, особено в планинските вериги и през най-горещите периоди на годината.

Влиянието на човешките фактори: хората стоят зад палежа на повечето горски пожари.

Причиняваните от човека пожари се дължат на неспазване на правилата за предотвратяване на горски пожари по време на дейности:

- свободното време (пушене, детска игра с огън, пикник);
- селскостопанско и горско стопанство или в резултат на умишлени действия.

Причините за горските пожари се класифицират съгласно общата европейска методология: природни, аварии, небрежност, предумишлени и възобновяване.

Като природни причини се считат токови удари, вулканични явления и спонтанни газови емисии.

Авариите могат да бъдат причинени от електропроводи, железопътни линии, превозни средства, промишлени машини, огнестрелно оръжие, самозапалване на отпадъци или горивни отлагания, самозапалване, причинено от „ефекта на лупата“, енергия на триене, термична реакция на химикали и др.

Причините поради небрежност са представени от неправилното използване на открития огън за изгаряне („почистване“) на сухи растителни отломки от земеделските земи или пасища, отлаганията на битови отпадъци, огньове, фойерверки, цигари, огън или гореща пепел в резултат на развлекателни дейности или други човешки дейности (домакински работи, пчеларство, пушене или дезинфекция с дим).

Умишлените причини включват доброволното намерение да се унищожи посредством пожар горска зона чрез актове на вандализъм, екстремизъм, отмъщение, измама или безотговорност (пиромания, лица под законовата възраст и др.).

ЗАПОМНЕТЕ:

Следните резултати относно разпространението на горски пожари, казани в заключение:

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код

- развитието на пожара става в посоката на вятъра, понякога посредством искри, като скоростта на напредване варира в зависимост от няколко фактора;

- на наклонена земя и при слаб вятър огънят се разпространява бавно под формата на кръгова дъга;

- на неравен терен и при силен вятър огънят се развива прогресивно по сила като приема формата на буквата „V“;

- ако теренът е леко неравен, вятърът е слаб, а растителността суха и равномерна, разпространението на огъня е бавно, равномерно и напредва по линеен фронт.

Пожарната статистика показва, че годишно, средно 14% от пожарите, които се случват в Румъния, са в залесени гори, на суха растителност или в домакинства.

Последиците от тези пожари са загуби на човешки животи, жертви, които остават с увреждания за цял живот, важни загуби на материални блага, понякога агония на хората за цял живот.

За мониторинга на горските пожари и техните отрицателни последици лицата, вземащи решения, имат следните основни задължения в дейностите по предотвратяване и гасене на пожари:

- чрез писмени разпоредби да установят отговорностите и организацията на противопожарната защита в зоната на дейност на инспектората, съответно на горското направление, което ръководят, да актуализира разпоредбите, когато настъпят промени, и да информират служителите, потребителите и всеки един, който се интересува;

- да осигурят идентифицирането и оценката на рисковете от пожар в обхвата на инспектората, съответно на горското направление, което водят, и да обосноват пред компетентните органи мерките за противопожарна защита, които са в съответствие с естеството и нивото на рисковете;

- да получат предвидените от закона становища и разрешения за предотвратяване и гасене на пожари;

- да съставят и актуализират непрекъснато списъка на опасните вещества, класифицирани съгласно закона, използвани в тяхната дейност под каквато и да е форма, със споменавания относно: физико-химични свойства, идентификационни кодове, рискове, които те представляват за здравето и околната среда, средства за защита, препоръчани методи за оказване на първа помощ, средства за гасене, неутрализиране или обеззаразяване;

- да разработват инструкции за противопожарна защита и да определят задачите за служителите за всяка дейност;

- да се уверят, че както служителите, така и лицата отвън, които извършват дейности в рамките на инспектората, съответно на горското направление, което ръководят, получават, знаят и спазват необходимите инструкции относно противопожарните мерки;

- да създадат редица от лица с отговорности по отношение на прилагането, контрола и надзора на мерките за противопожарна защита;

- да осигурят подходящите технически средства и персонал, необходими за намесата в случай на пожар, както и условията за подготовката им, в съответствие с естеството на рисковете от пожар, профила на дейността и размера на инспектората или управлението на горите;

- да гарантират изработването на планове за интервенция и условията за функционирането им по всяко време;

- да предоставят договорите, разбиранията, ангажиментите, конвенциите и планове, необходими за връзка в случай на пожар, за действия със собствените сили и средства, съвместно с инспектората за извънредни ситуации и с доброволческите обществени служби за извънредни ситуации, които могат да бъдат извикани на помощ; да разрешат достъпа им в обхвата на териториалните инспекции по горско и ловно стопанство или в горското направление в рамките на Националния регистър на горите - Romsilva, които те ръководят, с цел признаване, обучение или подготовка за участие в ученията и организиранията приложения за тактическа намеса;

- да осигурят и предоставят безплатно на силите, призовани за техническа помощ, лични предпазни средства, пожарогасителни химикали, специфични за рисковете, произтичащи от съществуването и функционирането на териториалните инспекции в режима на лесовъдството и лова или на горското направление в рамките на Националния регистър на горите - Romsilva, които ръководят, както и лекарства и оказване на първа помощ, необходима противоотрова;

- да осигурят необходимите средства за извършване на мерки за противопожарна защита и да осигурят при поискване заплащането на разходите, направени от други физически или юридически лица, които са взели участие в гасенето на пожарите в зоната на дейност на инспектората, съответно на горското направление, което ръководят;

- да установят и предават на икономическите оператори в обхвата на инспектората, съответно на направлението на горското стопанство, което те ръководят, както и на заинтересованите трети страни правилата и мерките за защита срещу пожари, специфични за тях, свързани с рисковете, предвидени за използване, обработка и транспортиране, съхранение и опазване на съответни продукти.

- да организират, ръководят и контролират дейността по отбрана срещу пожари в горите и на всички работни места в радиуса на дейност на обхода, който те извършват, както и да допълват и актуализират организацията на дейността по отбрана срещу пожари, в случай на промяна на обстановката при обхода;

- да организират и осигуряват обучението на целия подчинен персонал за познаване и спазване на правилата за предотвратяване и гасене на пожари и практическия начин на действие при пожар и систематично да проверяват как се провежда това обучение, като осигуряват закупуването на материалите и средствата, необходими за осъществяване на инструктивно-образователната дейност за превенция пожар;

- да организират систематичен контрол за спазване на нормите за предотвратяване и гасене на пожари и да организират оборудването с технически средства за предотвратяване и гасене на пожари в радиуса на обиколката, която провеждат, като осигуряват оперативното отстраняване на опасни състояния, които могат да причинят пожар и други нередности в дейността по защита срещу пожари;

- да осигуряват, съгласно нормите, обзавеждането на всички работни места с инсталации, машини, апарати, защитно оборудване и химически вещества, необходими за предотвратяване и гасене на пожари, както и с други системи и устройства за защита от пожари; да гарантират, че тези съоръжения са постоянно работещи и че своевременно се извършва поддръжка, основен ремонт, проверки и поправки, като се следят всички средства за защита и гасене на пожари в радиуса на отклонението, което провеждат;

- да изпълняват своевременно своите задължения и мерки от плана за противопожарна защита, организацията на намесата в горите, както и другите задачи по предотвратяване и гасене на пожари, установени от ръководството на териториалната инспекция по горски и ловен режим, съответно на посоката лесовъдство;

- да осигуряват постоянството в централата на горското стопанство, особено през критичните периоди, за обучения персонал относно необходимите мерки, които трябва да бъдат предприети в случай на пожар, и да докладват на ръководството на териториалния инспекторат по горския и ловния режим, съответно на горското направление, събитията, които се случват;

- да изготвят и постоянно да актуализират Плана за мобилизация-алармиране на горското стопанство;

- да оборудват с карти на горския байпас, необходими за действия в случай на противопожарни намеси в гората и за действията на контролно-превантивно патрулиране, в рамките на плана за противопожарна защита;

- да следят непрекъснато състоянието на собствените си строежи и сгради на други собственици, разположени в периметъра или в непосредствена близост до горския фонд, за поддържането им и спазването на мерките за предотвратяване и гасене на пожари, периодично да анализират изпълнението на задълженията си;

- да подготвят заедно с лицата, отговорни за ръководството, контрола и откриването на нарушения на закона в областта на противопожарната защита и гасенето на пожари плана за противопожарна защита, да контролират и осигуряват в срок спазването и изпълнението на предвидените в този план разпоредби и задачи;

- да установяват и наблюдават мерките за предотвратяване и гасене на пожари, които ще трябва да се спазват и прилагат от служителите на икономическите оператори, събирачите на плодове, пчеларите, пастирите и други хора, които извършват сезонни дейности в близост до гористите площи или в горския фонд.

- да провеждат обучение на лицата, които извършват дейности в и близо до гората (експлоатация на дървесина, залесяване, санитария, овчарство, лов, събиране на плодове, гъби и др.) за спазване на специфични правила за противопожарна защита;

- да осигурят на кантоните и горските райони средствата за първа намеса и поддържането им в състояние на употреба;

- да разположат предупредителни табла и банери относно правилата за предотвратяване и гасене на горски пожари;

- да планират и поставят маркировка на места за почивка и пространства за паркиране на превозни средства в често посещаваните от туристи области;

- да планират, организират и провеждат надзорните и патрулни дейности, извършвани от горския персонал, по най-посещаваните маршрути, които пресичат горите, особено в периоди на суша и при голям обществен приток;

- да поддържат правилното състояние на използване на главните горски пътища за достъп на интервенционните превозни средства;

- да се грижат за изправността на водоизточници за пожарогасителни машини чрез изграждане на язовири и рампи на достъпни места;

- да наложат забрана за изгарянето на зеленчукови остатъци, пушенето и открития огън на разстояние по-малко от 100 м от горския пояс (с изключение на специално подредени места), както и случайно хвърляне на запалени цигари и клечки кибрит;

- да забранят достъпа на частни превозни средства по горски пътища, както и поставянето на палатки и барбекюта на места, различни от обозначените за тази цел.

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код
eMS ROBG – 417

FLC no. 6.1

Уязвимостта към пожари от горския фонд се увеличава през пролетта, преди появата на растителността и през есента, след изсушаването на растителността, в периоди на суша и в периоди на увеличен поток от туристи.

Пожарите се дължат главно на:

- безотговорното използване на открит огън;
- случайното хвърляне на остатъците от запалени цигари;
- детската игра с огън;
- изгарянето на експлоатационните остатъци;
- изгарянето на тревиста и храстовидна растителност в резултат на почистване на теренни площи;
- електрическите разряди са често срещани по цялата територия на горския фонд;
- самозапалването на органичното одеяло на земята;
- слънчевите лъчи, които преминават през произволни парчета стъкло (ефектът на лупа);
- преднамереният палеж;
- искрите от машините и съоръженията, използвани в гората.

При противопожарните операции възникват конкретни проблеми, особено при организацията на намесата в труднодостъпните райони, където са необходими важни човешки и материални сили, концентрацията и транспортирането им се извършват с голяма трудност и продължително време, предвид ограничения достъп на превозните средства, машините и участващият персонал, който се придвижва в много случаи пеша до мястото на интервенция.

Поради ниската практичност на пътищата, които пресичат гористите площи, възможностите за водоснабдяване, в зависимост от мястото на избухване на пожари в горското стопанство, са изключително малки, тъй като техниката на борба може да бъде разположена само на рампи, специално проектирани за захранване с вода.

В случай на пожар връзките между лесничейските околии, обществените служби за извънредни ситуации (пожарникари) от цели и местности и подразделенията на професионалните пожарникари се осигуряват чрез радиостанциите - фиксирана, мобилна и преносима приемна на звената, принадлежащи към горските инспекторати, и чрез мобилната мрежа.

Управлението на аварийните ситуации, породени от горските пожари, развитието на необходимите дейности и организацията на управлението, координацията и сътрудничеството се осигуряват чрез:

а. оперативните центрове с постоянна дейност, създадени на ниво дирекция на горите, под прякото ръководство на генералния директор;

б. групата за техническа помощ за управление на аварийните ситуации, породени от масовите пожари, ръководена от представителя на Окръжната инспекторат за извънредни ситуации.

Управлението на горските пожари ще се извършва, според собственика на гората, в която е започнал пожарът, от дирекцията на горите (за горите, собственост на собственици, различни от държавата) и от Националната администрация по горите - Romsilva (за горите в държавна собственост на държавата).

В районите, засегнати от горски пожари, при необходимост ще се извърши евакуацията на населението, животните или застрашените стоки. Евакуацията на населението, животните или застрашените стоки ще се извършва, когато горските пожари се разширят до местностите, фермите и др., граничещи с горския фонд.

Евакуацията ще се извършва от професионалните служби за спешни случаи, съвместно с местните органи на публичната администрация.

Разполагането и гасенето на пожари ще се извършва посредством съвместните усилия на всички отговорни фактори (персоналът на място, подчинен на Националния регистър на горите - Romsilva (за горите, собственост на държавата) и на персоналът на място на упълномощените горски структури (за националния горски фонд, който те управляват), използвайки всички налични материални, човешки и водни ресурси в засегнатия район.

При интервенционните действия за гасене на пожар в горите командирите/началници на действия за управление са длъжни да използват методи и процедури, специфични за естеството и начина на проявяване на пожара, като по този начин:

- **пожар на синори** чрез насилствено обграждане на засегнатата повърхност, концентриране на основните стада в посоката на нейното размножаване. В зависимост от основните направления на развитие ще бъдат организирани отряди, които ще действат отпред, от страни и евентуално отзад.

Пожарът на синори ще бъде потушен чрез бой с метли, плетени палети, лопати, а пръст или пясък ще бъдат хвърлени върху огъня, който напредва, ще се действа с водни пръскачки и водни пулверизатори, като на няколко метра от огъня ще се организира намеса, за да се образува преграда, която да минерализира почвата и да се създаде контра-огън.

Контра огънят е най-ефективният метод за ограничаване на разпространението на огъня чрез намаляване на силата на сияние на настъпващия огън, а язовирът, направен чрез отстраняване на горимия материал, спира напредването на основния пожар.

- **пожарът на дървесната корона** ще бъде загасен чрез процедури, предприети във връзка със скоростта му на развитие. Ограничаването му се постига чрез създаване на предпазни ленти, зад които ще бъде осигурено наблюдението на гората, за да се избегне предаването на огън чрез искри. Предпазните ленти ще се напояват с наличните средства.

Ако не е възможно да се създадат предпазните ленти, се препоръчва използването на експлозиви от специализирани звена.

Пожарът на дървесната корона включва използването на по-силни и по-големи сили и средства, тъй като се превръща в пожар в големи размери.

Погасяването на един пожар на дървесната корона се основава на интервенцията посредством специални методи:

a) по линия, напречна на посоката на напредване на огъня, на такова разстояние, че пожарът да не изненада работниците в пълно действие, се събарят дърветата на разстояние от 2-4 дървесни височини, като короните им са паралелни на посоката на разпространение на огъня;

b) с коне и трактори се отстраняват дърветата след тяхното събаряне, за да останат извън зоната на пожарна опасност като освен това се почиства сухата зона;

c) с плуговете с коне или трактори се минализира лента с ширина 2-3 м в средата, образувана чрез отстраняване на дърветата и се прави опит да се приложи контра-пожар;

d) екипи от работници с помощта на палети и лопати наблюдават и спират разпространението на листа и капаци, запалени и носени от въздушни течения, като по този начин унищожават всяко разширение на огъня.

- **при пожар на слоя изсъхнали листа** се действа чрез изкопаване на изолационни канавки около изгорялата повърхност (където е възможно, канавките се пълнят с вода или стените се напръскват с химикали). След като огънят бъде

локализиран, ще бъдат проведени разкопки за откриване и премахване на скритите огнища;

- **пожарът в областта на падналите дървета** ще бъде погасен чрез създаване на защитни и изолационни пояси, покриване с почва или поливане на горящите дървета.

Гасенето на пожари при липса на вода, при силен вятър, през зимата или през нощта:

Провеждането на пожарогасителни действия, при липса на вода се предоставя посредством:

- организация на разпознаването за откриване на водоизточници;
- рационално използване на водата, работа с малки дюзи или кранове и спиране на изпускането на вода по време на маневри или промяна на положението;
- увеличаване на налягането в тръбите за водоснабдяване чрез пускане на допълнителни помпи и спиране на водата в определени сектори на локалната мрежа;
- използване на сняг за гасене на пожари през зимата;
- водоснабдяване от цистерни, автоматични цистерни, пожарни влакове или от напоителни системи;
- транспорт на вода в района, които гори, от населението с чували, бъчви и кофи;
- ограничаване разпространението на горене посредством събаряне на конструкции или премахване на горими предмети и елементи;
- концентрирането на машините за гасене с голям капацитет, организация на най-рационалната водоснабдителна система от местни източници, използване на ежекторни и потопяеми помпи в случай на източници, намиращи се на големи дълбочини;
- използване на лека пяна, гасящи прахове и химически подобрена вода.

При гасене на пожари, при които водата се осигурява посредством транспорт с автоматични помпи с цистерни, ще се използват тръби с дюзи и ниско налягане, за да се гарантира непрекъснатостта на изпускането.

При противопожарните действия по време на липсата на вода, основните усилия ще бъдат насочени към спасяване на хора и ценни материални блага

Пожарогасенето **през нощта** се влияе от намалените възможности за осветление на целите, от трудностите, възникващи по време на реализацията на устройството, при управлението на поделенията и поддържането на сътрудничеството.

За да изпълни мисията по гасене на пожарите **през нощта**, командирът/началникът на интервенцията е длъжен:

- да знае целите и местностите в зоната на отговорност или в района на интервенция;
- да извършва непрекъсната разузнавателна дейност на мястото на интервенция заедно със специалистите от целта;
- да организира осветяването на целта, използвайки оборудването на подразделенията и силите, с които те си сътрудничат, като основно осигурява осветяването на пътищата за евакуация на хората и материалните блага, както и на интервенционното устройство;
- да дава задачи, които не изискват изпълнение на сложни маневри;
- да организира смяната на персонала от интервенционните

- правилното подреждане на мястото за пушене, респективно спазване на забраните за пушене, когато то не е разрешено;
- огньовете ще се палят на разстояние най-малко 100 м от горския синор;
- огньовете ще се палят само на места, отдалечени от растителност и в никакъв случай при прекомерна суша или при ветровито време;
- огньовете не се оставят без надзор, тъй като дори лек порив на вятъра може да промени посоката на огъня, насочвайки пламъците към растителност или пренасяйки искри на големи разстояния в гората;
- приготвянето на храна се извършва само в специално подредени места;
- децата се наблюдават постоянно;
- гасенето на огъня и жарта преди напускането на гората се прави с води или пръст;
- при продължителна суша горските огньове са забранени.

Какво да правите в случай на горски пожар?

- **Ако е възникнал пожар:**
 - не се паникьосвайте!
 - отдръпнете се от пожара!
 - позвънете на Спешният телефон 112.
- **Ако димът е гъст и имате дихателни проблеми:**
 - покрийте носа и устата си с чиста носна кърпа!
- **Ако дрехите ви се запалят:**
 - не се паникьосвайте!
 - отдръпнете се от огъня!
 - защитете лицето си!
 - търкаляйте се по земята докато огънят угасне!
- **Ако дрехите на ваш приятел се запалят:**
 - покрийте го с одеяло!
 - кажете му да се търкаля по земята докато огънят угасне!
- **Обявата за пожар трябва да включва:**
 - мястото на пожара;
 - вида на пожара (на слоя изсъхнали листа, дървесната корона и др.);
 - приблизителната площ, обхваната от пламъците;
 - естеството (вида) на гората;
 - условията за развитие (посоката).

Лицата, които наблюдават избухването на пожар, се приканват да се обаждат на телефона на Спешно диспечерно отделение 112.

СЪВЕТИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ДОМАКИНСТВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ

Избухването на пожари в домакинствата на гражданите може да бъде предотвратено, ако се спазват правилата и мерките за предотвратяване на пожари.

ОТКРИТ ОГЪН

- Всеки огън, независимо дали вътре или извън дома, трябва да бъде контролиран.
- Забранява се използването на кибрит, свещи, маслени лампи, в помещения с пожарна опасност (фуражни складове, конюшни, складове, други пристройки, мостове, мостчета и др.) и експлозивни (в близост до газови бутилки, инсталации за природен газ, помещения, където се съхраняват нефтопродукти), както и при извършване на селскостопански работи - (в зърнени култури, ливади и др.), в гори и в близост до тях.

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ

- Електрическите уреди, електрическите кабели, електрическите контакти и прекъсвачи са често срещани източници на пожар.

- В случай на късо съединение използването на предпазител с по-голям диаметър от правилния е забранено при подмяната на предпазителя: чрез използване на по-дебел предпазител, вериги, пирони, монети, в случай на претоварване на електрическата мрежа или късо съединение, тя вече не може да се стопи, което води до силно загряване на хранявия кабел или контакта, при тези условия да се предизвика пожар.

КОМИН

- Комините трябва да бъдат периодично проверявани, почиствани и ремонтирани от специализиран и оторизиран персонал.

ДЕТСКА ИГРА С ОГЪН

- Съхранявайте кибрит, запалки и други източници на огън на места, където децата нямат достъп.

- Отстранете всяко любопитство на децата към огъня, като търпеливо обяснявате опасността, която той представлява за живота им.

ОТОПЛИТЕЛНИ СРЕДСТВА

- Забранява се използването на отоплителни инсталации с импровизации или неизправности, както и оставянето им без надзор.

- Спазвайте защитните разстояния между печките и горимите материали.

ГАЗОВИ БУТИЛКИ ОТ ТЕЧЕН ГАЗ (ARAGAZ)

- Забранено е използването на течен газов цилиндър без регулатори на налягането (часовници) с повредени уплътнения или с напукани или разширени гумени маркучи в краищата.

- Забранено е преминаването (прехвърлянето) на газ от бутилката във всякакви други контейнери или използването на импровизирани бутилки.

ТАВАНСКИ ПОМЕЩЕНИЯ

- Забранено е използването на импровизирани аспиратори в таванските помещения на сградите чрез премахване на тухли от комина или неиздигането на зидарията на комините извън покрива и оставянето на вратата за почистване отворена.

АСПИРАТОРИ

- Забранено е използването на импровизирани аспиратори или тяхното поставяне в складове, плевни, гаражи, под навеси или в близост до запалими материали: аспираторите, изработени от тухлена зидария и негорими материали ще бъдат разположени независимо от другите конструкции в домакинството.

ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

Затрупвания със сняг - снежни навяхвания върху пътната платформа в резултат на обилен снеговалеж или виелици, водещо до големи количества сняг, при което положението на пътя срещу вятъра и напречния профил благоприятства образуването на снежни дебелини над 0,3 метра в непрекъснати или прекъснати сектори;

Зимите, под влияние на източно-континенталните и арктическите студени въздушни маси са студени, с много студени дни, като стойностите на средните месечни температури са между +0,3°C и - 3,2°C, и тези на средните месечни минимума между -11,5°C и -16,4°C. Валежите падат под формата на сняг, покривайки почвата с различен слой като дебелина и стабилност, а преобладаващият вятър, известен като „квирец“, има значителна интензивност и продължителност, силно разклащайки снежния слой.

За по-студените периоди на годината е характерен снеговалежът. Като цяло средно снежната покривка (покрита земя) трае около 50 дни, като първият снеговалеж пада най-често в края на ноември - началото на декември, и последният през втората половина на март (в Гюргево средната дата на първия снеговалеж е 2 декември, последният снеговалеж 18 март, първият снежен слой 19 декември, последният снежен слой 28 февруари).

През февруари 2012 година поради силните снеговалежи снежната настилка беше между 30 и 60 см, а на места поради силния вятър, който надхвърли 80-90 км/ч, се образуваха снежни навявания, които надвишиха 2-3 метра. В следствие на тези явления настъпиха смъртни случаи сред населението, настъпиха материални щети и се създаде паника сред жителите.

Затрупванията със сняг, обикновено имат специален характер по отношение на мерките за защита, в смисъл, че този вид бедствия, с редки изключения, се образуват за по-дълго време и има възможност за предприемане на някои мерки, така че повечето от ефектите им да бъдат намалени.

Затрупванията със сняг се появяват в резултат на обилни снеговалежи и виелици, които могат да продължат от няколко часа до няколко дни. Те възпрепятстват функционирането на транспорта и телекомуникациите, дейността на селскостопанските цели, доставката на суровини, електричество и газ за местните жители и икономическите цели.

Натовареността за нормалното възобновяване на икономическите и социалните дейности изисква голям брой специализирани механични средства и голям брой хора.

Следните критични прагове за снегочистване са установени на националната територия:

- 40 см нов снежен слой;
- 25 см нов снежен слой върху стария слой.

Ежегодно на територията на окръга снегът трае около 30 дни. Честите снеговалежи се появяват под формата на непрекъснат слой сняг главно през декември и януари и продължават до февруари - март.

Интервенциите се извършват в съответствие с процедурите, установени в специализираните инструкции на пътните компании, въз основа на окръжния план за действие в пика на зимата, който се изготвя ежегодно през октомври и се одобрява от президента на CJSU.

Силите, предназначени за интервенцията, са представени на ниво окръг въз основа на сключените в това отношение конвенции за интервенцията по окръжните и общинските пътища.

Предупреждаването на силите е задължение на Оперативния център, като той се позовава на метеорологичните предупреждения, предадени от А.Н.М. Букурещ.

На ниво комуни интервенцията се осъществява от CLSU със силите и средствата, предвидени в плановете им за зимния пиков период, които се активират при получаване на метеорологичните предупреждения, изпратени от Оперативния център.

След получаване на метеорологичните предупреждения всички участващи структури въвеждат постоянната услуга в оперативните центрове, наблюдават развитието на метеорологичните явления, преминават към изпълнение на собствените си планове за интервенция и периодично отчитат напредъка на мерките в Оперативния център и горните ешелони.

Последиците от снежните затрупвания и обилните снеговалежи могат да бъдат:

- застрашаване на живота или здравето на хората;
- блокиране на икономическата дейност;
- прекъсвания в доставките на електроенергия, топлина, газ и питейна вода;

- изолиране на някои местности и невъзможност за доставка на храна и лекарства за населението и животните;
- блокиране на евакуацията на болни и бременни жени в болнични отделения;
- влошаване на някои конструкции поради теглото на снежния слой;
- влошаване на движението на пешеходците;
- повреда на електрическите мрежи, телефоните, кабелите, счупване или срутване на дървета поради теглото на снега и лавини, които могат да блокират определени пътища или железници.

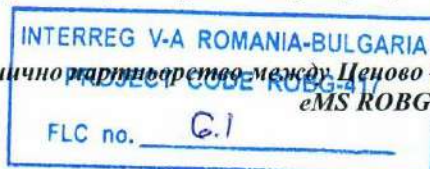
Оценката на риска от обилните снеговалежи и свързаните с тях опасности, както и издаването на предупреждения/съобщения ще бъдат направени в съответствие с „Процедурата за кодиране на метеорологична информация, предупрежденията и известията, които се издават в случай на опасни метеорологични събития на национално или регионално ниво“.

Предупрежденията за времето и известията за силен/обилен снеговалеж ще бъдат придружени от цветен код, зададен както следва:

- **зелен код** - използва се за райони, където не се прогнозира обилен снеговалеж;
- **жълт код** - свързан е с предупрежденията за времето - ако обилният снеговалеж е специфичен за определен период или район и ще бъде временно опасен за определени дейности;
- **оранжев код** - свързан е с метеорологичното предупреждение - прилага се при обилен снеговалеж и масивни снеговалежи, предвидени като опасни, с висока степен на интензивност;
- **червен код** - свързан е с предупреждението за времето - прилага се за обилни или масивни снеговалежи, предвидени като опасни, с висока интензивност и с катастрофални последици

СПЕЦИФИЧНИ МЕРКИ

- установяване на признаците на оперативните структури, участващи в дейностите по предотвратяване и възстановяване на нормалното състояние в случай на масов снеговалеж и свързаните с това рискове в областта Т.А.Е. Гряка;
- организиране съвместно със структурите, които осигуряват помощни дейности в случай на бедствие в зависимост от видовете риск, на начина на работа, за да се гарантира изпълнението на възложените задачи в областите на действие;
- обучение на персонала и лицата, участващи в управлението на риска, в съответствие с определенията, дадени по области на действие и видове риск;
- осигуряване на оптимален капацитет за действие и намеса за управление на аварийните ситуации, породени от обилния снеговалеж, както и тези, породени от свързаните с това рискове;
- установяване на начина на действие на структурите, участващи в управлението на вида на риска от обилни снеговалежи и свързаните с това опасности относно предотвратяването, подготовката, реагирането, разследването/оценката след събитието и възстановяването/рехабилитацията, следвани главно от:
 - защита на населението и запазване на неговата увереност в способността да се намесва и да управлява извънредни ситуации;
 - спасяване и защита на човешкия живот;
 - защита на собствеността и околната среда, доколкото е възможно;
 - осигуряване на непрекъснатост на дейностите по видовете транспорт (училище, снабдяване, комунални услуги, път и др.).

- идентифициране на бездомни хора и осигуряване на транспорт, подслон, храна и вода, както и медицинска помощ при нужда;
- идентифициране и евакуиране на лицата, нуждаещи се от спешна медицинска помощ (пациенти със сърдечно-съдови болести, диализирани лица, бременни жени), за да им се окаже спешна медицинска помощ и техният транспорт за осигуряване на медицинска помощ в здравните звена в окръга по местоживеене;
- проучване и оценяване на последиците от масовите снеговалежи по общинските и окръжните пътища и установяване на мерки за почистването им чрез средствата на операторите, с които са сключени договори за услуги, в сътрудничество с други сили (структури на МАИ, МАРН, МТ).

СЪВЕТИ И ПРЕПОРЪКИ

Преди да тръгнете за пътуване, попитайте за метеорологичните условия и положението на пътищата.

Ако сте хванати извън къщата, при пътуванията, в транспортните средства и т.н. трябва да запазите спокойствие и да предприемете действия срещу студа.

Ако се намирате в превозно средство

- Карайте внимателно и използвайте само главните пътища;
- Ако пътните и метеорологичните условия се влошат, спрете и се подслонете (къща, пансион, хотел и т.н.);

Ако автомобилът ви е обездвижен:

- Не напускайте мястото, защото има опасност от измръзване;
- Останете в превозното средство и използвайте вътрешната вентилационна система;
- Използвайте двигателя възможно най-малко, за да спестите гориво;
- Уверете се, че снегът не блокира изпускателната система, за да избегнете риска от отравяне с въглероден окис;
- Включете само светлина на закрито и позиционна светлина;
- Движете ръцете и краката, ръцете и ходилата;
- Избягвайте да дремете;
- Проверете дали някой наблизко е ранен или е в затруднение и помогнете;

ВСЯКАКВА СПЕШНА СИТУАЦИЯ СЪОБЩЕТЕ НА ТЕЛЕФОН: 112.

ГЛАВА V

Последователна и съгласувана рамка за управление на риска от: НАВОДНЕНИЯ, ПОЖАРИ И ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

Управлението на извънредните ситуации, причинени от наводнения, пожари и затрупване със сняг, представлява **дейност от национален интерес**, като се вземе предвид честотата на настъпване и размера на ефектите от тези видове риск.

Принципите на управление при извънредни ситуации са:

- прогнозиране и превенция;
- приоритизиране на защитата и спасяването на човешки животи;
- зачитане на правата на човека и основните свободи;
- поемане на отговорност за управление на извънредни ситуации от органите на държавната администрация;
- прозрачност на дейностите за управление на извънредни ситуации, така че да не водят до влошаване на произведените ефекти;

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код

- непрекъснатост и постепенност на дейностите по управление на извънредни ситуации, от нивото на местните органи на публичната администрация до нивото на централните органи на публичната администрация, в зависимост от техния размер и интензивност;
- оперативността, активното сътрудничество и йерархичното подчинение на компонентите на Националната система.

Управлението на извънредните ситуации се постига чрез:

- мерки за **превенция и подготовка** за интервенции;
- **спешни оперативни мерки за намеса** след предизвикване на опасни явления със сериозни последици;
- допълнителни интервенционни мерки за **възстановяване и рехабилитация**.

Под **управлението на извънредните ситуации**, породени от наводнения, пожари, снежни затрупвания, **се разбира идентифицирането и мониторинга, уведомяването на заинтересованите фактори, предупреждението на населението, евакуацията, ако е необходимо, оценката, ограничаването, премахването или противодействието на рисковите фактори.**

Мерките за ограничаване, премахване или противодействие на въздействието на видовете риск представляват **задължение за централните и местните органи на публичната администрация с правомощия в тази област** и за всички юридически и физически лица, с изключение на хората с увреждания, възрастните хора, децата и други категории в неравносложно положение.

Защитата на населението, материалните блага и културните ценности се постига чрез набор от дейности, включващи: уведомяване, предупреждение, предварително алармиране и алармиране, подслоняване, евакуиране и други специфични технически и организационни мерки.

Известяването се прави от Окръжния инспекторат за извънредни ситуации в Гюргево въз основа на информацията, получена от населението или от структурите, които наблюдават източниците на риск.

Предупреждаването на населението се реализира от органите на местната публична администрация чрез специфичните предупредителни средства въз основа на уведомлението, получено от упълномощените структури.

Предварителното алармиране се изпълнява се чрез изпращане на предупредителни съобщения/сигнали до властите относно вероятността от бедствия.

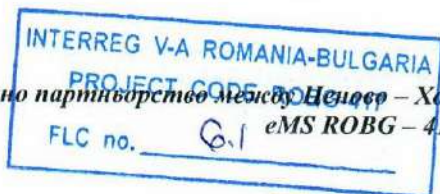
Алармирането населението се реализира от органите на местната публична администрация със специфични средства въз основа на уведомлението, получено от упълномощените структури.

Специфичните **предупредителни и алармени средства** са инсталирани на местата, определени от окръжната (общинска) инспекция за извънредни ситуации и професионални аварийни служби.

Предупредителните и алармени съобщения се изпращат с приоритет и безплатно през всички телекомуникационни системи, радио и телевизионни станции и мрежи, включително сателитни и кабелни, работещи на територията на Румъния, при изрично искане на кметовете/ръководителите на структури за извънредни ситуации.

Използването на средствата за известяване в случай на бедствия се извършва само с одобрението на кмета на населеното място, на лидера на публичната институция или на икономическия агент, участващ в зависимост от случая, или на техните правомощия.

Системата за уведомяване, предупреждение и аларма в местности, публични институции и икономически оператори периодично се проверява чрез обучение и учения.

По време на управлението на извънредни ситуации могат да се разграничат **три етапа**, които се различават един от друг по степента на представена опасност. Те се задействат при достигане на критични прагове (критерии за предупреждение), специфични за анализираното явление (наводнения, опасни метеорологични и хидрологични явления, поведението във времето на хидротехническите конструкции) и които са посочени в специални инструкции.

а) Ситуацията на внимание има значението на специална ситуация и не представлява непременно опасност.

Последствията от навлизането в ситуацията на внимание са:

- **зачестяване на наблюденията и измерванията, направени за проследяване на явлениято и прогнозиране на неговото развитие;**
- **проверка на строежите с отбранителна роля и мониторинг за осигуряване на условията за оттичане на водните маси;**
- **информирание за възможността от случайно замърсяване.**

б) Алармирането се характеризира от еволюция на явленията в посоката, в която те могат да доведат до определена опасност (например: по-нататъшното увеличаване на нивата на водното течение, увеличаването на инфилтрираните потоци през хидротехническите конструкции за задържане на материали от тялото им, увеличаването на интензивността на валежите или скоростта на вятъра, потвърдено случайно замърсяване, което изисква интервенции и други).

Задействането на състоянието на алармата води до навлизане в оперативната ситуация на комисиите за извънредни ситуации. Проведените дейности са както дейности, предназначени за контрол на явлениято, така и подготвителни дейности за случайността на задействане на опасната ситуация.

с) Ситуацията на опасност тя се задейства, когато опасността стане неизбежна и е необходимо да се предприемат изключителни мерки за ограничаване на ефекта от наводненията (евакуация на населението, животни, някои материални блага, специални мерки при експлоатацията на хидротехническите конструкции с отбранителна роля срещу наводненията, ограниченията на движението по някои пътища, мостове и мостчета, както и по водните пътища), както и за борба с случайното замърсяване със сериозно въздействие върху екосистемата (промяна на параметрите на качеството на водата, унищожаване на фауната и ихтиофауната, околната среда и други или превишаване на територията на компетентност). Преходът от едно състояние в друго може да се извърши според еволюцията на явленията.

Характерните размери за защита срещу наводненията са:

а) размери на зоната за предупреждение, установени на хидрометрични станции и на валежите, разположени над течението на застрашените цели, в зависимост от случая, за валежи, нива или потоци;

б) местни нива за защита, поставени близо до целите, под формата на нива или дебита на водата.

Предупредителните станции са част от националната мрежа по хидрология и метеорология и трябва да бъдат разположени на достатъчно разстояние от предупреждаваната цел, за да може да предприеме необходимите мерки, предварително определени от плановите за отбрана.

Характерните размери на отбраната, определени в случай на наводнения, са:

А. За зоните с диги на водните течения:

- **кота фаза I на защита** - тогава когато нивото на водата достигне подножието на външния склон на язовира на една трета от дължината му;

- **кота фаза II на защита** - тогава когато нивото на водата достигне половината от височината между фаза I и защитна фаза III;

- кота фаза III на защита - тогава когато нивото на водата достигне 0,5-1,5 м под нивото на известните максимални водни нива или под максималното, за което съответният язовир е оразмерен или когато критичната точка е превишена.

В. За зоните без диги на водните течения:

- кота на внимание - нивото, при което опасността от наводнение е възможна след сравнително кратък период от време, в който може да се организират действия за отбрана или евакуация;

- кота на наводнение - нивото, на което започва първото обективно наводнение;

- кота на опасност - нивото, при което са необходими специални мерки за евакуация на хора и стоки, възникват ограничения за използването на мостове, мостчета и пътища, както и предприемане на специални мерки при експлоатацията на хидротехнически конструкции.

Рисковите фактори, които засилват или дори генерират наводнения в речните басейни, имат голямо разнообразие, от които ще споменем:

- Влошаване и унищожаване на отводнителни системи на големи площи земя, което, особено в периоди на хидрологично нарастване, определя събирането на вода след време, което компрометираща реколтата.

- Неразмерна или запушена канализационна мрежа, липса на дренажни системи за вътрешни и дъждовните води или липса на поддръжка и неизпълнение на дейностите по извеждане от експлоатация, технически грешки при проектиране и изпълнение;

- Мостове и мостчета, пешеходни мостчета, неоразмерени по отношение на пропускателната способност, плиткни основи, изпълнени без проекти, без одобрения за органа за управление на водите.

- Наличие на богата растителност в участъците на долния бряг в непосредствена близост до мостовете и мостчетата, което значително намалява транзитния капацитет на максималния воден дебит. В допълнение към тази ситуация има случаи, при които мостовете са правилно оразмерени, но потоците, преминаващи над реката, са надвишени поради появата на местни дъждове с висока интензивност;

- Явления на деградация на речните корита на местните реки и потоци поради тяхното неподдържане (запушване, обилна растителност, сметища), на въздействието на баласта и на специфичните морфологични явления, които се срещат в реките, особено в районите, засегнати от бързите наводнения и склонове;

- Запушване на речни сектори с малки склонове, създаване на острови, блокиране на мостове и мостчета чрез включване на дървен материал и други препятствия в речното корито, предизвиква наводняване на земи чрез преливане, с чести валежи;

- Неспазване на работата по консолидация на брега, долните прагове и като цяло неизпълнението на дейностите по поддръжка и ремонт на хидротехническите работи с ролята на отбрана срещу наводнения;

- Намаляване на дълга чрез насип, регулаторизация, съчетана с невъзможността да се реализират някои езера за смекчаване на наводненията, предвидени в рамковите схеми за управление на водите;

- Съществуването на някои стари отбранителни работи от около 30-35 години (натрупващи се езера), някои от които представляват реални опасности от добив с най-сериозни ефекти върху целите надолу по течението;

- Разполагане на жилища, приюти за животни и други цели в основното корито на реката в миналото и без споразумение за управление на водите в момента;

- Изхвърляне на отпадъци, технологични отпадъци и други във вода, което запушва езерата и блокира участъците на мостовете и мостчетата.

ГЛАВА VI
Планиране и превенция с цел по-добро управление на риска в
трансграничния регион

6.1. Технически капацитет за намеса в рискови ситуации на ниво местни общности;

6.1.1. Т.А.Е. Хотареле;

1. Доброволческа служба за извънредни ситуации:

Време за отговор: 7 мин;

Капацитет на екипа: - 4 доброволци

- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: Патрул/ транспорт на хора

2. Екипажи по логистика и интервенция:

Време за отговор: 7 мин;

Капацитет на екипа: - 2 водачи на булдозери за изкоп

Друго оборудване: - 1 булдозер за изкопи

Описание/Възможности: Транспортиране на баласт и почистване на дупки.

3. Полицейски патрулен екип:

Време за отговор: 7 мин;

Капацитет на екипа: - 2 полицейски агента

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: Патрул

6.1.2. Т.А.Е. Гряка;

1. Доброволчески екип при извънредни ситуации (екип за предотвратяване и гасене на пожари):

Време за отговор: 5 мин;

Капацитет на екипа: - 4 доброволци

- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 микробус, 18 места

Описание/Възможности: Предоставяне на мерки за предотвратяване и гасене на пожари

2. Доброволчески екип при извънредни ситуации (ЕКИП № 1):

Време за отговор: 5 мин;

Капацитет на екипа: - 4 доброволци

- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 микробус, 18 места

Описание/Възможности: гасене на пожари

3. Доброволчески екип при извънредни ситуации (ЕКИП № 2):

Време за отговор: 5 мин;

Капацитет на екипа: - 3 доброволци

- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: издирване и търсене на лица в случай на пожар

4. Доброволчески екип при извънредни ситуации (ЕКИП № 3):

Време за отговор: 5 мин;

Капацитет на екипа: - 3 доброволци
- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: освобождаване и спасяване на хора, намиращи се в капан

5. Доброволчески екип при извънредни ситуации (ЕКИП № 4):

Време за отговор: 5 мин;

Капацитет на екипа: - 3 доброволци
- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: логистично осигуряване

6. Екип за интервенция, специализиран за снеговалеж:

Време за отговор: 5 мин;

Капацитет на екипа: - 3 водачи на булдозери за изкоп

Друго оборудване: - 2 булдозера за изкопи
- 1 трактор с острие

Описание/Възможности: разчистване на снежни пътища, лед.

7. Екип, специализиран в санитарната сфера:

Време за отговор: 4 мин;

Капацитет на екипа: - 1 медицински асистент
- 1 водач на автомобила

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: Оказване на първа помощ при спешни ситуации

8. Екип на Професионални служби при Спешни ситуации в Гюргево, (ПОЖАРНА СЛУЖБА), работна точка Гряка

(Един екипаж, на дежурна смяна, 24 часа/24 часа, постоянно)

Време за отговор: 3 мин;

Капацитет на екипа: - 3 пожарникаря

Превозно средство: - 1 специално превозно средство за пожарна намеса

Описание/Възможности: гасене на пожари

9. Полицейски патрулен екип:

Време за отговор: 3 мин;

Капацитет на екипа: - 2 полицейски агента

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia Logan

Описание/Възможности: Патрул

6.1.3. Община ЦЕНОВО в България.

1. Екип, специализиран за реанимация № 1:

Време за отговор: 20 мин;

Капацитет на екипа: - 1 лекар

- 1 фелдшер

- 1 шофьор

Превозно средство: - 1 линейка

Друго оборудване и специални технически устройства: командва уред за дишане

Описание/Възможности: - спешна реанимация и транспортиране до специализирана болница

- реанимационно оборудване; доставка на кислород,

дефибрилация и спешна медицинска помощ.

2. Екип, специализиран за реанимация № 2:

Време за отговор: 20 мин;

Капацитет на екипа: - 1 фелдшер

- 1 шофьор

Превозно средство: - 1 линейка

Друго оборудване и специални технически устройства: командва уред за дишане

Описание/Възможности: - спешна реанимация и транспортиране до специализирана болница

- реанимационно оборудване; доставка на кислород, дефибрилация и спешна медицинска помощ.

2. Екип към Районно полицейско управление в община Бяла

Време за отговор: 40 мин;

Капацитет на екипа: - 2 служители

Превозно средство: - 1 автомобил Dacia

- 2 автомобиля Opel

Друго оборудване и специални технически устройства: лични предпазни средства; помощни средства за борба с бунтове; медия (мегафон, високоговорители); полицейска лента

Описание/Възможности: - спешна реанимация и транспортиране до специализирана болница

3. Екип RSPFD Alb

Време за отговор: 35 мин;

Капацитет на екипа: - 3 служители

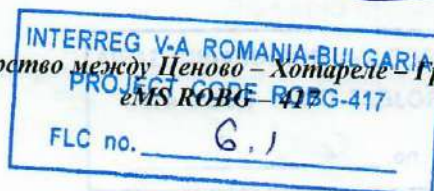
Превозно средство: - 2 пожарни камиона

- 2 камиона от среден клас

Друго оборудване и специални технически устройства: - 1 брой шестместна спасителна лодка при наводнения;

- 3 броя електрически генератори;

- 8 броя дренажни помпи.

Описание/Възможности: - осигуряване на сигурност и защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации.

4. Екип на регионалния съвет BRC (образуван от 4 Екипа №1- 4)

Време за отговор: 1 час;

Капацитет на екипа: - 3 - 5 доброволци x 4 екипа = 20 доброволци

Превозно средство: - 1 автомобил "Citroen Jumper"
- 1 микробус "Volkswagen transporter"
- 1 товарно ремарке

Друго оборудване и специални технически устройства: - 2 шестместни спасителни лодки при наводнения;

- 3 броя електрически генератори;

- 8 броя дренажни помпи;

- собствена радиокommunikation мрежа VHF и HF;

- спално оборудване за 100 човека.

Описание/Възможности: - транспортиране на доброволци и специализирано оборудване

5. Доброволчески екип на община Ценово

Време за отговор: 30 мин;

Капацитет на екипа: - 10 доброволци

Превозно средство: - 1 аварийно спасително превозно средство;
- 1 специално превозно средство UAZ 469.

Друго оборудване и специални технически устройства: - 1 брой водоносен хоризонт 1200 л;

- 1 брой преносима кухня;

- 2 броя дренажни помпи;

- депозит с пожарогасителна

техника

- извънреден депозит с

материали в случай на наводнение.

Описание/Възможности: - транспортиране на доброволци и специализирано оборудване

6.2. Източници на финансиране за подобряване на капацитета за интервенция;

6.2.1. Т.А.Е. Хотареле;

- собствени средства от местния бюджет;
- средства от държавния бюджет;
- финансови ресурси в рамките на европейските програми;
- финансова помощ по фонда за солидарност на Европейския съюз;
- други фондове (дарения, спонсорство и др.).

6.2.2. Т.А.Е. Гряка;

- собствени средства от местния бюджет;
- средства от държавния бюджет;

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

PROJECT CODE MISROBG – 417

FLC no. 6-1

- финансови ресурси в рамките на европейските програми;
- финансова помощ по фонда за солидарност на Европейския съюз;
- други фондове (дарения, спонсорство и др.).

6.2.3. Област Русе и община Ценово в България.

- собствени средства;
 - финансови ресурси в рамките на европейските програми;
 - финансова помощ от страна на фонда за солидарност на Европейския съюз;
 - средства от междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане на Министерския съвет, отпуснати за превантивни действия.

6.3. Интегрирани инструменти и техники за анализ на естествените рискове, регистрирани в трансграничния регион

Събитията, които настъпиха през последните години в Европа и у нас, ни помагат да разберем важността на рисковете и възможността да ги идентифицираме или поне да приближим до причините на тяхното възникване.

В много по-малка степен всички, лицата, вземащи решения, хора или компании, сме изложени на рискове в личния или професионалния живот.

Въздействието на природните рискове продължава да се увеличава всяка година и ако се желае да се противодейства на отрицателните ефекти, първата стъпка е да се създадат ефективни механизми за идентификация, инструменти и техники за анализ.

Естественият анализ на риска е основа за провеждане на проучвания за въздействие и оценка на риска, както и за планиране на земеползването и планиране на аварийни действия.

За да се разбере този проблем, е изключително уместно да се дефинират понятията за опасности и рискове.

Понякога рискът се счита за синоним на опасност, но рискът има и редица допълнителни последици.

Опасността се определя като „потенциална заплаха за хората и тяхното имущество“, а рискът като вероятност за настъпването на опасност.

Опасността, рискът и бедствията действат в променлив мащаб. По отношение на тежестта на опасността беше направена следната класификация:

- опасности с пряк ефект върху хората: смърт, болест, стрес, щети;
- опасности с пряко въздействие върху стоки: икономически загуби, унищожаване на различни стоки;
- опасности с пряко въздействие върху околната среда: загуби, отразени върху флората и фауната, замърсяване.

Идентифицирането на риска и оценката на риска се основават на проучвания, които анализират хронологични данни за настъпването на определено събитие и неговите последици.

След като бъде идентифицирано извънредното събитие, е възможно да се приемат стратегии за реагиране, които включват оценка и отговор, на няколко етапа.

Четирпуме емана са:

1. **планиране преди бедствието:** това обхваща голям брой дейности, като серия от топографски анализи на устойчивостта на почвата, планове за евакуация и др.;

2. **подготовка:** незабавен сигнал на населението, когато се очаква бедствие, серия от конкретни програми за аварийно предупреждение за населението с максимална ефективност, така че хората да бъдат мобилизирани според плана за евакуация;

3. **отговор:** временно, този етап се намира непосредствено преди и след настъпването на съответното събитие, включително реакцията на различните предупреждения за населението и бързи евакуационни дейности;

4. **възстановяване и реконструкция:** е дългосрочна дейност, която се стреми да се върне към нормално състояние след тежко опустошение, вземайки предвид факта, че могат да се появят опустошителни последици в следствие на бедствие в райони, които очевидно са добре подготвени за справяне с бедствия.

Тези проекти работят посредством местни уредби, които включват висока степен на приемливост и подкрепа от общността, те са разположени на интерфейса между мерките за намаляване на загубите, основаващи се на така наречените подобрени човешки събития, и тези, базирани на някаква адаптация на хората, на условията, наложени от възникването на извънредното събитие.

Намаляването на уязвимостта на хората спрямо извънредното събитие включва създаване на промени в отношението и поведението на хората към бедствия. В този контекст помощите за бедствия имат компонент, представен от реакцията на хората в случай на очакване на бедствие.

Промяната на събитието е ограничена като отговор поради незначителна степен на контрол, която човекът може да упражнява над разрушителните сили на природата. Повечето географски опасности са извън способността на човека да ги контролира.

Промяната на събитието - Тя предполага защитата на сравнително малки площи чрез прилагане на конкретни проекти за структурни мерки.

Промяната на уязвимостта - Тя включва мерки за предупреждение на населението.

Модификацията на уязвимостта се състои от:

- подготовка на населението,
- програми за превенция,
- планове за евакуация,
- осигуряване на спешна медицинска помощ и храна,
- изградени приюти за евакуираните и т.н.

Каквито и формални договорености да бъдат направени в случай на аварийни планове, жизненоважните елементи са разбирането и сътрудничеството между хората. Важна роля има и международната подкрепа на правителствените агенции и неправителствените организации, благотворителни програми.

Системи за предотвратяване и предупреждение

Предсказанието се основава на статистическата теория и използва исторически данни от минали събития, за да се оцени бъдещата вероятност, повторение в подобни събития.

Прогнозата зависи от откриването и оценката на отделно събитие, което се развива чрез последователност от процеси на околната среда, които са добре разбрани. Прогнозата се основава на научно наблюдаеми факти и има тенденция да бъде краткосрочна.

Предупреждението е съобщение, което информира и алармира обществото за екстремно събитие и посочва стъпките, които трябва да се предприемат за минимизиране на загубата.

Всички предупредителни системи се състоят от три взаимозависими функционални модула:

1. **Оценка** - тя включва няколко подкатегории, като се започне с първо наблюдение на промяна в околната среда, която може да представлява заплаха, докато не се прецени естеството и големината на бедствието, и накрая се решат оптималните решения в този случай - приоритетът на този модул е да се увеличи точността на предотвратяване и увеличаване периодът между времето на издаване на предупреждението и реалното време на настъпване на събитието.

2. **Разпространението** се представя чрез предаване на предупредителното съобщение от специалистите, които предвиждат настъпването на екстремно събитие до обитателите на района, който се предполага, че е засегнат - включва се посредническа среда, която включва различни методи за комуникация.

3. **Отговорът:** двата предишни етапа имат за цел да активират този модул. Подсистемите на реакцията се влияят от прякото производство на съответното събитие и механизмите за обратна връзка, за да се подобрят системите за предупреждение; естеството на отговора се влияе от вида на предупредителното съобщение и от областта на определящите фактори.

Мотивацията за разработване на сложна система за управление на бедствия и публично разпространение на информация има двойна подкрепа:

1 - Подпомагане на факторите за вземане на решения от публичната администрация на ръководителите на публичните институции, които вземат решения в случай на извънредни ситуации, чрез сложна система в областта на извънредните ситуации, която позволява да се вземат информирани решения, базирани на принципи, произтичащи от историята на природните бедствия, настъпили в района/административна територия;

2 - Наличие на система за обществено разпространение на информация сред населението и на система за ранно предупреждение на властите при природни бедствия (наводнения, снеговалежи, големи пожари, продължителна суша, свлачища, силно замърсяване на въздуха, водата и почвата и други природни бедствия).

Важен принос за реализирането на тази сложна система е *интегрирането на подсистемите* със запис на компонентните модули и взаимодействието между тях.

В тази връзка трябва да обърнем внимание и на разработването на стимулационна и контролна система за оценка на риска от пожари, възникване на природни бедствия (наводнения, снеговалеж, виелици и др.) и техните последици:

- разработване на система за ранно предупреждение при опасност от възникване на природни бедствия;
- разработване на система в интернет технологиите, насочена към управление на информацията за развитието на разрушителните фактори;
- разработване на експертна система за управление на риска;
- разработване на пилотни системи за управление и публично разпространение на информация за безопасността на населението.

Процесът на управление на риска включва три фази:

1. идентификация на риска,
2. анализ на риска,
3. реакция/отговор на риска.

ТЕХНИКИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

- Създаване и прилагане на мерки за контрол на риска в рамките на публичните единици;
- Мониторинг на изпълнението на мерките, установени в планове за реагиране на риска;
- Преглед на риска (постоянно или когато ситуацията го изисква) и периодично отчитане на неговата ситуация.

За ефективното управление на процеса на управление на риска на ниво публично образувание е необходимо да съществува:

- Екип за управление на риска;
- Отговорници за управлението на риска в публичната единица (ръководители на риска);
- Системна процедура за управление на риска;
- Планове за реагиране и процедури за противопожарна намеса;
- Планове за реагиране и процедури за намеса в случай на наводнения;
- Планове за реагиране и процедури за намеса при затрупване със сняг;
- Планове за сътрудничество при рисковете, идентифицирани на съвместно ниво.
- Схема на потока от информация за вземане на решения;
- Места/пространства за аварийна евакуация и тяхното оборудване;
- Планиране на упражнения/приложения в съответствие с конкретните технически разпоредби;
- Месечни отчети за информация и анализ на префекта;
- Протоколи за сътрудничество с подобни институции в страни с общи граници, в случай на извънредни ситуации;
- Ситуацията с ресурсите, таблица със запасите от съществуващи средства и материали за отбрана, начини как да се покрие недостигът от местната наличност посредством помощта от страна на комитета на извънредни ситуации, които са йерархично по-висши и др.;
- Правила за поведение в случай на извънредна ситуация.

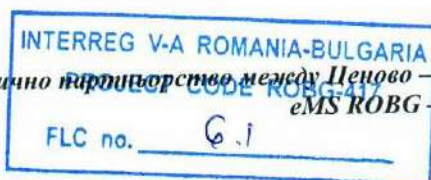
Функционалният инструмент в управлението на риска представлява „РЕГИСТЪР НА РИСКА“

ДОКУМЕНТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ:

- **ФОРМУЛЯР ЗА ИЗВЕСТИЯВАНЕ НА РИСКА**
 - Попълва се за всеки новоидентифициран риск;
- **РЕГИСТЪРЪТ НА РИСКОВЕТЕ**, изготвен на ниво административна общност;
 - Попълва се при настъпването на риска;
- **ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА**
 - Включва мерките, предприети за управление на значителни / стратегически рискове
- **ФИШ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ**
 - Прави се за всеки риск, регистриран в одобрения план за действие.

Очаквани резултати:

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

- Намаляване на броя на засегнатите хора и стоки при извънредни ситуации;
- Насърчаване и прилагане на нови технологии, които гарантират намаляването на въздействието на извънредните ситуации;
- Укрепване на капацитета за готовност за спешни ситуации на населението, органите, както и на частните институции и оператори, особено на тези, които управляват критичната инфраструктура;
- Засилване на дейността на превантивната комуникация и информация;
- Засилване на дейността на обучение на хора с отговорности по отношение на управлението на извънредни ситуации;
- Утвърждаване на ролята на институцията, отговорна за обучението на персонала за доброволчески и частни услуги при извънредни ситуации, както и на институцията, която подкрепя сектора на компетентност и предоставянето на доброволчески и частни услуги;
- Поемане на отговорностите за сигнализиране на населението чрез модернизиране и оптимизиране на системата за уведомяване-предупреждение и алармирането;
- Повишаване на капацитета за интегрирано реагиране при извънредни медицински ситуации, пожари и гражданска защита;
- Засилване на сътрудничеството на национално и международно ниво.

6.4. Планове за предупреждение и съвместна намеса в рискови ситуации;

6.4.1. Т.А.Е. Хотареле;

- Съвместен план за интервенция в областите на компетентност на Генералния инспекторат за извънредни ситуации Румъния и Генерална дирекция за пожарна и гражданска защита България. (№1004/ОР/129/19.03.2013).

6.4.2. Т.А.Е. Гряка;

- Съвместен план за интервенция в областите на компетентност на Генералния инспекторат за извънредни ситуации Румъния и Генерална дирекция за пожарна и гражданска защита България. (№1004/ОР/129/19.03.2013).

6.4.3. Област Русе и община Ценово в България.

- Съвместен план за интервенция в областите на компетентност на Генералния инспекторат за извънредни ситуации Румъния и Генерална дирекция за пожарна и гражданска защита България. (№1004/ОР/129/19.03.2013).

6.5. Информационни решения между съседните общности на Румъния и България относно общите опасности, прогнозиране и изработване на сценарии по отношение на съвместната интервенция при: НАВОДНЕНИЯ, ПОЖАРИ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

6.5.1. Информационни решения между съседните общности;

❖ Получаване на метеорологични предупреждения и информация от страна на Инспектората за извънредни ситуации „VLASCA“ на окръг Гюргево (I.S.U.J. „VLASCA“) и Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Министерство на вътрешните работи.

➤ Анализ на потенциалните еволюции и ефекти от прогнозираните явления на територията на окръг Гюргево;

- Взаимно информиране на партньорите от България (Румъния), посредством Окръжния център за координация и управление на интервенцията в Гюргево (C.J.C.C.I.), относно съдържанието на предупрежденията, информацията и възможните последици за него.

➤ Мониторинг на еволюцията на явленията във времето и пространството от страна на I.S.U.J. „VLASCA” и Министерство на вътрешните работи - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ от България;

- Мониторинг на настъпването на състояния или събития, генериращи извънредни ситуации и съвместно информирание посредством С.Ј.С.С.І.;

➤ Съвместно информиране посредством С.Ј.С.С.І., за еволюцията на наводненията по основните водни потоци, които пресичат територията на двете държави.

- Съвместно информиране посредством С.Ј.С.С.І., за развитието на факторите на околната среда на територията на окръг Гюргево и Министерство на вътрешните работи - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ от България;

България;

➤ Предаване на взаимни искания между Окръжния комитет за извънредни ситуации Гюргево (C.J.S.U. Гюргево) и Министерство на вътрешните работи - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ от България;

➤ По отношение на мисията за наблюдение, предотвратяване или ограничаване и отстраняване на последствията от извънредни ситуации;

➤ Участие на представители на Министерство на вътрешните работи - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ от България в „Упражнения и приложения за обучение или симулация по линията на извънредните ситуации“, организирани на територията на окръг Гюргево;

- Участие на представители на Окръжния център за координация и управление на интервенцията в Гюргево (С.Ј.С.С.І.) в „Упражнения и приложения на подготовка или симулация по линията за спешни ситуации“, организирани на територията на България.

ГЛАВА VII

Задължения и отговорности на партньорите в областта на управлението на извънредните ситуации

7.1. Институции и органи, участващи в управлението на управлението на риска от: НАВОДНЕНИЯ, ПОЖАРИ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ, от Румъния, окръг Гюргево и България, тяхната роля в управлението на Извънредни ситуации

РУМЪНИЯ

Правителството изпълнява следните основни задачи:

- а) одобрява конкретните нормативни актове, в съответствие с компетентността в областта;
- б) анализира периодично и винаги, когато ситуацията изисква дейността по защита и намеса при извънредни ситуации;
- в) одобрява националния застрахователен план с човешки, материални и финансови ресурси за управление на извънредни ситуации;
- г) предлага, съгласно закона, президентът на Румъния да установи и прекрати извънредното положение в засегнатите райони;
- д) сключва международни споразумения в областта на гражданската защита;

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE: IT-ROB0-2007-1
FLC no. C-1

„ТАСТ: Трансгранично партньорство по пътя Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код eMS ROBG – 417

f) приема решения за предоставяне на спешна помощ и обезщетение на засегнатите физически и юридически лица;

g) одобрява планирането и заявления за гражданска защита от международен характер;

h) иска, ако е необходимо, международна подкрепа;

i) одобрява отпускането на помощ вследствие на искания на държавите, засегнати от бедствия.

Министерствата, органите на автономната публична администрация и другите специализирани органи на централната публична администрация изпълняват следните основни задачи:

a) установяват правомощията, които принадлежат на техните собствени структури;

b) разработват планове и програми за извънредни ситуации в своята област на компетентност;

c) осигуряват необходимите ресурси за интервенцията;

d) изграждат оперативен капацитет за намеса, който, в случай на необходимост, се предоставя на местните органи на публичната администрация;

e) инициират изследователски програми или теми в областта;

f) изграждат база данни, специфична за нейната собствена област на дейност, необходима в извънредни ситуации;

g) осигуряват участието на представители, експерти и специалисти в дейностите на Националния комитет за извънредни ситуации;

h) предоставят на разположение на Министерството на администрацията и вътрешните работи квалифициран персонал за създаване на екипи от експерти за оценка или персонал, необходим за интервенцията, в зависимост от случая;

i) предоставят на разположение на Националния комитет за извънредни ситуации данните и информацията, необходими за изработването на националната стратегия за гражданска защита, на плановите и програмите за защита и намеса при извънредни ситуации, както и на Генералния инспекторат за извънредни ситуации за създаване на собствена база данни;

j) осигуряват управлението на видовете специфични рискове и изпълнението на функциите на подпомагане чрез структури, специфични за областите на компетентност, съгласно закона. Организирането и функционирането на тези структури се определят с решение на правителството.

Министерство на националната отбрана - MApN:

планира и изпълнява мерки за защита и намеса в съответствие с организацията на техните собствени конкретни планове и съвместни планове с други министерства.

Министерство на вътрешните работи - MAI осигурява посредством Окръжните инспекторати за извънредни ситуации:

a) предаването на прогнози, предупреждения и информация относно възникването на наводнения, опасни метеорологични явления и случайно замърсяване до потенциално засегнати местности и важни социално-икономически цели, получени от Оперативните центрове на системите за управление на водите;

b) мониторинга и координиране на прилагането на алармени системи за населението в местности и периодична проверка на тяхното функциониране, както и обясняване и разлепване на сигналите, използвани в извънредни ситуации на видими места;

c) разработването на програми за подготовка на населението, за защита и намеса в случай на наводнения, опасни метеорологични явления, аварии в хидротехнически конструкции и случайно замърсяване, провеждане на учения и приложения на

подготовка на населението и икономически оператори в рисковите зони и проверка на приложимостта на мерките в плановите отбрана;

d) периодичното обучение на местната публична администрация (префекти, под-префекти, председатели на окръжните съвети, кметове) относно задачите, възложени им за управление на извънредните ситуации, породени от специфичните рискове;

e) оперативната намеса за отстраняване на последиците от наводнения, аварии на хидротехнически конструкции и аварийно замърсяване, с техническа помощ на специалистите от звената за управление на водите;

f) изработването на оперативните отчети за въздействието на специфичните рискови фактори и предприетите мерки, чрез постоянно сътрудничество с оперативните центрове на системите за управление на водите, които те предават на Главна инспекция по извънредни ситуации и в Оперативния център на Министерството на околната среда и водите, посредством грижите на групата на техническа поддръжка;

g) предаването от Оперативния център към Системата за управление на водите на информацията относно въздействието на опасните метеорологични явления (обилни снеговалежи, валежи, градушка, ефекти от суша и др.), по негово искане;

h) участието в снабдяването с питейна вода на населението от засегнатите места), разработване и представяне пред Правителството за одобрение на проекта за национална стратегия за гражданска защита;

j) разработването и одобряването на проекти за конкретни нормативни актове;

k) координирането дейностите по евакуация в съответствие с изготвените планове;

l) организирането и провежда дейността по разчистване на територията от неексплодиралите боеприпаси по време на военни конфликти;

m) периодичното анализиране заедно с органите на централната публична администрация на етапите на провеждане на необходимите мерки, които трябва да бъдат предприети в ситуации на гражданска защита;

n) разработването методически норми за съставяне на вътрешни и външни планове за действие при извънредни ситуации на икономическите оператори;

o) организирането и провеждането на специализирани упражнения и приложения;

p) координирането на действията за ограничаване и премахване на последиците от извънредните ситуации;

q) сътрудничеството си с международни специализирани органи.

Осигурява, със съдействието на Полицейските участъци:

a) предаването, в селските райони, на прогнозите, предупрежденията и информацията относно опасните хидрометеорологични явления през периодите, когато кметствата и пощите не са достъпни постоянно;

Главната инспекция за извънредни ситуации е регулаторен орган в областта на гражданската защита.

Министерство на околната среда и водите - MMGA:

a) разработва националната стратегия за защита срещу наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и случайно замърсяване;

b) ежегодно прави предложения за осигуряване от държавния бюджет финансовите средства, необходими за покриване на разходите за създаване и подновяване на запасите от отбранителни материали и средства, за защитните действия срещу наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и случайно замърсяване, в областта на управлението

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

FLC no.

G-1

MS ROBG - 417

на водите, както и за извършване на нови работи с ролята на отбрана от наводнения и възстановяване на работи, засегнати от бедствия;

с) координира и следи постиженията в единната концепция за хидротехнически работи с отбранителна роля;

д) координира на национално ниво активността на отбраната срещу наводненията, опасните метеорологични явления, аварии на хидротехническите конструкции и обеззаразяването и борбата с аварийното замърсяване, следва начина на информиране с данни и хидрологичните и метеорологичните прогнози на заинтересованите фактори;

е) инициира разработването или изменението на нормативни актове в областта на отбраната срещу наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и случайно замърсяване, както и наредби за тяхното прилагане. Контролира как се спазват правните разпоредби и наредби в тази област;

ф) сътрудничи си с международни организации въз основа на конвенциите, по които румънската държава е страна, по отношение на защитата срещу наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и случайно замърсяване;

г) ежегодно проверява техническото и функционалното състояние на хидротехническите конструкции с ролята на защита срещу наводнения, независимо от собственика, заедно с единиците, които отговарят за тези конструкции, като установява мерките и дейностите, необходими за повишаване на степента на безопасност при експлоатацията им;

h) проверява установяването на запаси от материали и средства за оперативна защита срещу наводнения от собствениците на строежи и от местните комитети, както и начинът, по който средствата от държавния бюджет са били използвани за попълване и подновяване на запасите, съставени в териториалните звена на Националната администрация „Румънски води“;

i) проверява изпълнението на дейностите по ремонт и поддържане на хидротехническите конструкции с роля при защитата от наводненията, на дейностите по поддръжка на водните потоци за осигуряване на капацитета за отводняването им, на мостовете, мостчетата и други работи, които могат да повлияят на изтичането, като има задължителни мерки за звената, които имат тези цели в администрацията;

j) осигурява условията на работа на Министерския комитет и Оперативния център с постоянна дейност при извънредни ситуации;

k) съгласува съвместно с Министерството на транспорта, строителството и туризма и Министерството на администрацията и вътрешните работи изпълнението на Решение 2850/2000/ЕЕС на национално ниво;

l) осигурява функционирането на „националната фокусна точка“ в регионалната дейност на басейна на Черно море срещу замърсяване;

m) получава чрез Оперативния център всички оперативни доклади, свързани с замърсяването на морето и участва в действията на Оперативното командване за почистване на морето.

Национална администрация „Apele Române“ - ANAR:

a) прилага разпоредбите на стратегията и технически координира, чрез териториалните единици, дейностите по отбрана срещу наводненията, опасните метеорологични явления, аварии на хидротехническите конструкции и тези за борба с аварийното замърсяване, за целите и дейностите по отбраната на водните потоци;

б) изготвя планове за защита от наводнения и студове, за предотвратяване и борба с случайно замърсяване и за ограничаване и използване на водата през дефицитни периоди на речните басейни;

с) осигурява чрез системите за управление на водите изработването на окръжни планове за защита от наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и случайно замърсяване;

д) предоставя чрез Системите за управление на водите техническа помощ при подготовката на общински, градски и комунални планове за защита срещу наводнения, заледряване и случайно замърсяване;

е) изготвя планове за предупреждение и алармиране на населените места и цели надолу по течението на езерата за натрупване в случай на инциденти с управлението на язовирите;

ф) осигурява поддръжката и поддържането на работата по защита от наводнения от администрацията;

г) осигурява инсталирането и правилното функциониране на оборудването, хидрометричните и валежите от речните басейни и от целите и хидротехническите работи в администрацията;

п) предоставя необходимите данни за подготовката на проучванията за възстановяване на вълните на придошлите реки и централизира елементите отнасящи се до наведението по време на водните потоци на хидротехническите работи в администрацията;

и) осигурява създаването и подновяването на запасите от отбранителни материали и средства в съответствие с Рамковия регламент за осигуряване на материали и средства за защита срещу наводнения, замръзванията и борбата с инцидентното замърсяване, от средствата от държавния бюджет и от собствени източници, както и съхраняването им в добри условия, за целите и работата в администрацията;

ж) предлага нови отбранителни работи, както и конструктивна и функционална оптимизация на съществуващите, в резултат на заключенията, получени след преминаването на водните потоци;

к) предлага на Министерския комитет, заедно с окръжните комитети, мерки за насочено отводняване на земите, предварително установени в отбранителните планове или въвеждане на специални мерки във функционирането на системите за евакуация на водните потоци;

л) осигурява управлението на групите за техническа поддръжка за управление на специфичните видове риск, създадени в рамките на окръжните комитети;

м) организира ежегодно, заедно със собствениците, проверки на участъците за отводняване на мостове и мостчета, на дейностите по отбрана и укрепване на бреговете и речните дъна, на районите за експлоатация на баласт, установяване на мерки и задължителни работи за притежателите, за да се осигури капацитет за преминаване на потоците от придошлите реки;

н) осигурява свързаната експлоатация на хидрографския басейн, на езерата за натрупване за смекчаване на наводненията и следи наредбите за експлоатация на язовирите и натрупващите езера, независимо от собственика, да съдържат разпоредби как да ги експлоатират преди, по време и след преминаването на голямата вода, както и в случай на аварии на хидротехнически конструкции и хидрологична суша;

о) разполага, по време на водните потоци, със задължителни оперативни мерки, свързани с употребата на езерата и язовирите, на системите за дренаж, независимо от притежателите им, така че посредством експлоатацията, свързана на ниво басейн, да се постигне максимална ефективност в действията на отбраната срещу наводнения;

р) осигурява посредством Оперативните центрове на Системите за управление на водите разпространението на информация, прогнози и предупреждения, получени

от водните дирекции, хидротехническите цели на администрацията и оперативните центрове на окръжните инспекторати за извънредни ситуации;

г) участва посредством Оперативните центрове на Системите за управление на водите, в предупреждаването на местните комитети при опасни хидрометеорологични явления, аварии в хидротехнически конструкции и аварийно замърсяване, както и в подготовката на населението за отбрана от наводнения чрез периодични стимулационни учения;

с) участва, в съответствие с разпоредбите на международните конвенции, в организирането на отбраната на река Дунав и други реки, които образуват или преминават държавната граница на Румъния, като за целта те също си сътрудничат с звената, които управляват пристанищата и водните пътища, и със съседните окръжни комитети;

т) осигурява изработването на информация, прогнози и предупреждения относно наводнения, заледрявания, суша и случайно замърсяване на речните басейни;

и) предприема постоянни мерки за повишаване на точността на хидрологичните прогнози и тяхното разпространение в оперативните центрове на системите за управление на водите и в блоковете, които работят в експлоатация на хидротехнически дейности, и съпоставя получените от мрежата данни с тези, идващи от тези единици;

в) идентифицира, оценява, проверява и изяснява въпроси, свързани с замърсяването на морето и организира оперативна намеса;

х) осигурява предаването на информация на Министерския комитет и Оперативния център при извънредни ситуации;

у) осигурява безопасното функциониране на националната мрежа за собствени хидрологични измервания;

з) осигурява чрез своите лаборатории от физико-химични, биологични и бактериологични анализи определянето на естеството на замърсителя и еволюцията на замърсяващата вълна.

Национален институт по хидрология и управление на водите - INHGA:

а) осигурява изработването на информация, прогнози и предупреждения относно наводнения, заледряване и хидрологична суша и предаването им до Оперативния център за извънредни ситуации към Министерството на околната среда и водите, до Оперативния център на Националната администрация „Румънски води“ и до Оперативните центрове към Дирекцията на водите;

б) осигурява безопасното функциониране на националната мрежа от собствени хидрологични измервания;

с) изготвя инструкции за разработване и предаване на предупреждения и прогнози по отношение на появата на опасни хидрологични явления, одобрени от Министерския комитет;

д) осигурява методическо ръководство и координация на националната мрежа от хидрологични измервания.

Национална метеорологична администрация - ANM:

а) осигурява изработването на прогнози и предупреждения относно опасни метеорологични явления и предаването им в Оперативния център за извънредни ситуации към Министерството на околната среда и водите, в Националния оперативен център в рамките на Главна инспекция за извънредни ситуации, в Оперативния център на Националната администрация „Румънски води“ и до Оперативните центрове към Дирекцията на водите, както и други заинтересовани страни;

б) осигурява безопасна работа на националната мрежа от метеорологични измервания;

с) разработва инструкции за определяне на критични прагове за опасни метеорологични явления и за изработване и предаване на предупреждения и прогнози за появата на тези явления, одобрени от Министерския комитет.

Окръжните съвети, Генералният съвет на община Букурещ, местните съвети на общините, градовете и комуните и местните съвети на секторите на община Букурещ имат следните основни правомощия:

а) одобрява организацията на инспектората и на формированията за защита и намеса при извънредни ситуации на ниво административно-териториално звено, анализира ежегодно и винаги, когато е необходима дейността, и предприема мерки за подобряването ѝ;

б) одобрява годишните и перспективни планове за осигуряване на човешки, материални и финансови ресурси за предотвратяване и управление на извънредни ситуации;

с) участва, съгласно закона, в осигуряването на финансиране на мерки и действия за гражданска защита, както и на спешни служби и структури, които имат законови правомощия в тази област;

д) установяват в съответствие със закона специални данъци по линията на гражданска защита;

е) създава, в съответствие със закона и със становището на Главния инспекторат по извънредни ситуации, центрове за обучение и оценка на персонала от доброволческите аварийни служби;

ф) управлява, съхранява, поддържа и осигурява запазването на оборудване и защитни и интервенционни материали посредством специализирани подчинени служби;

г) осигурява необходимите пространства за функционирането на инспектората за извънредни ситуации, тяхната сигурност, както и тази на оперативните центрове, както и пространствата за съхранение на интервенционните материали.

Група за техническа поддръжка в рамките на Окръжния комитет има следните специфични правомощия:

а) осигурява, посредством грижите на Системата за управление на водите в сътрудничество с окръжния инспекторат за извънредни ситуации, разработването на окръжния план за защита от наводнения, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехнически конструкции и аварийно замърсяване чрез съпоставяне на планове за отбрана, изготвени от общинските, градските и комуналните комитети за извънредни ситуации и планове за предотвратяване и контрол на инцидентно замърсяване при потенциално замърсяващи водоползвания и планове за ограничения и използване на водата през дефицитни периоди;

б) предоставя техническа помощ на общинските, градските и комуналните комитети за изготвяне на конкретни планове за отбрана;

с) одобрява планове за защита срещу наводнения, залежавания и общински, градски и комунални аварийни замърсявания, с цел да бъде той одобрен от председателя на окръжния комитет за извънредни ситуации;

д) технически координира действията за управление на извънредните ситуации, породени от наводненията, опасни метеорологични явления, аварии на хидротехническите конструкции и случайно замърсяване на територията, като прилага разпоредбите на защитните планове срещу наводненията, планове за предотвратяване и контрол на аварийното замърсяване, както и планове за ограничения в дефицитни периоди, осигуряващи връзките с Министерския комитет и Оперативния център за извънредни ситуации към Министерството на околната

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

PROJECT CODE ROBG-417

FLC no. 6.1

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове, код

EMS ROBG – 417

среда и водите, с Дирекция води и с Окръжните комитети, разположени нагоре и надолу по течението, в съответствие с оперативната информационна система;

е) осигурява специализираното консултиране в рамките на Окръжния комитет за извънредни ситуации, за включване в местните бюджети на разходите, необходими за създаването и попълването на запасите от материали и средства за защита при извънредни ситуации, породени от наводнения, заледрявания и замърсяване, за поддържане и ремонт на хидротехническите конструкции със собствена отбранителна роля, както и за поддържане речните дъна във водоемите в района на местностите;

ф) осигурява чрез Оперативния център на системата за управление на водите постоянно сътрудничество с Оперативния център на окръжния инспекторат за извънредни ситуации, изготвяне на ежедневни оперативни доклади, по време на извънредни ситуации, синтезни доклади след тяхното прекратяване, както и предаването им към Оперативния център към Министерството на околната среда и водите и Оперативния център на Дирекцията за водите, която предава в Оперативния център на Националната администрация „Apele Române“;

г) осигурява, в сътрудничество с Окръжния инспекторат за извънредни ситуации, организирането и разполагането на окръжно ниво на стимулационните учения за проверка на функционирането на хидрометеорологичния информационен поток на предупредително-алармиращото съобщение на населението, на основния поток на информация при случайно замърсяване, както и за обучението на местната публична администрация за управление на специфичните видове риск;

h) осигурява ежегодната организация на акцията за проверка на техническото и функционалното състояние на хидротехническите конструкции с отбранителна роля срещу наводненията, както и проследяването на мерките и дейностите, установени по този повод;

i) участва в комисията, създадена от Окръжния комитет за извънредни ситуации, в оценката и определянето на щетите, причинени от наводнения от разливи на водни пътища, течове на склонове, аварии на хидротехнически конструкции, хидрологична суша и случайно замърсяване.

Оперативният център на Окръжния инспекторат за извънредни ситуации има следните основни характеристики:

а) извършва дейности по анализ, оценка и синтез, свързани с извънредни ситуации отнасящите се до компетентността;

б) следи развитието на извънредните ситуации и информира, когато е подходящо, председателя на комитета за извънредни ситуации и други органи, упълномощени да предприемат превантивни или интервенционни мерки, предлагайки, съгласно закона, установяването на статуса на предупреждение;

с) разработва специфичната концепция относно планирането, подготовката, организацията и разгръщането на действия за реагиране, както и концепцията за действие при извънредни ситуации, съгласно вътрешните разпоредби, издадени въз основа на отговорностите относно видовете управляван риск и изпълняваните функции за подпомагане;

д) отправя предложения до комитета за извънредни ситуации, съответно до Националния комитет, посредством Генералния инспекторат, относно превантивната и интервенционната дейност при извънредни ситуации;

е) следва прилагането на разпоредбите на регламента относно управлението на извънредни ситуации и на планове за намеса/сътрудничество, специфични за видовете рискове;

ф) осигурява оперативното предаване на решения, разпоредби и заповеди и цели поддържане на комуникационни връзки с Националния оперативен център, оперативните центрове с постоянно функциониране, с други органи, участващи в

управлението на извънредни ситуации, както и със собствените сили при изпълнение на мисиите;

g) централизира заявките относно ресурсите, необходими за изпълнение на функциите за поддръжка, преди и по време на извънредни ситуации, и ги изпраща на органите, упълномощени да ги разрешават;

h) осигурява предаването на получените за известяване съобщения до подчинените структури, тези, с които те си сътрудничат, и до местните власти;

i) оценява вероятните последици от източници на риск;

j) управлява базата данни относно аварийните ситуации, дадени в компетентността;

k) осъществява дейности в областта на получаване и предоставяне на международна помощ, на лекарски грижи при спешни случаи, на психологическа и религиозна помощ;

l) изпълнява и други задължения, съгласно вътрешните разпоредби, издадени въз основа на законовите разпоредби.

ИНСТИТУЦИЯТА НА ПРЕФЕКТУРАТА - окръг Гюргево.

➤ организира и ръководи Окръжния комитет за извънредни ситуации;

➤ регламентира организацията, разпределението и функционирането на Окръжния комитет за извънредни ситуации;

➤ координира и проверява дейността на децентрализираните услуги, които са в съответствие със специалистите Окръжния комитет за извънредни ситуации.

ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ - на окръг Гюргево:

➤ е консултативен орган, организиран и управляван от префекта на окръга;

➤ в неговия състав участват ръководители на децентрализирани услуги, мениджъри и директори на икономически институции и оператори, които притежават или управляват източници на риск и инфраструктурни области;

➤ информира Националния комитет чрез Генералния инспекторат за потенциалните ситуации, пораждащи извънредни ситуации, и за опасността, произтичаща от тяхната заплаха;

➤ оценява аварийните ситуации, настъпващи в административно-териториалните единици, установява конкретни мерки и действия за тяхното управление и следи за тяхното изпълнение;

➤ декларира, с одобрението на министъра на администрацията и вътрешните работи, състоянието на предупреждение на ниво окръг или в няколко населени места на окръга и предлага установяване на извънредно положение;

➤ анализира и одобрява плановите на окръга за осигуряване на човешките, материалните и финансовите ресурси, необходими за управление на извънредните ситуации;

➤ информира Националния комитет и окръжния съвет относно извършената дейност;

➤ изпълнява всички други задължения и задачи, установени със закон или от Националния комитет.

ИНСПЕКТОРАТ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ НА ОКРЪГ ГЮРГЕВО:

➤ е децентрализирана обществена услуга, подчинена на Главния инспекторат за извънредни ситуации (I.G.S.U.) към Министерството на вътрешните работи (M.A.I.), специализирано в управлението на извънредни ситуации;

➤ изпълнява мисии за предотвратяване, наблюдение и управление на извънредни ситуации;

➤ на ниво окръг дейността се координира от префекта на окръга;

➤ извършва профилактично обучение и защита на населението;

➤ реализира условията, необходими за оцеляване при спешни случаи;

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

FLC no.

G-1

eMS ROBG – 417

➤ участва в опазването на културното, архивното, наследството, материалните ценности и околната среда;

➤ организира и извършва оперативната намеса за ограничаване и премахване на последиците от извънредните ситуации;

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ (S.G.A.) НА ОКРЪГ ГЮРГЕВО :

➤ институция, специализирана в управлението на подземни и повърхностни води, вътрешни или трансгранични, в зависимост от случая, в рамките на Министерството на околната среда и водите (М.М.Г.А.);

➤ предотвратява, контролира и намалява замърсяването на водата, което може да определи териториални ефекти;

➤ проверява безопасното и рационално използване на водоемите;

➤ осигурява опазването и възстановяването на екосистемите;

➤ разработва и предава хидрологични прогнози;

➤ организира и осъществява събирането на проби от околните водоеми.

БЪЛГАРИЯ

7.2. . Институции и органи, участващи в управлението на управлението на риска от: НАВОДНЕНИЯ, ПОЖАРИ, ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ от България, с роля в управлението на Извънредни ситуации

7.2.1. Законодателство,

- Закон за защита от бедствия;
- Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия;
- Настоящата методология е „Насоки за разработване и подготовка за прилагане на планове за защита от бедствия“, тези указания се дават от Съвета за намаляване на риска от бедствия пред Министерския съвет на Република България, съгласно чл. 9 параграф 15 от Закона за защита от бедствия;

- Наредба за реда за създаване и организиране на дейностите на доброволни формирования за предотвратяване или управление на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на техните последици;

- Стратегия за бедствия, пожари и други аварийни звена за защита в Република България.

7.2.2. Ролята на органите в управлението на извънредни ситуации,

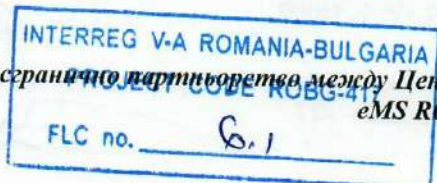
Централните изпълнителни органи разработват планове за защита от бедствия, за да изпълнят задълженията, определени в Националния план за защита от бедствия.

Обучението на населението за поведението и действията при извънредни ситуации и прилагането на тези необходими мерки за защита от бедствия се организират от кметствата на общините.

Координирането на компонентите и уникалната спасителна система се осъществява чрез оперативни центрове за комуникация и информация на Министерството на вътрешните работи.

Комуникационните и оперативни информационни центрове:

1. Получават и оценяват информация за извънредни ситуации;
2. Уведомяват компетентните компоненти на единната спасителна система и координират последвалите дейности въз основа на стандартни оперативни процедури;

„TACT: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове“, код

eMS ROBG – 417

3. Уведомяват органите на изпълнителната власт относно всяко бедствие;;
4. Включват допълнителни сили и средства на основните елементи и други компоненти на единната спасителна система в съответствие с аварийния спасителен и възстановителен план;
5. Работи по искане на кмета на населеното място, кмета на общината или областния управител.

Доброволческите единици се създават от кмета на общината чрез решение на общинския съвет.

Задълженията на кмета:

1. Да сключи договори за доброволчество;
2. Да осигури необходимото за доброволеца обучение и оборудване;
3. Да осигури доброволци за всички застраховани социални рискове;
5. Да подпише договор за обучение на доброволческите екипи.

Директорът на Генерална дирекция „Защита от пожар и защита на населението“ има следните задължения:

1. Поддържа регистър на доброволческите звена;
2. Определя уникален код на доброволческите звена;
3. Дава персонален идентификационен номер на всеки доброволец;
4. Поддържа регистър на обучаващите доброволци.

След настъпването на извънредна ситуация се създава междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, наричана по-долу „Комисията“. Комисията прави това начело с министъра на вътрешните работи.

Представителите на Националната асоциация на общините на Република България и областните управители участват с консултативни права на глас.

Комисията се подпомага от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Министерство на вътрешните работи.

Ако е необходимо, Комисията може също да включва експерти от министерства и агенции от други организации.

Помощта и възстановяването при бедствия включва предоставянето на спешни услуги, помощ за реабилитация на жертви и възстановяване при бедствия.

Спешната помощ се организира и предоставя от кметовете на общините и включва:

1. Временно хранене и подслоняване на жертви, домашни любимци и ферми;
2. Разпространяване на дрехи и стоки за бита на пострадали лица;
3. Вземане на други необходими мерки.

Аварийните дейности по възстановяване се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им, определени чрез закона, специалните закони и други разпоредби.

Министерският съвет моделира политиката на държавата в областта на защитата от бедствия.

Министерският съвет:

1. Извършва общото управление за защита от бедствия;
2. Приема Националната програма за защита от бедствия и годишните планове за нейното изпълнение;
3. Приема Националния план за защита при бедствия и Националния план за спасяване и възстановяване в случай на бедствие;

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове“, код MS ROBG – 417

4. Представя национална система за ранно предупреждение и предупреждава органите на изпълнителната власт и населението в случай на бедствие и установява с наредба условията и реда за действие по време на бедствие съгласно предложение на министъра на вътрешните работи;
5. Осигурява финансови ресурси за защита от бедствия.

Областният управител

1. Организира и управлява защитата от бедствия в областта;
2. Организира разработването и одобрява регионалния план за защита при бедствия;
3. Одобрява регионалния план за извършване на спасяването и възстановяването в случай на извънредна ситуация в случай на бедствие на работното място;
4. Организира и отговаря за подготовката на регионалната администрация по отношение на поведението и реагирането при бедствия и прилагането на необходимите мерки за защита;
5. Координира и контролира готовността за бедствия, подготвена от регионалната администрация; териториални звена на министерства и агенции, юридически и физически лица от областта;
6. Организира и контролира прилагането на превантивни мерки за предотвратяване или намаляване на последствията от бедствия;
7. Предоставя данни за подготовката на Националния план за защита при бедствия;
8. Областният управител има за задача да създаде организация за предупреждение при бедствия;
9. Представя на Министерството на вътрешните работи годишен доклад за дейността по защита при бедствия.

В случай на настъпването на бедствие на територията на областта, управителят:

1. Може да изпълнява регионалния план за защита от бедствия;
2. Може да обяви извънредно положение на територията на областта или част от него;
3. Обменя информация с комуникационния и информационен център на Министерството на вътрешните работи може да привлече допълнителни сили и ресурси чрез него;
4. Организира, координира и контролира процеса на спасяване и възстановяване при бедствия;

Кметът на общината:

1. Организира и управлява защитата от бедствия на територията на общината;
2. Организира разработването и внася за одобрение в общинския съвет на общински план за защита при бедствия, предоставя информация за подготовката на областния план и одобрява външните планове за действие при извънредни ситуации;
3. Организира, координира и прилага превантивни мерки за предотвратяване или намаляване на последствията от бедствия;
4. Предоставя своевременна информация на населението в случай на заплаха или бедствие;
5. Планира средства в проекта на общинския бюджет за осигуряване на дейностите по плана за защита от бедствия в общината, както и резерв за спешни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;
6. Представя на областния управител годишен доклад за дейностите по защита при бедствия.

В случай на бедствие на територията на общината, кметът има следните правомощия:

1. Координира аварийните спасителни и възстановителни операции;
2. Създаване на щаб за координация на спасяването и възстановяването в случай на извънредна ситуация;
3. Може да обяви извънредно положение на територията на общината;
4. Извършва обмен на информация с оперативния център - Център за комуникация и информация на Министерството на вътрешните работи в областта;
5. Той може да включва юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ по отношение на техните възможности;
6. Може да включва дейности по защита и създаване на доброволчески части;
7. Може да изисква координация от областния управител;
8. Организира и координира временно евакуиране и предлага незабавна помощ на пострадалите лица;
9. Организира и координира предоставянето на помощ при настъпване на бедствия за населението;
10. Организира и контролира изпълнението на дейностите по възстановяване при извънредни ситуации.

ГЛАВА VIII

Правната и институционална ситуация в Румъния и България в областта на реагирането при извънредни ситуации

Управление на бедствията може да се определи като „всички знания относно управленския процес, ориентирани към постигане на максимални резултати с минимални усилия, в случай на някакви природни или причинени от човека събития, при извършване на икономико-социални дейности“.

Управлението на бедствията е наука, защото отговаря на всички критерии за установяване и количествено определяне на теоретичните елементи при производството на бедствия, използва постоянно феномено-логически обяснения, придружени от изчислителни връзки от математически апарат в постоянно и непрекъснато развитие.

Това е изкуство, представляващо начин за водене на общност, съставена от различни социални категории, епохи, културни подготовки, в рамките на някаква повече или по-малко строгост, както и оптималното и ефективно използване на всички видове ресурси за постигане на предложената цел.

Това е и изкуство, защото при управлението на мерките преди бедствието, и особено на действията след бедствието, се отчитат ефектите на определени явления, като: паника, настроение и психика на хората пред суровите реалности, борбата за оцеляване и преодоляване на трудните моменти в социално-икономически план и търсене на подходящи решения в екстремни ситуации.

Пространственото планиране за участие е важно, като се работи с политици за забрана на строителството в зоните на наводнения. Ако строителството е абсолютно необходимо, трябва да се разрешават само сгради, пригодени за наводнения. Зоните с риск от наводнения също трябва да бъдат определени, за да се даде тема за анализ на онези, които планират работата по подобряване на земята.

Много е важно да планирате предварително евакуацията по ясен и лесно разбираем начин, както и съобщения, които вдъхват увереност, във времето и един точен поток от информация, която трябва да бъде разпространена сред широката

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,“ код MS ROBG – 417

FLC no. 6-1

общественост. Социалната уязвимост, ниските доходи и възрастните хора винаги трябва да бъдат взети предвид.

Рехабилитацията и всички действия след наводнение трябва да се разглеждат като възможност, тъй като хората са готови да учат и по-лесно да приемат мерките за минимизиране веднага след наводнението. През този период също трябва да бъдат представени добре планирани планове за управление на наводненията и нови мерки за минимизиране на рисковете от наводнения и дори би било възможно преместването на редица хора. Рехабилитацията трябва да има по-малко влияние върху икономическия растеж, ако разходите на населението са основно намалени чрез използване на икономии.

Застрахователните полици трябва да насърчават хората да не се строят на водоеми. Също така, купувачите на жилища трябва да са нащрек, особено ако купуват имоти в зона на наводнения.

8.1. РЕШЕНИЯ / ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ / ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРАВНАТА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВМЕСТНАТА РУМЪНСКО-БЪЛГАРСКА ИНТЕРВЕНЦИЯ В СЛУЧАЙ НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ.

Основни елементи на сътрудничество:

- Подготовка на гражданите за извънредни ситуации, осъществявана от действия, основани на общи принципи и норми, хармонизиране на действията, общо обучение в конкретни ситуации;
- Действията на организациите, участващи в дейностите по превенция и интервенция, ще бъдат интегрирани;
- Подготовка на екипа за интервенция, адаптиран към конкретните рискови условия, подготовка на екипа и подготовка на плана за действие;
- Използване на национални и международни ресурси при проектирането на мерки за отбрана, като се вземе предвид икономическата ефективност и разпределението на задачите;
- Проектиране на операции в извънредни ситуации, оценка, управление на риска, стратегически концепции, съсредоточаване върху специфичните рискове в региона. В рамките на сътрудничеството ще се следват:
 - Обмяната на опит и информация, като специално внимание се обръща на подготвителните действия преди възникването на извънредната ситуация и оценките, извършени след приключване на интервенцията, както и ще бъде взета под внимание възможността за искане на международна помощ;
 - Познаване на международни, национални и регионални инициативи в областта на подготовката, превантивната интервенция;
 - Информирание на гражданите, повишаване на степента на отговорност на европейските граждани за защита на собствения им живот;
 - Повишена съгласуваност между действията за гражданска защита и действията, прилагани в международен план;
 - Разработване на общи принципи и директиви, използвайки европейския опит, намаляване на последиците от бедствия посредством използването на техники за оценка на потенциални рискове;
 - Подобряване на мерките за намеса, които ще осигурят ефективно управление на извънредните ситуации, причинени от природни и технологични бедствия в засегнатите райони. (Идентифициране на рискови зони, разработване на предложения, информиране на населението, комуникация);

- Разработване на процедури за предоставяне на взаимопомощ в трансграничния регион, използването на оборудване;
- Разработване на план за предотвратяване на извънредна ситуация в региона по видове рискове;
- Оценка на потенциалния риск за всяка общност;
- Разработване на процедури за ръководене на Управлението на риска;
- Правни разпоредби и регулиране на системата на отговорностите през интервенционния период;
- Използване на нови технологии / оборудване и консултации преди закупуването им;
- Съвместно обучение, подобрения, общи приложения за управление и координация на участващите екипи.

Процедурите за трансгранично и регионално сътрудничество целят:

- Създаване на система за координация и мониторинг, позволяваща директни отношения между двете страни, бърза и коректна информация, хармонизирани действия при управление на извънредни ситуации в случай на *наводнения, затрупване със сняг, пожари* и прилагане на превантивни действия;
- Информирането на населението в региона и участието на гражданското общество имат за цел да накарат гражданите да поемат отговорност по отношение на самозащитата си и тяхната подготовка за предотвратяване и премахване на последиците от извънредни ситуации;
- Неговото сътрудничество допринася за изграждането на климат на доверие, за общи идеи и нови инициативи като например създаването на обща мрежа от експерти, съвместни семинари, съвместни програми за обучение и създаване на общ екип за интервенция;
- Съкращаване на времето за предаване на потока от информация, данни и решения чрез използване на информационни носители;
- Осигуряване на навременна, точна и пълна информация за факторите за решение и изпълнение;
- Оптимизиране на процеса на вземане на решения и управление на интервенцията.

Форми на регионално сътрудничество, предоставена помощ в случай на извънредни ситуации (*наводнение, затрупване със сняг, пожар*).

В случай на извънредна ситуация договарящите страни въз основа на писменото искане, отправено от отговорния орган, могат да предоставят взаимопомощ. В спешни случаи заявката може също да бъде устна, но в най-кратки срокове, максимум 24 часа от искането, ще бъде изпратено писмо за потвърждение. **Искащият помощ ще посочи:**

- a) Мястото на извънредна ситуация, време на производство, характеристики, степен на разширяване, характеристики на извънредната ситуация към момента на искане на помощ;
- b) Извършените интервенционни мерки;
- c) Характеристиките на исканата помощ и приоритетни мерки за отпускане на помощта;
- d) Други полезни подробности.

Съответните органи трябва да се договарят за формата, използвана за молбата / предложението за помощ..

Предлагачият помощ ще вземе решение възможно най-скоро и ще съобщи на искащият условията, при които помощта може да бъде предложена, спецификата и размерите на предложената помощ.

Комуникацията ще бъде отворена за подробности относно промяната на ситуацията.

Договорните страни, чрез отговорните органи, незабавно се информират взаимно за възникването на извънредни ситуации, които могат да предизвикат последици на територията на другата страна, и предават необходимата информация за интервенцията, за да се отстранят последиците, причинени от удължаване на извънредната ситуация.

Други форми на сътрудничество.

В рамките на сътрудничеството предлаганата помощ включва интервенционни екипи, оборудване, хуманитарни конвои, спасителни операции за търсене, както и други действия, които могат да бъдат предприети при извънредни ситуации, с цел спасяване на човешки животи, опазване на общественото здраве, евакуиране на гражданите, опазване на околната среда, намаляване на материалните, културните загуби и страничните ефекти.

В допълнение към помощта, предлагана в случай на извънредни ситуации, сътрудничеството включва и други форми на действие:

- Прогнози относно възникването на извънредни ситуации, предотвратяване, оценка, премахване на ефектите, обмен на опит в областта на науката, техниката и практическите приложения;

- Конференции, проучвания, организиране на научни програми, професионално обучение, сътрудничество на учебни институции и участие в общи приложения;

- Обмен на информация относно източници, които могат да причинят извънредни ситуации и потенциални ефекти, особено когато ефектите могат да достигнат до територията на държавата от другата страна.

- Взаимната информация включва също предаването на показатели за риск, измерени за различни видове извънредни ситуации;

- Създаване и използване на единна система за мониторинг, разработване на съвместни проекти в това отношение

Принципите на трансграничното и регионално сътрудничество трябва да бъдат следните:

- предоставената помощ следва да бъде неутрална и безпристрастна;
- предоставената помощ следва да бъде допълваща и да не дублира местните действия;
- помощта не трябва да се използва в райони с въоръжен конфликт;
- помощ за налагане на финансови или други задължения на държавите, получаващи помощта;
- да има митнически и законодателни споразумения за съдебни спорове между партньори;
- екипът да носи отличителни (униформени) марки за разпознаване и да не е въоръжен.

Оперативните и планираните принципи на интервенционните действия са:

- ясна дефиниция на целта на мисията на изпълнителя;
- концентрация на усилията;
- постоянство;
- сигурност;
- легитимност;
- избягване на дублирането на усилия и действия.

Особеностите на прилагането на тези принципи за планиране са:

- мисията трябва да бъде синхронизирана за всеки участник;

- мисията се изпълнява изключително в подкрепа на местните публични власти;
- всяко използване на средства, различни от първоначално предвидените, затруднява мисията.

Във всички ситуации се държи на прилагането на основни принципи като:

- допълване;
- прозрачност;
- координация;
- разделение на отговорностите;
- съсредоточаване върху постигането на основната цел.

Образец на процедура за трансгранично сътрудничество

➤ Оперативна информация от диспечера чрез „Трансграничен център за координация и управление на интервенцията, Гюргево - Русе“ по факс или електронна поща на искането за подкрепа за ограничаване на последиците от аварийната ситуация.

В искането ще уточни следната информация:

- Място на наводнение, снежна виелица, пожар, дата и час на тяхното настъпване, характер, величина и параметри на състоянието към момента на заявка;
- Вече предприети и планирани мерки;
- Естеството на исканата помощ и приоритетните аспекти за оказване на първа помощ;
- Всички други необходими подробности;

Информацията се актуализира непрекъснато, в зависимост от развитието на ситуацията

➤ Потвърждаване на наличността на интервенционния екип. Помолената страна взема решение незабавно за предоставянето на помощта си и информира молещата страна за своите непосредствени възможности, за естеството, обема и условията за предоставяне на предлаганата помощ;

По отношение на искането/отговора за предоставяне на помощ може да се приеме стандартизиран формуляр.

➤ Предупреждаване на интервенционния екип. Времето за подготовка за отпътуване към мисията е около 2-3 часа.

➤ Информирание от страна на интервенционния екип на диспечера, който е поискал да помощта относно часа, когато той ще бъде на граничния пункт или на мястото на срещата, за техниките на интервенция и броя на лицата:

➤ Интервенционният екип ще се срещне с лице за контакт на граничния пункт или на мястото за среща;

➤ Лицето за контакт от граничния пункт или от мястото за среща ще заведе интервенционния екип до засегнатата зона (наводнение, снежна виелица, пожар);

➤ Диспечерът на интервенционния екип изпраща на диспечера, който е поискал помощта, данни за необходимото гориво, настаняване и храна.

Искащата страна гарантира на интервенционния екип сигурността, безплатната спешна медицинска помощ, храненето, настаняването, горивото като стоките от първа необходимост, в случай че запасите на екипа бъдат изчерпани.

➤ Интервенционният екип се ръководи и координира от компетентните органи и лица, съгласно законодателството на държавата, поискала помощта в засегнатата зона (наводнение, затрупване със сняг, пожар);

➤ Искащата страна е длъжна да използва интервенционния екип само в съответствие с неговата дестинация, квалификация и оборудване;

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код MS ROBG – 417

FLC no. 6.1

➤ Предоставяне на разположението на интервенционния екип преводач и средства за комуникация (телефон, факс, интернет, компютър, радиостанции и др.)).

1. Изготвяне на доклади от интервенционния екип от 12 на 12 часа;

2. Интервенционният екип прекратява своята дейност и се връща незабавно на територията на държавата на помолената страна:

- ако е изпълнил мисията си;
- тогава когато компетентните местни власти решат по взаимно съгласие, че не е необходимо да продължат интервенционните операции.

ПАКЕТ ОТ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНСКИТЕ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ (наводнение, пожар, снежна виелица)

- Включване на проблема с избраната срещу бедствия в стратегията за развитие на евентуално засегнатите общности;
- Извършване на специфични за риска защитни работи;
- Оптимизация на дейностите на структурите, които осигуряват провеждането на отбранителната дейност спрямо идентифицирания риск;
- Развитие на научни изследвания в областта;
- Обучение на населението по отношение на нормите на поведение в случай на (наводнения, затрупване със сняг, пожари);
- Упражнения и приложения със силите и средствата за интервенция;
- Подготовка на факторите с право на решение;
- Сключване на цялостни споразумения относно хуманитарната помощ в случай на риск между местностите, които имат споразумения за побратимяване;
- Създаване и актуализиране на компютъризирана база данни за рисковете от наводнения, снеговалежи, пожари и реалните възможности на структурите за реагиране;
- Тестване на стандартизираните оперативни процедури.

ГЛАВА IX

Правила на поведение при рискови ситуации

Извънредните ситуации се представят като изключителни събития от невоенен характер, които по своя мащаб и интензивност застрашават живота и здравето на населението, околната среда, важните материални и културни ценности, като възстановяването на нормалното състояние изисква приемането на спешни мерки и действия, разпределянето на допълнителни ресурси и единно управление на участващите сили и средства.

Големият брой видове рискове, както и тяхната честота на проявление, което застрашава живота и здравето на населението, околната среда, публичното и частното наследство, определят факторите, отговорни за извършването на съгласувани действия за актуализиране на нормативните актове, които регулират дейността по превенция на извънредни ситуации, като специално внимание се обръща на информирането и образованието на населението, за да се повиши информираността на гражданите за рисковете в района, в който живеят, и да ги запознаят с превантивните мерки и поведението, което ще имат при различни извънредни ситуации.

Много от ефектите на извънредни ситуации могат да бъдат ограничени или дори елиминирани, ако се действа навреме и правилно. Въпреки това, за да можем да действваме навреме и да се намесваме правилно, е необходимо да се позоваваме на опита, натрупан по време на интервенциите, като в случай на бедствие е препоръчително населението да бъде предварително информирано за опасностите, пред които може да бъде изправено, за да предприеме мерки и правила за предотвратяване на възможни извънредни ситуации и да участва в учения и симулации, организирани от местните публични власти или професионални интервенционни сили.

Настоящият документ съдържа подходяща информация за опасностите, които могат да възникнат в областта на приложимост на проекта, както и мерки за контрол на опасностите, за да се смекчат техните последици, включително свързани мерки, предвидени от националното законодателство, транспонираното законодателство на Общността или националните програми. Той съдържа елементи от особено значение и полезност за субектите и гражданите, които трябва да действат чрез подходящи практики, отговарящи на вида на риска, за да намалят или отстранят негативните ефекти, причинени от извънредната ситуация, която може да възникне в съседния район и може да повлияе на безопасността, здравето и дори живота на хората, околната среда, материалните и културните ценности и т.н. Той е адресиран както към населението, така и към структурите, участващи в управлението на извънредни ситуации, като в същото време познаването и спазването на неговите разпоредби също гарантира намаляване на разходите за връщане в нормално състояние, след като е станало бедствие.

Представените най-добри практики и правила на поведение са комбинация от изследванията, представени в специализираната литература, и от опита, натрупан по време на действията на интервенционните сили. борът от правила за добра практика обхваща **три вида риск** = **горски пожари, наводнения, падане на масивни снеговалежи** = проявяващи се главно в района на Гюргево-Русе, срещу които трябва да се действа ефективно, с адекватни сили и средства, за да се предотврати или намали ефектът от тях.

9.1. ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ В РИСКОВИТЕ СИТУАЦИИ ПРИ: НАВОДНЕНИЯ

1. Какво представлява извънредната ситуация?

Изключително събитие, с невоенни характер, което по своя мащаб и интензивност застрашава живота и здравето на населението, околната среда, важните материални и културни ценности, а за да се възстанови нормалното състояние, е необходимо да се приемат спешни мерки и действия, разпределяне на допълнителни ресурси и унитарно управление на въвлечени сили и средства.

2. Как става наводнението?

Наводнението настъпва, когато речното корито не може да поеме цялата паднала вода от небето. Водите на големите реки се издигат и падат по-бавно от тези на малките реки. По този начин в малък речен басейн водите на река могат да се издигнат или да паднат за няколко минути или часове. В случай на големи реки, издигането и падането на водата може да отнеме много време. Следователно, при големите реки наводнението може да продължи няколко дни, тъй като е необходимо време да се оттече цялата вода, която е изтекла.

Наводняването се дължи на естествените преливания на водни потоци, причинени от увеличаване на потока поради валежите и / или внезапното топене на снежния слой или блокиранията, причинени от недостатъчните размери на

участъците за отводняване на мостовете и мостчетата, запушвания, причинени от лед или плаващи замърсявания (отпадъци и дървесен материал), свлачища, речни отлагания и снежни лавини, както и наводнения по склоновете.

3. Защо наводненията стават по-чести?

Наводненията и свлачищата се дължат до голяма степен на унищожаването на горите в речните басейни. Горите играят важна роля за защита на склоновете от ерозия. При тяхно отсъствие склоновете се сриват, появяват се потоци, които разрушават бреговете, запушват речните корита и водят до катастрофални разливи на вода. Единственото дългосрочно решение е развитието на горския фонд.

4. Кои неща са пряко или косвено изложени на риск от наводнения?

- животът на хората и техните блага, както и животът на животните;
- социални, културни, административни и наследствени цели;
- производствени мощности (фирми, индустриални платформи, електроцентрали, агро-зоотехнически стопанства, риболовни съоръжения, пристанища и други);
- язовири и други хидротехнически работи, които представляват източници на риск надолу по течението, в случай на аварии;
- пъти, железопътни и морски комуникационни пътища, електроснабдителни мрежи, газове, източници и системи за водоснабдяване и канализация, пречиствателни станции, телекомуникационни мрежи и други;
- естествена среда (водни и сухоземни екосистеми, гори, земеделски земи, градски зони и други).

4. Кой ръководи действия за реагиране при наводнения?

Кметът. Той изпълнява плана за защита от наводнения и пристъпва към осигуряване на техническите средства и материали, специфични за тази ситуация.

5. Какви са задълженията на кмета за управление на извънредните ситуации, причинени от наводнения:

- осигурява персонала и необходимите условия за установяване на постоянната служба и проверява изпълнението на тази услуга;
- осигурява необходимите средства и установява отговорностите за предупреждение и алармиране на населението в зоните на риск от наводнения;
- разпорежда агенциите по наводненията да организират периодични действия за осведомяване на населението за риска, причинен от наводненията, и за мерките, които трябва да бъдат предприети от всеки гражданин за намаляване на щетите;
- осигурява, посредством агенциите по наводненията, подготовката на местни планове за защита от наводнения, показване на откъси от тези планове, от които е изключена поверителна информация на уебсайта на институцията и от кметската служба;
- осигурява, посредством агенциите по наводненията, централизиране на данни относно последиците от опасни хидрометеорологични явления;
- осигурява, посредством местните съвети, необходимите средства за създаване и попълване на запасите от материали и средства за отбрана срещу наводнения на ниво кметства, за поддръжката и ремонта на хидротехническите конструкции от собствената им администрация и поддържането на речните корита в района на местностите;
- осигурява направата и правилната поддръжка на канавки и канализационни канали, отстраняване на дървен материал и отпадъци от потоци, дренажни участъци от мостове и мостчета;

- нарежда на агенциите по наводненията да разлепят на обществени места значението на цветните кодове на метеорологичните и хидрологичните предупреждения, както и значението на звуковите алармени сигнали на населението;

- осигурява посредством доброволческите служби за извънредни ситуации постоянен надзор по време на водните потоци на участъците от мостове и мостчета с по-малък размер в района на местността с цел предотвратяване на наводнения;

- организира ежегодно и при необходимост обучение на членовете на Местния комитет по възложените им задачи за предупреждение / алармиране на населението в селата, принадлежащи към общините;

- осигурява необходимите средства за оборудване на Доброволческите служби за извънредни ситуации с конкретни материали и средства за интервенция при наводнения.

6. С какви мерки разполагат местните комитети за извънредни ситуации в случаи на наводнения?

- осигурява постоянство в централата на кметството с обучен персонал за получаване на уведомления, прогнози и хидрометеорологични предупреждения, на решенията на окръжния комитет за извънредни ситуации;

- подготвя и представя оперативни отчети;

- използва всички налични средства за осигуряване на приоритетно предупреждение и / или сигнализиране на населението и цели в рисковите райони от наводнения поради преливане на реки, течовете по склонове и аварии до хидротехнически конструкции;

- задейства оперативните действия на отбраната в застрашените райони, в съответствие с разпоредбите на одобрените планове за отбрана, състоящи се главно от постоянното наблюдение на рисковите зони; насочване на силите и средствата за намеса, издигане и укрепване на дигите и бреговете, съгласно максималните прогнозираните коти; организира евакуацията на населението, животните и стоките, съгласно Плана за спешна евакуация;

- взема мерки за избягване или премахване на блокажи от плаващи боклуци и лед, особено в районите на мостове и мостчета, водните гнезда, дренажни води от застроената площ на населените места;

- осигурява участието на Доброволческите служби в оперативните действия, провеждани от специалистите на звената, изпълняващи действия с отбранителна роля срещу наводненията;

- локализира разлетите води, както и тези, идващи от инфилтрация и изтичания по склоновете и ги насочва към речните дъна, гравитационно или чрез изпомпване;

- осигурява допълнителни източници за водоснабдяване на населението през периоди, когато водата не е годна за пиене.

7. Какви са мерките, предприети от местните комитети за извънредни ситуации след като наводненията преминат?

- повторното пускане на водоснабдителните съоръжения, евакуацията на засегнатите промишлени и битови отпадъчни води, както и евакуацията на наводнения и отводнителни води от земеделските земи, посредством изкопаване на отводнителни канали и инсталиране на мобилни помпени агрегати;

- прилагане на необходимите санитарно-епидемични мерки;

- установяване на физическите и материалните щети, причинени от наводненията, и на мерките, необходими за възстановяване на засегнатите цели;

- преустройство на комуникационни пътеки мостове и мостчета, възстановяване на водни помпени инсталации;

- възстановяване на линиите на далекосъобщенията и електропренасянето;

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код MS ROBG – 417

FLC no. 6.1

8. В случай на разпореждане от страна на кмета на организиране/създаване на лагер за пострадалите в резултат на евакуацията в случай на наводнение, ще се гарантира;

9. Какви са мерките за рехабилитация, предприети от кмета след наводненията?

10. Как се предотвратяват болестите в наводнените район?
Чрез санитарна обработка на населението.

11. Коя е най-сериозната болест след наводнението?

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код

пареле – Гряка срещу природни рискове

Лептоспирзните микроорганизми не издържат на суша и високи температури и са чувствителни към действието на слънчевата светлина. Дезинфектантите (хлорамин, варови хлориди, фенол) лесно унищожават лептоспирзните микроорганизми, които също така са чувствителни към антибиотици. Естествените огнища са предимно райони с нисък релеф (речни корита, езера). Основният животински източник са говеда и свине, но циркулацията на лептоспирзните микроорганизми се поддържа от плъховете. Предаването на болестта от животни към хора се осъществява лесно, по различни начини: при грижи за животните, при контакт с урината на болни животни или в храна със заразени от гризачи продукти. Симптоми: втрисане, висока температура, обща слабост, безсъние, гадене, повръщане, болки в долната част на гърба. Всички пациенти с лептоспироза трябва да бъдат хоспитализирани.

12. Какви са основните правила в случаи на наводнения?

- научаването на алармените сигнали, предавани през системата за гражданска защита;
- слушането на официална информация и метеорологични доклади;
- информирането на местните власти за наводнения, свлачища, големи аварии;
- държането под ръка на запаси за няколко дни;
- взимането на храна със себе си в случай на евакуация, която да се използва по пътя.

ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЯ И ПОВЕДЕНИЕ ПРИ НАВОДНЕНИЯ:

1. Когато наводнението ви изненада у дома и ако имате време, вземете следните мерки, за да защитите имуществото във вашия имот:

- внесете някои неща в къщата или ги сложете на безопасно място (мебели от двора, градински инструменти или други движещи се предмети, които могат да бъдат издухани или взети от вода);
- защитете прозорците, така че да не бъдат счупени от силни ветрове, вода, плаващи предмети или наводнения;
- евакуирайте животни и ценности си до предварително определени места за убежище;
- заключете вратите на къщата и прозорците след изключване на вода, газ и електрически инсталации;
- не съхранявайте торбички с пясък от външната страна на стените на къщата; по-добре оставете водата от наводнението да тече свободно през основата, или ако сте сигурни, че ще бъдете наводнена, пристъпете сами към наводняване на основата.

2. Когато потопът ви изненада у дома и ако наводнението е неизбежно, постъпете по следния начин:

- преместете предметите, които могат да бъдат преместени в горната част на къщата, изключете електрическите уреди и с цялото семейство напуснете къщата и се преместете на предварително установеното място за убежище (горни етажи, покриви, височини или други високи места), които не могат да бъдат достигнати от максималните нива на вода;
- в случай, че бъдете изненадани извън къщата (на улицата, в училище, в парка, в театъра, на гарата, в автобуса, в магазина и други места) е необходимо стриктно да спазите получените комуникации и до местата за убежище, които се намират най-близко.

3. Ако евакуацията е наредена / поръчана, следвайте следните правила:

- спазвайте установения ред за евакуация: деца, възрастни хора, болни и на първо място най-заstraшените райони;
- преди да излезете от къщата, изключете водата, газа, електричеството и затворете прозорците;
- извадете животните от фермата (конюшни, приюти) и ги насочете към места, които осигуряват защита;
- когато излизате от къщата, вземете лични документи, запасете се с храна, вода, санитарен комплект, осветление, радио, а в студено време и с по-плътни дрехи;
- след като пристигнете на мястото за убежище се дръжте спокойно, заемете установените места, защитете и контролирайте децата, следвайте установените мерки.

4. Когато се връщате у дома, спазвайте следното:

- не влизайте в къщата, ако е била повредена или е станала нехигиенична;
- не докосвайте електрическите проводници;
- не консумирайте вода директно от източника, а само след като е сварена;
- консумирайте храни само след като са почистени, сварени и, в зависимост от случая, контролирани от санитарните органи;
- не използвайте вода, газ, електричество, освен ако това не е одобрено от специализирани органи;
- оказвайте помощ на жертви, пострадали от наводнения;
- извършете работата по отстраняване на последствията от наводнението, почистване на брега, почистване на къщата и мебелите, дезинфекция на стаите, поправяне на щетите;
- морално и материално подпомагайте хората, засегнати от наводнения чрез гостоприемство, даряване на материални блага, храна, лекарства.

ПРАВИЛА И МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕВАНТИВНО ДА СЕ СПАЗВАТ, ЗА ДА СЕ НАМАЛЯТ ЕФЕКТИТЕ, ПРИЧИНЕНИ ОТ НАВОДНЕНИЯТА:

- почистване, разширяване или изграждане на канали за събиране на дъждовна вода, там където няма;
- отводняване и осигуряване на притока на вода към канализацията, така че да не спира в домакинствата и да не се заблъттава;
- регулирането на потоците, тяхното почистване, както и на каналите и колекторните тръби, на долчинките, за да се гарантира командването на образуването на евентуални потоци;
- създаване на резервни басейни за улавяне на придошлите реки;
- на собствениците на конструкции, разположени в посока на наводненията по склоновете, се препоръчва да се направят канали за улавяне и управление на водата;
- почистване на стълбовете, които държат мостовете и мостчетата от материалите, донесени от наводненията, за да се избегне образуването на истински заграждения, които могат да засегнат околната среда или дори тяхната устойчивост;
- закупуване на торби, които да бъдат напълнени с пясък, с цел предпазване от проникване на вода или за укрепване на бреговете и язовирите;
- извършване на отводнителни работи в резултат на валежи в районите, засегнати от свлачища, за да се предотврати проникването ѝ през пукнатини, образувани с цел предотвратяване на тяхното повторно активиране;
- извършване на благоустройствени работи, защита на брега и дигите;

➤ закупуване на нивото на всяка местност на помпи, тъй като те са необходими за евакуация на водата от сградите на институциите и населението от съответните райони, защото в случаите на големи форсмажорни ситуации силите на Инспектората за извънредни ситуации не са достатъчни.

9.2. ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ В РИСКОВИТЕ СИТУАЦИИ ПРИ: ПОЖАР

1. Какво е пожарът?

Самостоятелното изгаряне, което се осъществява без контрол върху времето и пространството, причинява загуба на човешки живот и / или материални щети и изисква организирана намеса за прекъсване на процеса на горене.

2. Как възниква пожарът?

Пожарът винаги възниква, когато има три елемента заедно: наличието на гориво, наличието на вещества, които поддържат изгарянето и наличието на източник на огън. Може да настъпи в жилища, както в градски, така и в селски райони, в промишлени цели, в селскостопански райони (равнини) или гори. Теоретично, където има гориво (горивно вещество) и окислител (кислород във въздуха), винаги когато може да възникне източник на запалване, който може да генерира пожар. Там, където има пожар, се появява явлението на неговото разпространение. Разпространението на огъня се извършва чрез изгаряне в повърхностна единица от горимо вещество и чрез действието на фактори, които благоприятстват или инхибират разпространението. Целта е разпространението на огъня да се ограничи:

- избягване на мащабни пожари и техните последици, например загуба на жизненоважни услуги като комунални диспансери, комуникационни съоръжения, загуба на ресурси и мащабно унищожаване на жилищни и битови домакинства.

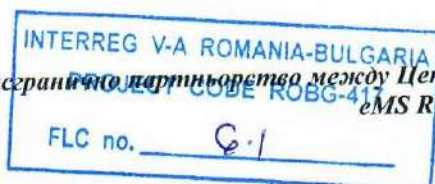
- поддържане на стабилността на носещите елементи на конструкцията, така че потребителите да могат да напуснат конструкцията или да бъдат спасени по друг начин;

- възможност за интервенция от страна на S.V.S.U. / професионални служби при извънредни ситуации и противопожарен контрол (топлинното излъчване от големите пожари може да предотврати приближаването на пожарни / спасителни екипи).

3. Защо се увеличава все повече и повече броят на пожарите?

Пожарите до голяма степен се дължат на:

- използването на открит огън;
- използването на дефектни или импровизирани електрически инсталации;
- пушенето на места, където има опасност от възникване на пожар;
- дефектни или непочистени комини;
- детска игра с огън;
- дефектни, импровизирани или непочистени средства за отопление,
- неправилна употребата на втечен газ/газови бутилки.

4. Как се предотвратяват пожарите?

Посредством:

- забрана на тютюнопушенето на места с опасност от експлозия и пожар;
- забрана за използване на кибрит, свещи, маслени лампи в помещения с пожарна опасност (фуражни складове, конюшни, мази, други пристройки, мостове и мостчета) и експлозивни (в близост до газови бутилки, инсталации за природен газ, помещения, където се съхраняват нефтопродукти), както и извършването на селскостопански работи - (в зърнени вериги, ливади ...), в гори и в близост до тях;
- използване на електрически инсталации, електрически уреди, електрически кабели, контакти, ключове без импровизации / неизправности. С цел отстраняване на дефектните електрически уреди и инсталации се обърнете към сертифицирани в това отношение физически и юридически лица.
- комините се проверяват, почистват и ремонтират периодично от специализиран и оторизиран персонал в съответствие с действащите законови разпоредби;
- бутилките за втечнен газ се използват с регулатори на налягането (часовници), с уплътнения и гумени маркучи и съгласно законовите разпоредби;
- забрана за съхранение на дървесина, фураж или други лесно горими или запалими материали (цилиндри, барабани с петролни продукти, ...) в основите на сградите;
- надзор на всеки огън, независимо дали е вътре в къщата или извън нея;

5. Кои са основните правила/задължения в случай на пожар?

- лицето, което забележи пожар, има задължението да обяви по всякакъв начин спешните служби (Уникалната национална система за спешни повиквания 112), кмета или полицията и да предприеме, доколкото е възможно, мерки за ограничаване и гасене на пожара;
- всяко лице трябва да предоставя помощ, когато и възможно най-рационално, на хората в опасност или в затруднение, по собствена инициатива или по искане на жертвата, на представителите на органите на публичната администрация, както и на персонала на спешните служби;
- за гасенето на пожарите ще се използват пожарогасители, вода, пясък, пръст, покрития и др.;
- физическите и юридическите лица са задължени да спазват техническите регламенти и разпоредбите за защита срещу пожари и да не застрашават чрез своите решения и факти живота, стоките и околната среда;
- в случай на пожари, породени в гори, насаждения, селскостопански култури, стъбла, пасища и ливади, хората в околността са длъжни незабавно да се намесят със средствата, с които разполагат, за да ги ограничават и погасят;
- в случай на форсмажорни обстоятелства, причинени от пожар, природни и юридически лица, които притежават, които притежават под каквато и да е форма, земя, сгради, технически инсталации или превозни средства имат следните задължения:
 - а) да се даде възможност за безусловен достъп до спешни служби и лица, предоставящи помощ;
 - б) да позволи безусловна употреба на вода, собствени материали и средства за спасяване, гасене и ограничаване на последиците от пожари, настъпили в собствена или чужда собственост;
 - в) да приемат установените от командира на интервенцията мерки за разчистване на земята, събаряне на строеж или част от строежа, рязане / демонтаж на транспортните средства, временно спиране на дейностите или евакуация от

застрашената зона и осигуряване на подкрепа със собствените сили и средства за осъществяването от тези мерки.

6. Какво правим в случай на пожар?

- Незабавно съобщаваме за пожара - на Уникалната национална система за спешни повиквания 112, независимо от степента на пожара към момента на наблюдение.

- Алармиране на персонала на S.V.S.U. от съответното населено място.
- Прекъсване на електрическото захранване.
- Спешна евакуация на потребители от съседни райони, засегнати от пожара.
- Евакуация на материали, които могат да допринесат за развитието на пожар и други ценни стоки, съществуващи в зоната, засегната от пожара, за максимално ограничаване на материалните загуби на места, които не засягат намесата;
- Локализиране и загасяване на пожара с първите налични средства и осигуряване на защита на персонала, участващ в евакуацията на потребителите, материалните блага и гасенето на пожара;
- Отблокиране на пътищата за достъп (там, където се налага) и осигуряване на достъп на интервенционните сили до мястото на пожара;

Обаждането на спешен номер 112 е безплатно и може да се извършва от всяка фиксирана или мобилна телефонна мрежа. Колкото по-точна е информацията, толкова намесата на пожарникарите (S.V.S.U., военни пожарникари) ще бъде по-бърза, по-ефективна и по-сигурна.

Лицето, което се обажда на телефон 112, трябва да предостави всички данни, поискани от оператора, и обаждането ще бъде завършено по негово решение.

7. Какво правите, ако огънят ви изненада у дома?

- алармирайте всички лица в къщата и съседите, излезте в двора и се обадете на спешен номер 112;
 - ако спите, събудете всички в къщата, не изпадайте в паника и помагайте за евакуацията на всички лица;
 - затворете вратите, това помага да се спре разпространението на огъня;
 - движението през помещенията, които се задимени, се прави на колене или чрез влачене по корем, защото близо до пода има по-малко дим;
 - **НЕ** се връщайте, в никакъв случай, за да вземете документи, ценности, пари, дрехи или други ценни неща;
 - изчакайте пристигането на пожарникари (S.V.S.U., военни пожарникари) в близост до къщата, където е пожарът.
- При пристигането им ги информирайте за ситуацията в къщата и възможното наличие на други хора, хванати вътре в нея. Огнеборците могат да намерят хората, оставени вътре по-бързо, отколкото вие.

8. Как да действате след настъпването на пожар?

- Ще бъдат взети мерки за опазване на всички доказателства, които могат да помогнат за установяване на причините за пожара;
- Ще се извършат изследователски дейности и анализ на обстоятелствата от избухването на пожар от персонала на местната публична администрация и упълномощените институции;
- Отрицателните ефекти от пожара ще бъдат отстранени от служителите на местната публична администрация или от специализирани компании, в зависимост от случая;

- Ще се спазват насоките и разпоредбите на местните органи на публичната администрация;
- Роднините ще бъдат уведомени, че сте в безопасност, в противен случай властите могат да изгубят време да ви търсят;
- Влизането вътре в сградата/сградите, пострадали от пожара, ще става много внимателно.

9. Кой провежда противопожарните действия?

Кметът координира постоянната организация на интервенцията при пожар на ниво административно-териториална единица, осигурява участието в интервенцията на доброволческата аварийна служба със средства за оборудване и провеждане на интервенцията, до гасенето на пожара или до пристигането на силите на Инспектората по извънредните ситуации „Влашка” на окръг Гюргево.

10. Кое е най-лошото последствие от пожара?

Най-сериозната последица от пожара е загубата на човешки живот и като цяло съществува мнението, че смъртта, причинена от пожарни обстоятелства, е причинена от излагането на високи температури, което води до изгаряния. Статистиката обаче показва друга смъртоносна първопричина, а именно вдишването на токсични изпарения и газове като:

- въглероден оксид (CO) - е на първо място по брой на жертвите при пожари; в земната атмосфера се открива в концентрация 1от 0 ppm (части на милион); става опасен при концентрации над 200 ppm (части на милион), а на 12000 ppm (части на милион) човек умира след 1-3 минути;
- циановодород (HCN) е друг изключително опасен продукт от горенето, застрашаващ живота дори при концентрации от 100 ppm (части на милион).
- въглероден диоксид (CO₂) - задушаващ газ, който предизвиква ускоряване на дихателната честота.
- сероводород (H₂S) - предизвиква усещане за замаяност и повръщане.
- азотен оксид (NO) - атакува централната нервна система.
- амоняк (NH₃) - идва от изгарянето на съдържащи азот вещества (вълна, акрилен текстил, феноли, смоли и др.) и причинява смърт при концентрации над 0,65%
- солна киселина (HCl) - се получава при изгарянето на пластмаси и е смъртоносен при концентрации над 1500 ppm (части на милион).

9.3. ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ В РИСКОВИТЕ СИТУАЦИИ ПРИ: ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

1. Кога настъпва снежната виелица?

Чрез отлагания на сняг върху пътната настилка, причинени от обилни снеговалежи или виелици, включващи големи количества сняг, където положението на пътя срещу вятъра и напречният профил благоприятстват образуването на снежни натрупвания от над 0,3 м в прекъснати или непрекъснати сектори;

Затрупванията със сняг по правило имат специален характер по отношение на мерките за защита, в смисъл, че този вид бедствия, с редки изключения, се образуват за по-дълъг период от време и съществуват възможности за предприемане на някои мерки, така че повечето от техните ефекти да се намалят.

2. Защо снеговалежите са все по-чести?

Снеговалежът се получава в резултат на обилен снеговалеж и виелици, които могат да продължат от няколко часа до няколко дни. Те затрудняват по-специално придвижването на транспортни средства от всякакъв тип, въздушен, автомобилен,

железопътен, дейностите в селскостопански цели, доставка на суровини, електричество и газ, телекомуникации и др. За да се отстранят големи количества сняг от пътищата за достъп и да се възобновят икономическите и социалните дейности, са необходими голям брой механизирани средства и хора.

3. Предупреждения за сняг и метеорологични предупреждения

Метеорологичните съобщения и предупреждения относно затрупване със сняг поради падането на обилен сняг/снеговалежи/виелици ще бъдат придружени от цветен код, зададен по следния начин:

а) Предупреждение с жълт код означава:

- в краткосрочен план условията на движение по видовете транспорт (автомобилен, морски, железопътен) могат да станат трудни и да настъпят прекъсвания;
- в краткосрочен план и в ограничени райони могат да възникнат прекъсвания на електричеството;
- могат да бъдат причинени щети на домакинствата.

б) Предупреждение с оранжев код означава:

- условията на движение по видовете транспорт (автомобилен, морски, железопътен) могат да станат много трудни и да настъпят смущения, водещи до изолация на някои общности;
- прекъсване на навигацията и на движението по вътрешни водни пътища, пристанища и реки, поради намалена видимост;
- могат да възникнат прекъсвания на електрическото захранване;
- могат да бъдат причинени щети на домакинствата;
- в горския сектор могат да възникнат значителни щети;
- някои повреди могат да засегнат водните, газовите и комуникационните мрежи.

с) Предупреждение с червен код означава:

- рисковете за трафика в дългосрочен план ще бъдат непрактични за всички видове транспорт: железопътен, морски и автомобилен, сериозно засягащи човешките дейности и икономическия живот;
- много местности могат да бъдат изолирани, застрашавайки живота на жителите;
- комуналните и телекомуникационните мрежи могат да претърпят големи щети за няколко дни;
- могат да настъпят много важни материални щети;
- могат да възникнат големи щети в горското стопанство;
- прекъсване на навигацията и на движението по вътрешни водни пътища, пристанища и реки, поради намалена видимост.

4. Какви са последствията от затрупванията със сняг?

- застрашаване на живота или здравето на хората;
- блокиране на икономическата дейност;
- прекъсвания в доставката на електричество, топлина, газ и питейна вода;
- изолиране на някои местности и невъзможност за снабдяване с храна и лекарства с населението и животните;
- блокиране на евакуацията на болни и бременни жени към болничните звена;
- влошаването на някои сгради (седалища на институции, фирми, къщи, пристройки на къщи и др.) поради теглото на снежната покривка;
- влошаване на движението на хора;

▪ повреда на електрически и телефони мрежи, свързани посредством кабели, счупване или срутване на дървета поради снежното тегло и лавини, които могат да блокират определени пътища или железници.

5. Какви са организационните мерки и подготвителните и превантивните действия за управление на извънредните ситуации, причинени от снеговалеж, установени от местните публични администрации?

Местните органи на публичната администрация установяват организационни мерки и подготвителни и превантивни действия за управление на извънредни ситуации, причинени от снеговалеж, като например:

- създаване на оперативни групи на ниво местни институции и публична администрация;
- изработване на планове за запасяване с материали, необходими за студения сезон;
- осигуряване на специфична техника;
- финализиране на плановете за ремонт на специфичната техника за зимната интервенция;
- съставяне на оперативни планове за действие през зимата.

6. Кой ръководи интервенционните действия по време на затрупване със сняг?

Кметът установява, в съответствие с разпоредбите на Индикативна наредбата за предотвратяване и борба със снеговалежите по обществени пътища AND 525-2013, режимът на интервенция за предотвратяване и борба със снеговалежите и заледяването за обществените пътища, който принадлежат към администрацията му.

7. Какви са специфичните дейности на извънредно ниво, свързани с метеорологичните кодове и предупредителните кодове на местните публични власти (до кметствата) в случай на снежна виелица?

1. Жълт код:

Властите на местната публична администрация в рисковия район проверяват жизнеспособността на своите зимни планове за действие, предупреждават структурите, с които имат сключени договори за предоставяне на услуги за отстраняване на сняг или за обучението на персонала, проверяват техническите средства и запасите за интервенция, алармират населението относно развитието на времето и необходимостта от допълнителни запаси.

2. Оранжев код:

Властите на местната публична администрация в района, изложен на риск, се намесват заедно с SVSU и структурите за предоставяне на услуги по отстраняване на сняг в разчистването на околните и комуналните пътища, за предотвратяване на изолацията на местността и за осигуряване на нормалните условия за снабдяване на населението и за икономическите дейности.

3. Червен код:

Властите на местната публична администрация в района, изложен на риск, се намесват заедно с SVSU и структурите за предоставяне на услуги по отстраняване на сняг в разчистването на околните и комуналните пътища, за предотвратяване на изолацията на местността и за осигуряване на нормалните условия за снабдяване на населението и за икономическите дейности.

8. Какво представлява оценката / разследването след снежна виелица?

Местните органи на публичната администрация назначават комисии, които оценяват / разследват последиците от затрупванията със сняг, причинени от падането на масивни снегове, обилни снеговалежи, виелици и блокирането на железопътни и сухопътни пътища за движение в следствие на което са били засегнати околните и комунални пътища, работите по протежението на железопътните линии или пътищата за движение, ако те се намират в администрацията на публичното пространство, както и в местната икономическа дейност.

Околните и комуналните пътища могат да претърпят увреждане на пътя и в резултат на намесата могат да бъдат засегнати площи, кръгови кръстовища, парапети, както и пътна маркировка и пътни знаци. Каналите и мостове могат да се променят поради теглото на натрупания сняг. Също така могат да бъдат засегнати електрическите и стационарните телефонни мрежи и кабелите на телевизионния сигнал. Комисията изготвя доклади за оценените щети и предлага мерки за нормализиране.

9. Кои са дейностите по възстановяване/рехабилитация след затрупване със сняг?

Местните органи на публичната администрация (кметствата):

- продължават снегочистващата дейност за да отблокират всички населени места и да осигурят при нормални условия снабдяването им с провизии;
- установява мерки за социална защита на бездомните, на възрастните хора, оставени сами, на хората със сериозни здравословни състояния без болногледачи и др.;
- прилага мерки за ремонт и повторно поставяне на засегнатите пътни знаци по околните и общинските пътища, за ремонтни дейности по железопътни или пътни маршрути, принадлежащи към засегнатото обществено пространство;
- други мерки.

10. Кой се счита за интервенционен персонал?

- икономически оператори на местната публична администрация.

11. Какво се взема предвид при подготовката на интервенционния персонал?

- ранно определяне на индивидуалните компетенции в екипите и екипажите в структурата, ролята и целите, определени за управление на вида риск;
- познаване на средствата за оказване на първа помощ при спешни ситуации;
- обучение чрез упражнения на персонала и разпределените екипи;
- участие в национални / международни учения в областта;
- усвояване на разпоредбите на плана за интервенция, в съответствие с компетенциите;
- усвояване на нормите на техниката на трудова безопасност по време на интервенцията;
- осигуряване и използване на подходящо за ситуацията защитно оборудване.

12. Как се осъществява оперативната координация на местно ниво по време на извънредни ситуации с висока степен на интензивност / бедствия?

На ниво органи на местната публична администрация, дейността се осъществява от структурите с правомощия в нормален работен режим.

При издаването на жълт код:

- икономическите оператори имащи договор и интервенционните екипи се уведомяват за издаването на жълтия код;
- средствата за намеса се стартират и проверяват;
- установени са силите и средствата, които ще действат при първата интервенция.

При издаването на оранжев код:

- установява се постоянство на ниво кметства, намиращи се зоните на предупреждение;
- окръжните или местните комитети се призовават за спешни случаи;
- интервенционните екипи са организирани в кръгове, осигуряващи постоянно присъствие и постепенна интервенция;
- предприемат се мерки за идентифициране на болни, бременни и изолирани лица за транспортиране до болнични или безопасни райони;
- средствата за интервенция работят в съответствие с графиката и действат върху разпределените части.

При издаването на червен код:

- постоянството се осигурява от лице с ръководна длъжност (кмет / заместник-кмет);
- интервенционните екипи действат изцяло в съответствие с графика на ротационен принцип за почивка и интервенция, в сътрудничество със структурите, които осигуряват помощни мисии;
- средствата за интервенция работят в съответствие с графиката и действат върху разпределените схеми и сектори.

Ситуации, в които се изисква евакуация?

- блокиране на пътуващите във влакове и превозни средства, блокирани в снега, при условия, при които престоят им в средствата за пътуване може да застраши живота им;
- блокиране в подобни ситуации на животните, като тяхното подслоняване е необходимо по същите причини, както и за да се избегнат материални щети в случай на смъртта им.

Евакуацията в тези случаи може да се извърши с железопътни средства (от най-близките гари, от които не е засегнат железопътният трафик) или превозни средства от други структури (MAI, MAPN) или икономически оператори.

- изолация на местностите поради снежни виелици, причинени от падането на обилен сняг, масивни снеговалежи и виелици, което застрашава живота на гражданите със спешни медицински нужди.

В този случай е необходимо да се концентрират усилията на всички интервенционни сили на съответното място, за да се осигури необходимата първа помощ и да се евакуират пострадалите до болничните звена.

13. Какви са основните правила в случай на затрупване със сняг?

- Абсолютно всеки вид пътуване ще бъде избегнат, ако не е необходим;
- Ако обаче е необходимо да пътувате, ще се вземе подходящо облекло;
- Постоянно информиране за метеорологичните условия по радиото и телевизията;
- За да се справите у дома, се подгответе със запаси от храна, вода и гориво и осигурете различни средства за отопление и приготвяне на храна;
- Подгответе осветителни средства, независими от електрическата мрежа;
- Съхранявайте под ръка средствата за почистване на снега;

- В случай на пътуване с кола, тя трябва да бъде снабдена с вериги за сняг, лопати, скрепери, теглещ кабел, резервно гориво и да се съобщи на някого мястото на пътуване;

- Ако транспортното средство се развали, не се паникьосвайте, запазете спокойствие, включете аварийните светлини, пуснете светлините и изчакайте помощ;

- Не напускайте транспортните средства за да търсите помощ, тъй като съществува риск от измръзване;

- Пътувайте само през деня и използвайте главните пътища;

- Избягвайте претоварването.

14. Как да постъпите ако се окажете блокиран/затрупан?

- Автомобилът ще бъде изтеглен в дясната страна на пътя;

- Аварийните светлини ще бъдат включени и за радио антената или прозореца ще се захване алена кърпа;

- През нощта светлината вътре в превозното средство ще бъде включена, така че спасителният екип да може да намери по-лесно превозното средство;

- Събитието се съобщава на телефон 112, указва се мястото, където превозното средство е било блокирано и то няма да бъде напуснато, докато не пристигнат интервенционните / спасителните екипи;

- Превозното средство не се напуска, освен ако не видите сграда, която може да осигури подслон;

- Стартирайте двигателя и отоплителната система за около 10 минути на всеки час, за да запазите топлината вътре. Когато двигателят работи, леко се отваря прозореца за да става вентилация;

- Снегът от изпускателната тръба трябва да се почиства периодично;

- Тялото се раздвижва, за да се поддържа топло, като се избягва умората;

- Следи се за признаци на замръзване или хипотермия. Ще се правят лесни упражнения за поддържане на доброто кръвообращение.

- Ако в колата има повече хора, те ще спят подред. За изолация на автомобила ще се използват стари вестници, хартии или покривалата от седалките.

- Физическата умора ще се избягва. Студеното време товари сърцето.

- Усилията като изчистване на сняг или бутане на автомобила могат да доведат до инфаркт или да изострят съществуващите проблеми със сърцето.

- Пийте достатъчно вода, за да избегнете дехидратация. Не излизайте навън на вятър.

15. Кои са специфичните за периода заболявания?

Най-честите заболявания са: грип, пневмония, ларингит, инфекция на пикочните пътища, ротавирус и настинки.

- Грипът е заразна респираторна инфекция, а симптомите се появяват три дни след излагане на вируса. Симптомите на грипа включват: висока температура, втрисане, болки в гърлото, кашлица, хрема и болки в гърба и краката.

- Пневмонията се проявява чрез възпаление на белодробните пътища и може да бъде разпозната по висока температура, втрисане, кашлица, лош дъх и болки в гърдите. За да се предотврати появата на болестта, трябва да се избягва контакт с хора, които вече имат това състояние, но също и спазването хигиенни правила.

- Ларингитът е вирусна инфекция на ларинкса.

- Измръзванията са причинени от студа поради ниските температури. Измръзналата кожа е белезникава и твърда. Рисковите фактори са: дехидратация, неподходящо облекло. Бездомните хора идват в болницата през зимата заради измръзване.

Противогрипната ваксина е решение и може да ни предпази от грип и настинки през зимата. Антибиотиците не са ефективни срещу болестите, с изключение на бактериална инфекция.

В случай на ларингит трябва да се избягват студени напитки от хладилника и да се носи облекло, подходящо за периода.

Поддържане на строга хигиена на тялото, с често миене на ръцете, когато е необходимо, но особено след издихване на носа, кашлица, кихане и контакт с болни хора; избягване, доколкото е възможно, на човешки агломерации и контакт с болен или подозиран грип; използването на носни кърпички за лична хигиена, при кашлица или кихане, както и проветряване на помещенията или офисите, поддържане на температура от 20-21 градуса по Целзий.

Препоръчва се избягване на самолечение и посещение на семейния лекар в случай на симптоми на грип, настинка или респираторни инфекции.

Заключения

Днес в Румъния на фона на нарастващата социална отговорност се говори за управление на риска, което се координира от всички отговорни фактори. Управлението на риска е „последователна комбинация от дългосрочни цели, намерения и мерки, както и модели на процеси, които са трайно приведени в съответствие със социалния контекст“.

Пожарите, горските пожари, наводненията, масивните снеговалежи / затрупванията със сняг причиняват значителни щети, както и преместването на голям брой хора, за да се ограничат и премахнат ефектите.

Те също така причиняват големи щети на инфраструктурата, частната собственост и икономическите цели, както и на околната среда.

По отношение на тенденциите, два елемента сочат увеличаване на рисковете в Европа. На първо място произтичащи от изменението на климата и на второ поради жилищните райони и икономическите цели, разположени в зоните с риск от наводнения.

Световната практика показва, че възникването на природни бедствия не може да бъде избегнато, но те могат да бъдат управлявани и ефектите от тях могат да бъдат намалени чрез систематичен процес, който води до редица мерки и действия, предназначени да помогнат за намаляване на риска, свързан с тези явления.

Управлението на риска има за цел да определи и приложи цялостни, ефикасни и добре адаптирани мерки за намаляване на риска в откритите райони чрез действия на ниво местни общности.

Предварителните резултати от статистическият анализ на горските пожари подчерта аспектите относно преобладаващите причини от антропогенен характер, определящите елементи, които причиняват горските пожари и водят до разрастването им, подчертавайки значителното увеличение на честотата и засегнатите райони през последното десетилетие, като в повечето случаи (89%) те са представени от дървета на възраст под 80 години.

Според „Методиката на единната оценка на риска и интегрирането на секторните оценки на риска“ всички окръзи са класифицирани според вероятността от настъпване на рискови събития, представени от горски пожари. На национално ниво, както в повечето окръзи, вероятността попада в ниско-средната категория (101-1000 години), включваща окръг Гюргево, с изключение на окръзите Констанца, Браила, Галац, Дамбовица, Олт, Долж, Горж и Мехединци, където нивото на вероятността е средно (11-100 години), като по този начин сигнализира, които са уязвимите райони в южна и североизточна Румъния.

Благоприятните атмосферни условия, растителността и курортните условия и антропогенните фактори, които предизвикват горските пожари, са съставени от сложна система от независими и съответно обусловени фактори.

По отношение на периода на горските пожари беше установено, че повечето са регистрирани през пролетния сезон (51%), като най-уязвимият период е представен от месеците март и април (48% от общия брой), следван от летния сезон (25%), есента (18%) и зимата (6%).

Информацията, получена от събитията, записани в официалните записи, корелира с тази, получена от климатичните и сателитните данни, което показва съответствие между сухите години и големия брой горски пожари.

Има максимум сред пожарникарите: **„контролирай въздуха и тогава можеш да контролираш огъня“**, но в горската екосистема това е невъзможно, тъй като концентрацията на кислород във въздуха е по-висока, отколкото в районите с антропогенна активност, въздушните течения се определят от няколко фактора, които действат, както постоянно (надморската височина), както и на случаен принцип (атмосферното налягане).

Основните насоки на действие за повишаване на пожароустойчивостта и намаляване на риска от пожар на гората могат да бъдат представени и чрез „подобряване“ на горивото (горим материал) чрез горско-технически мерки, дори ако ефектът от предотвратяване и минимизиране на щетите се постигне след дълъг период от време.

Това може да се постигне чрез:

- създаване на подходящи вертикални структури;
- постигане на оптимален състав от гледна точка на видовете, устойчиви на действие на огъня - сравнен с мерките, предприети за предотвратяване на риска от пожар в горите;
- употребата на сухи дървета и експлоатационни отпадъци, което представлява по-висок риск от пожар;
- поддържане на оптимална гъстота / консистенция на гората;
- организиране на дейността по употреба на парцелите чрез изолиране още в началната фаза на тези дейности.

НАВОДНЕНИЯ

През първото десетилетие на XXI век Европа претърпя някои големи наводнения и инвестира много за подобряване на управлението на наводненията. В този период политиките се промениха в Европа. Директивата за наводненията влезе в сила през 2007 г. Пространственото планиране и устойчивото управление на наводненията с неструктурни мерки станаха популярни.

Процесите за управление на риска от наводнения трябва да се организират на национално ниво, на местно равнище, както и на ниво трансгранични водни зони.

Прилагат се различни практики, до голяма степен основани на опита, които целят да намалят вероятността и / или въздействието на наводненията. Разликата

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове“, код eMS ROBG – 417

FLC no. 6-1

между добрите и най-добрите практики е трудна и понякога има различни методи, които успешно се прилагат в различни страни и социално-икономически обстоятелства. Затова основната цел е да се поучим от опита на другите и да подобрим устойчивото управление на наводненията.

По този начин повишеният риск от наводнения поради начина на използване на земята и изменението на климата трябва да бъде напълно признат и напълно разбран, както и взет под внимание в схемите за управление на риска и при планирането на решения.

Могат да се дадат някои препоръки по отношение на най-добрите съвременни практики, успешно прилагани в Европа:

- Важно е пространственото планиране на участieto, като се работи съвместно със специалистите за забрана на строежи в зоните на наводнения. Също така трябва да бъдат определени зоните с риск от наводнения, за да се даде тема за анализ на онези, които планират работата по подобряване на земята.
- Много е важно да планирате предварително евакуацията, по ясен и лесно разбираем начин и чрез думи, които да вдъхват увереност, на време и с точен поток от информация, която да бъде разпространена сред широката общественост. Винаги трябва да вземате предвид социалната уязвимост, хората с ниски доходи и възрастните.
- Рехабилитацията и всички действия след наводнение трябва да се разглеждат като възможност, тъй като хората са готови да учат и по-лесно да приемат мерките за минимизиране веднага след наводнението. През този период също трябва да бъдат представени добре планирани планове за управление на наводненията и нови мерки за минимизиране на рисковете от наводнения и дори би било възможно преместването на редица хора. Рехабилитацията трябва да има по-малко влияние върху икономическия растеж, ако разходите за население се намаляват главно чрез използване на икономии.
- Застрахователните полици трябва да насърчават хората да не се строят в районите на наводнения.

ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

На социално ниво, въпреки някои вече съществуващи, но малко полезни действия, необходимостта от информация, осведоменост, обучение и участие във връзка с всеки проблем, определен като спешен случай или бедствие, е очевиден.

Както често се случва в Румъния, участието на общностите в решаването на техните собствени проблеми е много слабо, решенията, финансовите и материалните усилия се изискват от местните или централните публични власти. Те нямат капацитета да предотвратят или намалят въздействието на бедствия, като фазите преди бедствия и след бедствия се бележат от липсата на управленски умения и невъзможността за управление на съществуващите ресурси.

От друга страна, факторите, които влияят върху изменението на климата или неустойчивото икономическо развитие, могат да увеличат честотата и амплитудата на бедствията (независимо дали са причинени от екстремни или случайни метеорологични събития).

Следователно, вече не можем да говорим за устойчиво развитие на общността, без да го свързваме с предотвратяване на бедствия, по-точно с идентифициране на рискове и уязвимости, повишаване на осведомеността и включване на населението в превенцията, опазването на околната среда в добри

условия и др. В този контекст процесът на участие на обществеността е от съществено значение, като се отчитат също така качеството на живот, качеството на околната среда, жизнеността на икономиката, социалната справедливост и устойчивостта при бедствия.

Този интегративен подход трябва да бъде осигурен от публични политики, които отговарят главно на необходимостта от изграждане на култура на превенция.

Системата на политиките по отношение на извънредни ситуации трябва да бъде най-малко:

- разумна от оперативна и административна гледна точка;
- да умее да издава ясни, логични и стабилни правила;
- да предлага силата на действие и да приема отговорност;
- да е прозрачна, така че мотивите и аргументите на различните алтернативи да са ясни за всички;

- да определя засегнатите проблеми, свързани с бедствията, да за им помогне да променят поведението си и да повлияе положително на тяхното положение.

*
* *
*

Особено внимание трябва да се обърне и на интеграцията на общността, частния сектор и организации в дейности по управление на бедствия, като се използва тяхната експертиза, опит и гъвкавост в следните области:

- Образование на лицата, вземащи решения и обществеността, за предотвратяване на бедствия;
- Ориентиране на дейността на НПО-тата към предотвратяване на бедствия;
- Знания и образование;
- Оценка на степента на риска и уязвимостта на ниво общност;
- Участие на общността в подготовката и смекчаването на последиците от бедствия.

Следователно, за успешното управление на бедствията и успешната намеса в извънредните ситуации, обучението е от ключово значение.

Има множество ситуации, които могат да доведат до необходимостта от активиране на планове за реагиране при извънредни ситуации.

Извънредната ситуация трябва да бъде описана, като се имат предвид техните собствени системи за контрол на ресурсите и капацитета, тъй като извънредната ситуация може да изисква различни интервенции, в зависимост от положението в определена област.

Въпреки това прилагането на анализи на риск при извънредна ситуация трябва да следва същите принципи, както при анализа на риска, приложен при нормални условия.

Винаги ще има предварителна дейност по управление на риска, оценка на риска, управление на риска и съобщаване на риска.

Единствените разлики при спешни ситуации са факторите, които влияят върху вземането на решения, които могат да включват:

- напрежение от страна на времето,
- вероятността за нарастване на несигурността,
- увеличаващата се нужда от междуетноститионално сътрудничество,
- участието на високопоставени служители и интензивното търсене на навременна комуникация.

Преди всяка извънредна ситуация местната власт трябва да обмисли прилагането на следното:

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код
PROJECT CODE ROBG-417 eMS ROBG – 417

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
PROJECT CODE ROBG-417
FLC no. 6.1

- план и екип за реагиране при извънредни ситуации в идентифицираната рискова зона;
- организационна схема, която включва управлението на интервенционните действия;
- актуализиране на Регистъра на риска - съхраняване на данни и информация за предишни опасности и оценки на риска;
- инструменти за улесняване на вземането на решения / постановления;
- създаване на ефективни комуникационни инструменти и стратегии с всички страни, участващи в управлението на риска;

Идентифициране на извънредна ситуация, уведомяване и активиране на отговора:

- а) възможни събития;
- б) предупредителни прагове / нива на тежест;
- в) поток на уведомяване / отчитане;
- г) предоставяне на отговор на етапи и нива на компетентност;
- д) искане за вътрешна / международна подкрепа.

Уведомяване, предупреждаване и алармиране на властите и населението в рискови зони:

- а) установяване на потока на приемане, валидиране (потвърждение на истинността) и разпространение на информация от оперативен интерес;
- б) установяване на компетенциите и реда за предупреждение и алармиране на органите в рисковите зони;
- в) установяване на компетенциите и условията за предаване на предупредителните съобщения и инструкциите на населението.

Изпълнение на действия за ограничаване и елиминирание на извънредни ситуации, по етапно, според конкретния вид риск:

- а) разпределение на интервенционните ресурси и подготовка на резервните ресурси;
- б) изпълнение на планове за сътрудничество между органите, отговорни за основната роля, и интервенционните сили;
- в) определяне на командира на действията и командирите на интервенцията;
- г) прилагане на мерките за сигурност на интервенционния персонал;
- д) извършване на дейности по евакуация / спасяване на хора, животни, имущество и преместване в приюти за гражданска защита / места за настаняване / лагери за пострадали;
- е) провеждане на действия за оказване на първа помощ / триаж / медицинска помощ / достъп, охрана и сигурност на рисковата зона / ограничаване на въздействието на факторите, генериращи риск и т.н., според вида на риска.

Намаляване на риска от природни бедствия с ефект върху населението чрез прилагане на превантивни мерки в най-уязвимите райони.

Специфични цели:

- Създаване на съвместна стратегия за ефективна координация на реакциите за съвместното трансгранично партньорство, състояща се от::
 - преразглеждане / актуализиране на Планове за защита от бедствия (наводнения, опасни метеорологични явления - снеговалежи, горски пожари и др.);

„ТАСТ: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове,, код
PROJECT CODE ROBG-417 eMS ROBG – 417

- актуализиране на плановете за интервенция при идентифицирани видове риск за всяка общност;
- установяване на наличните човешки материални ресурси, оборудване и техники за интервенция за различните видове риск;
- разработване на процедури за съвместна намеса при идентифицираните видове риск;
- разработване на съвместни планове за действие по видове рискове.
- Създаване на общ механизъм за управление на извънредни ситуации, предотвратяване, намеса и координация на интервенционните сили.
- Съставяне на карти с границите на зоните на наводнения, като в картата се описва подробно природните опасности на местно ниво.
- Създаване на програма за информиране и участие на обществеността в случай на извънредна ситуация.
- Обучение / подготовка на местната общност в областта на намаляване на риска.

Резултатите от проекта представляват абсолютно необходим инструмент за координиране на ниво местни общности за управление на риска - наводнения, пожари, затрупване със сняг.

INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA
 „TACT: Трансгранично партньорство между Ценово – Хотареле – Гряка срещу природни рискове”, код
 MS ROBG – 417
 FLC no. 6.1